

Årsmelding 2024 Aurskog-Høland Kommune

Innhold

Årsmelding 2024 Aurskog-Høland Kommune	1
Sammendrag	6
Kvalitet, internkontroll og beredskap	9
Personal og organisasjon.....	15
Sykefravær.....	18
Sykefravær per tjenesteområde	18
Organisering og styring	18
Organisering og styring	18
Politisk struktur og organisering	19
Administrativ struktur og organisering	19
Plan og styringssystem	20
Visjoner og verdier	24
Satsningsområder og mål.....	26
Folketallsutvikling.....	29
Eierstyring og selskapskontroll.....	30
Klimaregnskap	31
Aurskog-Høland kommune og det grønne skiftet.....	31
Virksomhetsstyring.....	31
Direkte klimagassutslipp	31
Mobilitet og samferdsel	33
Forbruk og indirekte klimagassutslipp	34
Natur og økosystemer	36
Årsberetning 2024.....	37
Hovedoversikt økonomi	37
Frie inntekter	38
Andre inntekter	39
Driftsutgifter	39
Netto finansutgifter.....	40
Disponeringer og strykninger	41
Investeringsregnskapet	42

Økonomisk stilling og resultat.....	44
Likestilling og diskriminering.....	46
Etisk standard.....	46
Årsregnskap.....	47
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	47
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd	47
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	48
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	48
1. Investeringer i varige driftsmidler	48
2. Tilskudd til andres investeringer	49
3. Investeringer i aksjer og andeler	49
4. Utlån	49
Balanse	49
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.....	52
Oversikt over budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner etter § 5-9	53
Note 1 Regnskapsprinsipper	55
Regnskapsprinsipper	55
Drift og investeringsregnskapet	55
Klassifisering i balansen.....	56
Vurderingsregler.....	56
Selvkostberegninger.....	56
Merverdiavgift.....	56
Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter).....	56
Note 2 Endring i arbeidskapital	56
Note 3 Kapitalkonto	58
Note 4 Varige driftsmidler	60
Note 5 Aksjer og andeler i varig eie	61
Note 6 Utlån	62
Note 7 Langsiktig gjeld	63
Note 8 Avdrag på lån	63
Note 9 Pensjonsforpliktelser	65
Note 10 Kommunens garantiansvar	69
Note 11 Bundne fond	70
Note 12 Selvkosttjenester	71
Note 13 Salg av finansielle anleggsmidler.....	74

Note 14 Ytelser til ledende personer	74
Note 15 Godtgjørelse til revisor	74
Note 16 Spesifikasjon av vesentlige poster.....	75
Kommunens tjenesteområder	76
Oppvekst og inkludering	76
Tjenesteområdebeskrivelse	76
Utvikling og utfordringer	76
Barnehage	76
Skole	77
Familie og barnevern.....	78
Oppvekststab og pedagogisk tjeneste	79
Utvalgte resultater	80
Barnehage	80
Skole	80
Oppvekststab og pedagogisk tjeneste (OPT)	81
Familie og barnevern.....	82
Viktige begivenheter	82
Barnehage	82
Skole	83
Oppvekststab og pedagogisk tjeneste	83
Familie og barnevern.....	83
Status økonomi i rammeområdet	84
Kommentar til status økonomi.....	84
Oppsummering tiltak.....	85
Status investeringsprosjekter.....	86
Sammendrag status investeringer	86
Sykefravær.....	87
Status sykefravær og HMS	87
Status politiske vedtak	90
Skole	90
Barnehage	92
Familie og forebygging	94
Oppvekststab og Pedagogisk tjeneste (OPT)	95
Helse.....	96
Tjenesteområdebeskrivelse	96

Utvikling og utfordringer	96
Utvalgte resultater	99
Viktige begivenheter	100
Status økonomi i rammeområdet	102
Kommentar til status økonomi.....	102
Oppsummering tiltak.....	103
Status investeringsprosjekter.....	104
Sammendrag status investeringer	104
Sykefravær.....	104
Status sykefravær og HMS	104
Status politiske vedtak	107
Tjenester til hjemmeboende.....	107
Tilrettelagte tjenester	107
Sykehjemstjenester	108
NAV.....	109
Helsestab	110
Kultur og samfunnsutvikling.....	110
Tjenesteområdebeskrivelse	110
Utvikling og utfordringer	111
Utvalgte resultater	113
Viktige begivenheter	114
Status økonomi i rammeområdet	115
Kommentar til status økonomi.....	115
Status investeringsprosjekter.....	117
Sammendrag status investeringer	118
Sykefravær.....	118
Status sykefravær og HMS	118
Status politiske vedtak	118
Kommunalteknisk drift.....	118
Forvaltning.....	119
Eiendom.....	120
Fagstab Kultur og samfunnsutvikling	120
Organisasjonsutvikling og styring.....	121
Tjenesteområdebeskrivelse	121
Utvikling og utfordringer	122

Viktige begivenheter	122
Status økonomi i rammeområdet	123
Kommentar til status økonomi.....	123
Oppsummering tiltak.....	124
Status investeringsprosjekter.....	125
Sammendrag status investeringer	125
Sykefravær.....	126
Status sykefravær og HMS	126
Status politiske vedtak	126
Økonomi	127
IKT og dokumentasjoner	127
HR og lønn	128
Selvkostområder	129
Status økonomi i rammeområdet	129
Kommentar til status økonomi.....	129
Status investeringsprosjekter.....	138
Sammendrag status investeringer	138
Sykefravær.....	138
Vedlegg.....	139
Finansrapport	139

Sammendrag

Bærekraftig økonomi?

For første gang på veldig mange år, gikk kommunen med et regnskapsmessig underskudd; 17,1 millioner kroner. Det er et resultat som er 37,4 millioner kroner dårligere enn opprinnelig budsjett. Brutto driftsresultat var positivt, men netto driftsresultat regnet i prosent av brutto driftsinntekter ble et underskudd på -1 prosent. Det er langt under både Teknisk Beregningsutvalgs anbefalte 2 prosent og kommunens egen handlingsregel, som sier 2,0-2,5 prosent over tid. Sektorenes drift ble 7,5 millioner kroner bedre enn revidert budsjett i 2. tertial. Samlet netto driftsresultatet er 12,2 millioner kroner bedre enn siste prognose, og viser at tiltakene som ble gjennomført siste halvåret virket. Det har vært god budsjett disiplin, men kostnader og behov for tjenester var høyere enn forventet.

Årsakene til underskuddet er:

- Svikt i skatteinntekter
- Høy lønns- og prisvekst
- Økte renteutgifter
- Reduserte renteinntekter
- Høy investeringstakt
- Høyt sykefravær
- Økte utgifter til:
 - Sosialhjelp
 - Vikarer
 - Hjemmetjenester
 - Tilpasset opplæring
 - Ressurskrevende tjenester

Skattesvikt og økte rentekostnader har rammet mange kommuner. Tre av fem kommuner gikk med underskudd i 2024, og stadig flere kommuner kommer inn i på den såkalte ROBEEK-lista. Da overtar statsforvalter styringen av kommunens budsjetter, og kommunen mister sin handlingsfrihet. Underskuddet i 2024 må dekkes med midler fra disposisjonsfond. Det klarer vi i år, men fondet krymper raskt. Derfor må det tas nye grep i 2025, for å unngå at Aurskog-Høland kommer på ROBEEK-lista. Jeg vil berømme ledere og medarbeidere som har gjort en enestående innsats innenfor et krevende budsjett.

Bærekraftig velferd – et fellesansvar

Å redusere kostnadene ytterligere, slik at de blir lavere enn inntektene, vil utfordre ikke bare kommunen, men hele lokalsamfunnet.

Selv om vi hadde hatt midler til drive på samme nivå som nå, er det ikke nok fagpersoner å finne til å fylle fagstillingene fremover. Derfor er det nødvendig med større strukturelle grep, og vi må løse lovpålagte oppgaver annerledes. Vi må blant annet gjennomføre oppgavedeling i helse, styrke mestringstiltakene, øke bruken av digitale løsninger og nettverksarbeid. Dette er ikke mulig uten dialog, forventningsavklaring og samspill mellom innbyggere, næringsliv, frivillighet, ansatte, tillitsvalgte, vernetjeneste og folkevalgte. Det er dette vi skal omstille oss til.

Aurskog-Høland hadde en befolkningsvekst på 1,3 prosent i 2024, og fødselsoverskuddet var positivt. Vi er 18 219 innbyggere, men veksten går saktere enn beregnet. Et godt og bærekraftig lokalsamfunn er et felles ansvar vi som bor og virker i kommunen utvikler sammen, det er det mange eksempler på i 2024. Lag og foreninger og ildsjeler gjør en utrolig innsats i sine nærmiljøer. En fremtidsrettet måte å drive

kommune på er å bygge lokalsamfunn der byråkrati tones ned til fordel for samhandling, innovasjon og nærhet. Å lede samskaping fordrer andre egenskaper enn å lede tjenesteyting, og det trenger vi å skolere oss i.

Krisehåndtering - en kommunal kjernekompetanse

Vi lever i en urolig tid, hvor beredskap og krisehåndtering øker. Kommunens kriseledelse deltok på Statsforvalteren atomberedskapsøvelse, og har gjennom året deltatt på nødnettøvelse arrangert av Statsforvalter i Oslo og Viken. Kommunens overordnede ROS-analyse er under revidering, og kommer til politisk behandling høsten 2025.

Vi var involvert ved tre tilfeller av skogbrann, og vi satte krisestab og etablerte pårørendesenter i forbindelse med en ulykke i trafikken. Det ble gjennomført evaluering av hendeshåndteringer, og disse er fulgt opp. Kommunens kriseteam hadde 14 oppdrag, og har fått mange gode tilbakemeldinger på sitt arbeid.

Søkelys på arbeidsmiljø

I 2024 var det utskiftninger i kommunens toppledelse og mellomledelse. Det var uro i enkelte arbeidsmiljø, noe media også har skrevet om. Kommunens arbeidsgiverstrategi beskriver grunnlaget for et godt arbeidsmiljø. Våre verdier, ledelsesprinsipper og forventninger til ansatte er grunnpilarene i utvikling av arbeidsmiljøet i kommunen. Høsten 2024 gjennomførte vi en HMS-undersøkelse med spørsmål utarbeidet på bakgrunn av oppdatert forskning på arbeidsmiljøfaktorer. Medarbeiderne svarte på konkrete spørsmål om blant annet trivsel, ledelse og fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. 74,2 prosent av de ansatte besvarte undersøkelsen, noe som er en økning fra foregående år. Særlig gledelige er det at over 95 prosent trives på jobb og opplever arbeidet som meningsfullt. Samtidig er det utfordringer flere steder, blant annet med vold, trusler og utagerende atferd fra brukere. Resultatene av undersøkelsen følges opp i hver enkelt personalgruppe for å finne tiltak for å bevare det som er godt og forbedre det som kan bli bedre i arbeidsmiljøet. Det gjennomføres medbestemmelsesmøter med tillitsvalgte på alle nivåer, og de tillitsvalgte deltar i alle utviklingsprosjekter. I 2024 ble det gjennomført 18 medbestemmelsesmøter med de hovedtillitsvalgte. I tillegg ble det gjennomført 12 møter i arbeidsmiljøutvalget (AMU).

Norge har det høyeste sykefraværet i verden, og vi jobber hver dag med å øke nærværet. Kommunens sykefravær har svingt igjennom året, men ble redusert fra 10,19 prosent i 2023 til 9,89 prosent i 2024. Vi har fortsatt utfordringer med å rekruttere enkelte yrkesgrupper, særlig til helsetjenestene i Hemnes og Rømskog.

Nytt nærmiljøsent, barnehage og skole i Aurskog

Prosjektet følger fremdriftsplanen, og totalentreprenør Backe Romerike AS planlegger å overlevere til kommunen i juni 2025, noe som er tidligere enn avtalt. Barnehagen ble i hovedsak ferdigstilt i 2024, og arbeidene med skolebygget, idrettshallen og svømmehallen nærmer seg fullføring. Skolebygget og uteområdene skal etter planen ferdigstilles innen sommeren 2025. Det som da gjenstår, er montering av løst inventar og utstyr, som er kommunens ansvar som byggherre. Det er igangsatt et kunstprosjekt med mandat å anskaffe kunst til uterommet, i nærheten av festplassen ved skolebygget. Endelig montering av kunstprosjektet er planlagt sommeren 2026.

I kommunestyrebehandling 26. juni 2024 ble prosjektets usikkerhetsramme økt, og totalramme for prosjektet ble satt til 980 millioner kroner. Prosjektet forventes å levere innenfor budsjettammen på 980 millioner kroner når prosjektet overleveres i 2025.

Veldrevet kommune

Kommunen er veldrevet, og det blir lagt merke til på nasjonalt nivå. Noen eksempler er at saksbehandling av bygge- og reguleringssaker kom på pallen tredje året på rad, med plass nummer 3 på Kommunebarometeret. Kommunen ble den 25. best drevne på Kommuneindeksen.

Vi kan alltid bli bedre, og gjennom prosjektet «Kontinuerlig forbedring» settes alle ledere i gang et arbeid med å løse en konkret utfordring i sin virksomhet for å heve kvaliteten, og benytte ressursene best mulig. Det jobbes godt med å levere digitale løsninger, og å ha sikkerhetsløsninger for alle kommunens systemer.

Jeg vil rette en stor takk til kommunens folkevalgte, medarbeidere, ledere, tillitsvalgte, verneombud, frivilligheten og andre lokale aktører for et svært godt samarbeid i 2024. Takk til alle som hver dag yter det lille ekstra, og går den ekstra mila når det trengs. Deres innsats gjør at Aurskog-Høland er en god kommune å bo, leve, besøke og arbeide i! Vi er heldige som lever i et demokratisk land med maktdeling hvor rettsstatens prinsipper og menneskerettigheter praktiseres. En viktig del av vårt felles samfunnsoppdrag er å hegne om dette.

Anne Kirsti Johnsen

konstituert kommunedirektør

10. mars 2025

Kvalitet, internkontroll og beredskap

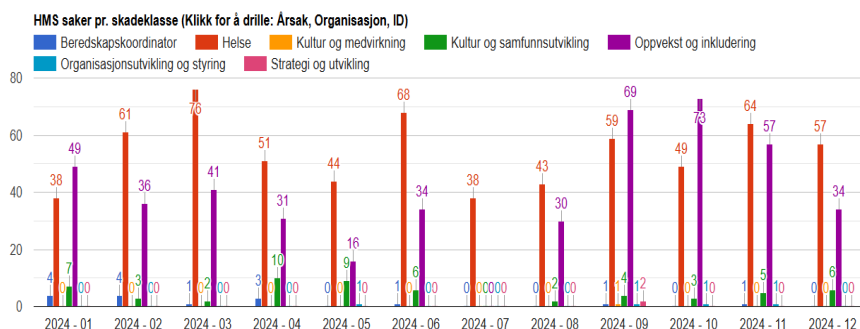
Kvalitet og internkontroll

Kommunen benytter Qm365 som internkontroll- og kvalitetssystem. Dette er et helhetlig system som tilfredsstiller nye krav til internkontroll. I Qm365 registreres det fire hovedkategorier av hendelser:

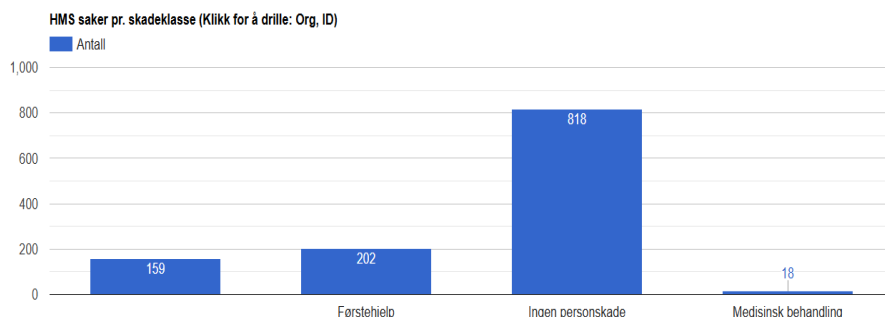
1. Hendelse
2. Observasjon/nesten-hendelse
3. Forbedringer
4. Positive tilbakemeldinger

Det er i 2024 registrert totalt 1913 saker. Dette er en økning fra i fjor, og det er positivt å registrere at antall meldte hendelser har økt. HMS-undersøkelsen som ble gjennomført i november viser at 85,6 prosent er kjent med hvordan de registrerer og melder hendelser og avvik i Qm365. Registreringene av hendelser er i tråd med organisasjonens verdier om åpenhet, samhandling og tillit, og gir et godt grunnlag for utvikling og forbedringsarbeid i organisasjonen.

Av de meldte sakene er 1197 kategorisert som helse, miljø og sikkerhet (HMS)-hendelser.



Det registreres også skadeklasser i denne kategorien. I 2024 var det 202 som krevde førstehjelp og 18 som krevde medisinsk behandling.



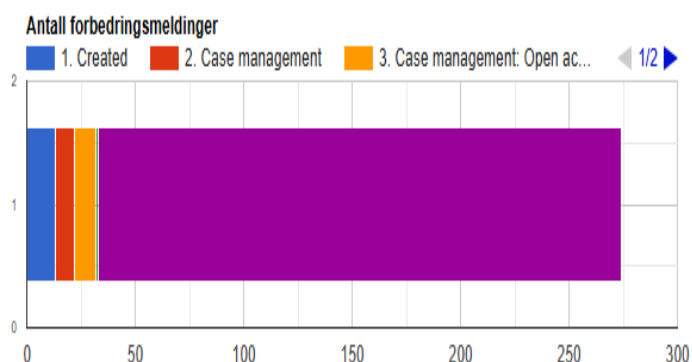
Det tas ut egne statistikker innen kategoriene vold og trusler og utagering. Det er særlig sektor Helse og livsmestring og sektor Oppvekst og utdanning som rapporterer om slike hendelser. Helse og livsmestring meldte 241 hendelser med vold og trusler. Oppvekst og utdanning meldte 214 hendelser med vold og

trusler. Sektor Helse og livsmestring har avholdt kurs for de ansatte, hvor temaet har vært håndtering av vold og trusler. Sektor Oppvekst og utdanning har utarbeidet en overordnet rutine for håndtering av vold og trusler i skolen, og har avholdt kurs for ansatte i skoler.

Graf over registrerte hendelser med vold og trusler:



Kommunen har også hatt fokus på få registrert forbedringmeldinger. Det er totalt registrert 274 forbedringmeldinger i organisasjon.



Qm365 er også tatt i bruk for å gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyser for virksomhetene i kommunene. Dette arbeidet er organisasjonen godt i gang med, og vil ha fokus på, i tråd med årshjul for denne oppgaven.

Virksomhetene benytter også Qm365 for å gjennomføre vernerunder. Systemet benyttes for å følge opp funn og tiltak.

Eco Online er et kjemikaliekartotek. I 2024 fortsatte arbeidet med å rydde i tilganger, legge inn kjemikalier hos alle virksomheter, samt å risikovurdere alle kjemikalier. Opplæring og informasjon om systemet har foregått fortløpende, og eksponeringsmodulen er også tatt i bruk.

Oppvekst og utdanning

Sektoren gjennomfører jevnlig risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) for virksomhetene. Disse ligger i kvalitetssystemet Qm365. Avdekkede risikoområder følges opp. Det er stort fokus på psykososialt arbeidsmiljø for ansatte i skolene. ROS-analysene, og rapportering om vold og trusler mot ansatte, viser at det er stort behov for tiltak og systematiske arbeid for forebygging og håndtering av avvik.

Aurskog-Høland-modellen er digitalisert og tilgjengeliggjort i kvalitetssystemet Qm365.

Tilsyn

Tilsyn er skjerpende, og medfører sikring av regelverk og kompetanse.

Aursmoen og Bråte skole har hatt tilsyn fra Arbeidstilsynet. Tilsynene har resultert i pålegg, som er fulgt opp i virksomhetene.

Enhet Barnehage har hatt følgende internrevisjoner/større gjennomganger:

- Revisjon av samarbeidsplan Oppvekst og utdanning barnehage og bedriftshelsetjenesten.
- Det er utført tilsyn med private barnehager i henhold til barnehageloven.

Beredskapsplaner i sektoren

Beredskapsplaner ligger i Qm365, og revideres etter aktuelt intervall og behov.

Særskilt rapportering knyttet til nye Aursmoen barnehage og skole (Prosjekt)

Prosjektet forholder seg til normal risikostyring i prosjekter, og prosjektmetodikk for usikkerhetsvurdering og økonomiske avsetninger. Risikovurderinger og tiltak for å redusere risiko utarbeides knyttet til milepæler og aktivitetsplaner for prosjektet. Prosjektet har ukentlige prosjektledermøter, hvor aktuelle usikkerhetslementer diskuteres, og behov for tiltak avklares løpende. I tillegg avholdes møter med totalentreprenør annenhver uke, hvor også risiko i prosjektet er fast punkt. Toleranser for prosjektet er utarbeidet i plan- og styringsdokumentet for prosjektet.

Prosjektdokumenter oppdateres løpende, og skal holdes ajour i henhold til gjeldende risiko gjennom prosjektperioden. Vurdert risiko og tiltaksplan rapporteres til prosjekteier og styringsgruppe, ved avtalte rapporteringstidspunkter.

Risikoanalyser, tiltaksplaner for risikoelementer og toleranser utarbeides for hvert delprosjekt, og følges opp gjennom prosjektoppfølgning på delprosjektene.

Det foretas løpende overordnede vurderinger rundt avhengigheter og forutsetninger for prosjektet.

Gjenstående identifisert risiko i slutfasen av gjennomføringsprosjektet knyttes blant annet til: kompetanse og ressurser til slutføring av byggeprosjektet, konkurser eller streik hos leverandører, forsinkelser og force majeure, behov for endringer ved forhold som ikke er hensyntatt i totalentreprise, og uforutsette kostnader ved endring i behov eller krav til bygg og byggeplass.

Arbeidsgrupper for brukerinvolvering og informasjon til aktuelle interessenter har vært pågående gjennom hele prosjektet, for å sikre god brukerinvolvering i prosjektfasen, og planlegging av innflytting og tiltak når byggene skal tas i bruk.

Prosjektet har vurdert usikkerheten i prosjektet, og gjennomført tiltak for å redusere og begrense risiko så langt som mulig.

Usikkerhet	Tiltak
Behov for dimensjonering av nye bygg for barnehage og skole	Analyser og prognoser for barne- og elevtallsutvikling i Aurskog. Analyser er oppdatert med nye befolkningstall i 2024. Det vil fortsatt være restusikkerhet i fremtidig befolkningsutvikling og behov.

Funksjoner som er prosjektert i byggene	Behovsvurdering og brukerinvolvering.
Brukerinvolvering	Omfattende brukerinvolveringsprosesser for utforming av både barnehage og skole, og involvering av interessenter. Brukerinvolvering også gjennomført for anskaffelser av løst inventar til byggene.
Andre forutsetninger for prosjektet (blant annet riving av eksisterende bygg, grunnforhold, miljøkrav mfl.)	Undersøkelser, analyser, rapporter og planverk utarbeidet i forkant av anskaffelse for best mulig grunnlag for anbud og gjennomføring. Grunnarbeider er gjennomført i 2024, og gjenstående usikkerhet vesentlig redusert.
Løsningsutvikling og detaljprosjektering	Samspillprosess, brukerinvolvering, tett samhandling med arkitekter, prosjekterende og entreprenør i løsningsutvikling. Undersøkelser og avklaringer gjennomført for å redusere usikkerhet. Prosjektet er i slutfase på gjennomføring, og gjenstående rest-usikkerhet følges opp løpende.
Kommunens prioriteringer og investeringsevne	Sterkt kostnadsfokus i gjennomføringsprosjekt for å holde kommunens investeringsramme. Totalentreprise med fastpris for mest mulig forutsigbar kostnad på prosjektet. Styring og tett oppfølging av endringshåndtering i prosjektet.
Politiske beslutninger	Best mulig dokumentasjon som grunnlag for politiske vedtak og prioriteringer.

Prosjektet gikk over i gjennomføringsfase i 2023, og gjennom totalentreprisekontrakt med fastpris er en del usikkerhet overført entreprenør. For risikoelementer som ikke ble avklart gjennom kontrakt, utarbeides tiltaksplaner der det vurderes nødvendig. Viktige risikoelementer som løpende vurderes er mulige uforutsette hendelser i prosjektet, endringshåndtering i byggeprosjektet, forsinkelser og kostnader innenfor byggherres ansvar, forsinkelser og kostnader innenfor entreprenørens ansvar, uklarheter i kontrakt, løpende avklaringer for regulering mfl.

Kjente risikoelementer er redusert og avklart gjennom samspillsprosessen, og tatt inn i totalentreprisekontrakt med fastpris med entreprenør.

Prosjektet har løpende oppfølging av restrisiko med totalentreprenør, hvor usikkerheter diskuteres og aktuelle tiltak iverksettes. Byggherre har, i tillegg tett oppfølging av totalentreprenør på SHA, faste vernerunder og andre kontraktsforhold knyttet til arbeidsmiljø, kompetanse, ressurser og underentreprenører som benyttes på byggeplass. For avvik som avdekkes iverksettes tiltak.

Kultur og medvirkning

Sektoren gjennomfører jevnlig risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) for virksomhetene. Disse ligger i kvalitetssystemet Qm365.

Det er ikke avdekket kritiske risikoområder, men temperatur/luft i kulturskolen, bibliotek og i virksomhetene som er på rådhuset arbeides det med tiltak.

Sektoren har utarbeidet årshjul for HMS. Brannforebyggende arbeid er fulgt i kulturskolen.

Tilsyn

Kulturarena har faste tilsyn med taljer og truss.

Beredskapsplaner

Bjørkebadet har beredskapsplaner for både brann og andre hendelser, disse er revidert.

KulturArena har beredskapsplaner for evakuering på alle lokasjoner.

Helse og livsmestring

Sektoren benytter internkontroll- og kvalitetssystemet Qm365 for å revidere og oppdatere prosedyrer.

Qm365 blir flittig brukt, og sektoren er flinke til å melde avvik på hendelser og observasjoner.

I de ulike enhetene diskuteres avvikene og løses utifra en handlingsplan, i samarbeid med lokal ledelse, ansatte, tillitsvalgte og verneombud.

Sektoren som helhet kan bli bedre til å samarbeide og informere hverandre om de ulike avvikene. Det er viktig læring i avvikene og nyttig å diskutere erfaringene som har blitt gjort i de ulike virksomheter og enheter, som igjen vil føre til en enhetlig tilnærming til utfordringene i egen sektor.

Sektoren gjennomfører årlig ROS-analyser. Disse er oppdatert og befinner seg i Qm365. ROS-analyser gjennomføres i de ulike virksomheter og enheter, utifra de lokale avvik og behov. Avdekkede risikoer og behov for tiltak følges opp i den enkelte virksomhet.

Tilsyn

Sektoren opplever at tilsyn er nødvendig og lærerikt. Sektoren har i 2024 hatt tilsyn fra arbeidstilsynet ved Poppelveien og Myrvang boliger samt Bjørkelangen hjemmetjeneste. Tilsynet resulterte i pålegg, som virksomhetene følger opp.

Det er også gjennomført farmasøytisk tilsyn og branntilsyn i 2024.

Beredskap

Sektoren har oppdatert og revidert aktuelle beredskapsplaner.

Samfunnsfunksjoner og næring

Eiendom benytter LAFT som drift- og internkontrollsystem for renhold, drift og vedlikehold og boligutleie. Det gjennomføres kontinuerlig kontroll av eiendomsmassen via årshjul i IK-Bygg. Det gjennomføres brannsikkerhetskontroll i kommunale boliger med utbedring av avvik (kontroll av røykvarslere og slukkeutstyr). Følger lovpålagte karv for internkontroll an brannvarsling, sprinkleranlegg, røykluker samt nød og ledelys

Kommunalteknisk drift (KTD) har hatt fokus på lekkasjesøk / lekkasjereduksjon og igangsatt større satsning på kumrehabilitering i 2023. KTD har tatt i bruk nye verktøy og er oppdatert på nyheter i bransjen, for hele tiden å effektivisere og forbedre datakvaliteten. KTD har tatt i bruk operatørportalen Value.

Innenfor landbruksforvaltningen er det et pågående utviklingsarbeid for å møte nye krav fra overordnede myndigheter.

Tilsyn

Sektoren er godt kjent med gjennomføring av tilsyn og opplever det som positivt med tilsyn fra eksterne. Tilsynene bidrar til forbedring av rutiner og sikrer at oppfølging av pålegg og anbefalinger som sikrer at driften er innenfor lov og forskrifter.

Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR)

Det er gjennomføres løpende tilsyn fra NRBR på våre formålsbygg. Avvikene lukkes fortløpende, og vi opplever en god dialog med NRBR som tilsynsmyndighet.

Miljørettet helsevern

Det er gjennomført tilsyn ved skoler og svømmeanlegg når det gjelder miljørettet helsevern.

Mattilsynet

Tilsyn av Mattilsynet ved Lyseren vannverk, med fokus på drikkevannsforsyningen til Rømskog. Det ble avdekket fire observasjoner som virksomheten har fulgt opp.

Beredskap

Sektoren har beredskapsplaner for:

- beredskapsplan for kommunal vannforsyning
- beredskapsplan avløpsvirksomheten
- beredskapsplan for kommunale dammer
- Internkontrollsystemet for Kommunalteknisk drift ble sist revidert i 2024

Oppdaterte beredskapsplaner i 2024

- revisjon av Beredskapsplan for dammer
- revisjon av Beredskapsplan for kommunal vannforsyning

Operativ beredskap

- vann- og avløpsvakt
- ettersøksmannskaper for viltskader
- skogforvaltningen er i beredskap for skogbrann når det er behov

Overordnet kommunal beredskap

Kommunens operative beredskapsplan oppdateres og revideres årlig.

Skogbrann er en hendelse som i kommunens overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse kommer ut med høy sannsynlighet, og kommunen opplever årlig større eller mindre skogbranner. Kommunen

gjennomfører årlig møte med Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR), politiet, samt sivilforsvaret, for å forberede oss på eventuelle scenarier.

Kommunen har registrert tre skogbranner hvor kommunens beredskapskoordinator var involvert og opprettet dialog med NRBR, som for eksempel skogbrannen ved Ulviksjøen.

Kommunen satte kriseledelse når det gjaldt MC-ulykken på Løken, hvor en ungdom forulykket. Denne hendelsen rammet ungdomsmiljøet i kommunen, og særlig ungdomsmiljøet på Hemnes. Kommunen bidro med psykososialt kriseteam, og det ble etablert pårørendesenter som ble holdt åpent to dager. Det ble også i samarbeid med kirken holdt åpen kirke. Kommunens hendelsehåndtering er evaluert, og forbedringsområder er fulgt opp.

Aurskog-Høland kommune og Aurskog-Høland Røde Kors har inngått en avtale om beredskapssamarbeid. Den styrker kommunens beredskap. Dette er en formalisering av samarbeidet vårt. Denne avtalen sikrer oss forutsigbarhet og trygget for det videre beredskapssamarbeidet mellom kommunen og Røde Kors.

Kommunen har også deltatt i beredskapforumet Grenserådet, hvor temaet var samarbeid mellom redningstjenestene og kommuner over landegrensene (Norge/Sverige).

Kommunen er aktiv i beredskapnettverket for Nedre Romerike. Dette er et nyttig fagforum, hvor det utveksles erfaringer og felles beredskapsmessige utfordringer diskuteres.

Kommunens kriseledelse har deltatt på Statsforvalteren atomberedskapsøvelse. Kommunen har gjennom året deltatt på nødnettøvelse arrangert av Statsforvalter i Oslo og Viken.

Personal og organisasjon

Arbeidsmiljø

Kommunens arbeidsgiverstrategi beskriver grunnlaget for et godt arbeidsmiljø. Våre verdier, ledelsesprinsipper og forventninger til de ansatte er viktige grunnpilarer for utvikling av arbeidsmiljøet i kommunen.

I 2024 valgte vi å gjennomføre en egenprodusert HMS-undersøkelse med spørsmål utarbeidet på bakgrunn av oppdatert forskning på arbeidsmiljøfaktorer. HMS-undersøkelsen stiller konkrete spørsmål om blant annet trivsel, ledelse og fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. 74,2 % av kommunens ansatte svarte på undersøkelsen. Svarprosenten har økt hvert år, fra 65 % i 2022. Særlig gledelige resultater var at over 95 % trives på jobb og opplever arbeidet som meningsfullt. Likevel er det utfordringer flere steder. Blant annet forekommer det fremdeles vold, trusler og utagerende atferd fra brukere. HR-avdelingen bistår ledere som ønsker det med oppfølging av tiltak.

Involvering og medbestemmelse står sentralt i kommunens arbeidsgiverpolitikk. Det gjennomføres medbestemmelsesmøter med tillitsvalgte på alle nivåer, og de tillitsvalgte deltar i alle utviklingsprosjekter. I 2024 ble det gjennomført 18 medbestemmelsesmøter med de hovedtillitsvalgte. I tillegg ble det gjennomført 12 møter i arbeidsmiljøutvalget (AMU).

Heltidskultur er viktig for kommunen, og det har tidligere blitt gjort endringer i permisjonsreglementet og ansettelsesreglementet for å redusere andelen deltidsansatte. Fortrinnsretten for interne deltidsansatte står sterkt, og når det er mulig ved ledige stillinger forsøker kommunen alltid å øke stillingsbrøken til interne søkere. En gradvis kulturendring har ført til at det er enklere å slå sammen eller utvide stillinger på tvers av avdelinger. Det er i tillegg blitt mer vanlig å avvente stillingsutlysninger på deltidsstillinger til det kommer flere ledige stillinger, slik at de kan slås sammen til en større stillingsbrøk.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i kommunen blant de faste ansatte per desember 2024 er 84 %. I hele kommunen hadde 60 % av de faste ansatte 100 % stilling, 12,45 % hadde over 80 %, 20,3 % ansatte hadde stillinger fra 40 % og 79 % og 6,12 % ansatte hadde stilling under 40 %.

Selv om andelen deltidsansatte fortsatt er forholdsvis høy er andelen ufrivillig deltid overraskende lav. Kun 6,5 % av de ansatte svarer at de jobber ufrivillig deltid.

Alle virksomheter har fått avsatt midler til arbeidsmiljøtiltak i 2024, der det har vært stilt krav til faglig og sosialt program. Mange har valgt å reise bort, mens andre har gjennomført lokalt uten overnatting.

Via bransjeprogrammene til NAV arbeidslivssenter har flere virksomheter i sykehjemstjenesten gjennomført programmene «Oss og vårt» og «Stødig lederskap», noe som har vært positivt og vil være aktuelt å gjennomføre i flere virksomheter.

Sykefravær

Nærværarbeid/forebyggende arbeid og oppfølging av sykefravær prioriteres og gjennomføres i alle virksomheter i kommunen. Sykefraværet følges opp tett og ofte i samarbeid med HR-avdelingen. Det rapporteres månedlig og behandles både i kommunedirektørens ledergruppe, ledergruppene i sektorene og stabene, i AMU og medbestemmelsemøter med de tillitsvalgte.

Sykefraværet i 2024 var på 9,89 %. Det er en liten nedgang fra 2023, da det totale sykefraværet var på 10,19 %. Korttidsfraværet i 2024 var på 2,26 % og langtidsfraværet var 7,63 %.

Enkeltsaker blir fulgt opp tett av virksomhetsledere sammen med HR-rådgiver, og i enkelte tilfeller bedriftshelsetjenesten. I slike samtaler gis det blant annet veiledning om hvilken stillingsprosent som er forenlig med helsesituasjonen, slik at man klarer å stå i stillingen sin. Noen ganger lykkes vi også med å finne annen egnet stilling i kommunen.

Samarbeidet med NAV blir stadig bedre, med tett dialog om både enkeltsaker og forebyggende arbeid. I 2023 startet vi med samarbeidsmøter mellom HR-avdelingen, NAV lokalt og NAV arbeidslivssenter. Dette har vi fortsatt med i 2024, og ser god effekt av dette samarbeidet. Vi gjennomfører også tidligere dialogmøter i saker der vi ser at det er hensiktsmessig å sette inn tiltak raskt. NAV arbeidslivssenter med sitt innsatsteam er inne i flere virksomheter som har vedvarende høyt sykefravær, og vi har fått tilslag på ekspertbistand til flere ansatte.

Det jobbes aktivt med arbeidsmiljøutvikling, og HR har deltatt på flere arbeidsmiljøsamlinger der det snakkes om arbeidsmiljø, medvirkningsplikt og holdninger.

De siste årene har emosjonell belastning fått mer oppmerksomhet. Svært mange ansatte i kommunen jobber direkte opp mot brukere, og enkelte kan oppleve belastning som over tid fører til sykdom.

Via HMS-undersøkelsen har vi nå kunnet kartlegge mer detaljert hvem som har størst utfordringer slik at vi kan sette inn målrettede tiltak.

Barnehagene har gjennomført NAV arbeidslivssenter sine kurs «Sees i morgen», og planlagt oppstart av «Tankevirus». Disse kursene dreier seg om psykisk helse, og vil også være aktuelle for andre sektorer.

Bedriftshelsetjeneste

Kommunen har en fleksibel rammeavtale med bedriftshelsetjenesten Falck. De sørger for at forskrifter og pålegg blir fulgt med rutinemessige undersøkelser, og de bruker det meste av sin tid på forebyggende arbeid. De har i 2024 bistått kommunen med 575 timer. Disse timene er fordelt på blant annet arbeidsplassvurderinger, arbeidsmiljø, krisehåndtering, arbeidshelseundersøkelser, risikovurderinger og deltakelse ved tilsyn fra Arbeidstilsynet.

Det er også i år gjennomført HMS-kurs for ledere og verneombud, med svært godt oppmøte.

HR-avdelingen samarbeider tett med bedriftshelsetjenesten.

Likestilling og diskriminering

Kommunens partssammensatte utvalg ivaretar oppgaven som likestillings- og diskrimineringsutvalg. Ved ansettelser skal tiltak for økt likestilling gjennomføres når det er nødvendig. Det skal ikke forekomme diskriminering i kommunen, verken når det gjelder alder, kjønn, funksjonsevne, etnisitet, religion eller legning.

I Aurskog-Høland kommune er 82,35 % av alle fast ansatte kvinner, og 17,65 % er menn. Gjennomsnittlig årslønn for fast ansatte kvinner per desember 2024 er 585 169 kroner, og for menn 630 466 kroner. Hovedårsaken til differansen i gjennomsnittslønn er at flere menn er ansatt i stillinger som krever høyere utdanning og/eller har lederstillinger. I kommunedirektørens ledergruppe var det per desember i 2024 en mann og fire kvinner.

73,53 % av alle ledere med personal- og budsjettansvar er kvinner. Andelen mannlige ledere er 26,47 %. Gjennomsnittlig lønn til ledere er forholdsvis lik mellom kjønnene innenfor de samme ledernivåene. Alle byggeprosjekter har bred involvering fra aktuelle brukergrupper og inviterer Utvalg for mennesker med nedsatt funksjonsevne til medvirkning. Eldrerådet og ungdomsrådet blir også involvert der det er aktuelt for å forhindre at grupper føler seg diskriminert.

Etisk standard

Kommunen har egne etiske retningslinjer som alle nyansatte får innføring i og signerer ved ansettelse. Disse ble sist revidert i 2019. Det er jevnlig gjennomgang av disse i virksomhetene.

Vi har egen rutinebeskrivelse for varsling dersom noen opplever kritikkverdige forhold. Det kan varsles anonymt eller under navn, enten tjenestevei, via tillitsvalgt, verneombud, kommunens varslingsskjema eller via Romerike revisjon. Det kom tre varsler om kritikkverdige forhold i 2024. Samtlige saker ble gransket og lukket av revisjonen.

Lærlinger

I første tertial 2024 hadde vi 26 lærlinger. Flere av disse gjennomførte fagprøven i løpet av våren, og i 2. tertial var antallet redusert til 17. Lærlingene var fordelt på fagene helsefagarbeider, barne- og ungdomsarbeider og ernæringskokk. Når det gjelder Menn i helse, så tok vi inn 3 fra september, som er inkludert i det totale antallet. Menn i helse-lærlinger har kun ett års læretid.

Lærlingene har tatt fagprøven sin på ønsket prøvested.

Vi samarbeider med Bjørkelangen videregående skole, slik at lærlingene har tilbud om å delta på fagdager fire ganger i året. Disse fagdagene har ulikt innhold, etter ønske fra lærlingene, og eksterne forelesere inviteres. Lærlingene får også tilbud om å delta på kurs i regi av fylkeskommunen.

Kommunen er en selvstendig lærebedrift. Opplæringen foregår i henhold til opplæringsloven og blir dokumentert. Lærlingene deltar i en jobbotasjon og får derfor ulike veiledere på de forskjellige virksomheter, muligheter for egentid og organisert veiledning som forberedelse mot fagprøven. De blir også tett fulgt opp av personalavdelingen.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,97 %	6,03 %	8,00 %
Årlig sykefravær 2021	2,57 %	6,93 %	9,50 %
Årlig sykefravær 2022	3,19 %	6,54 %	9,73 %
Årlig sykefravær 2023	2,91 %	7,27 %	10,19 %
Årlig sykefravær 2024	2,26 %	7,63 %	9,89 %

Sykefravær per tjenesteområde

Tjenesteområde	Fravær 2024		
	Korttid i %	Langtid i %	Samlet fravær i %
Oppvekst og inkludering	2,21 %	7,18 %	9,39 %
Helse	2,60 %	9,88 %	12,48 %
Kultur og samfunnsutvikling	1,95 %	3,37 %	5,32 %
Organisasjonsutvikling og styring	1,29 %	3,32 %	4,61 %
Selvkostområder	1,14 %	5,35 %	6,49 %
Sum tjenesteområder	2,26 %	7,63 %	9,89 %

Organisering og styring

Organisering og styring

Aurskog-Hølands høyeste politiske organ er kommunestyret. Kommunen er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder, og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer, og iverksettelse av politiske vedtak.

Politisk struktur og organisering

Aurskog-Hølands høyeste politiske organ er kommunestyret. Kommunen er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven, og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret, etter hvor mange representanter partiene har i kommunestyret.

Kommunestyret

Kommunestyret i Aurskog-Høland kommune har [35 medlemmer og varamedlemmer](#). Kommunestyret velges av stemmeberettigede innbyggere, som fastsatt i lov. Kommunestyret er kommunens øverste organ, med overordnet ansvar for kommunens virksomhet. Ordføreren er kommunens øverste politiske leder, mens varaordføreren er ordførerens stedfortreder.

Formannskapet

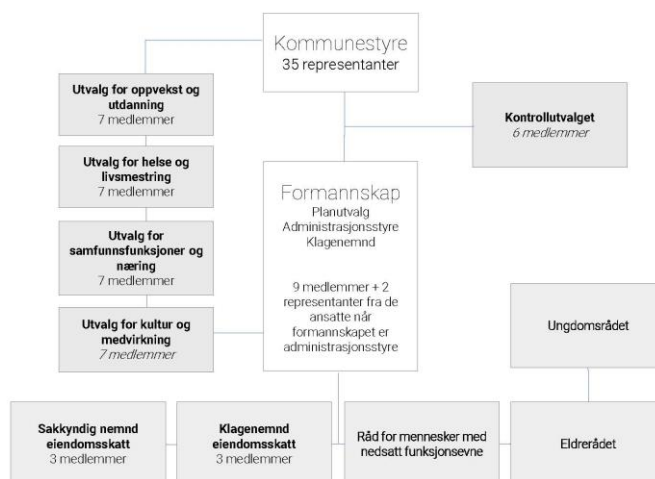
Formannskapet i Aurskog-Høland kommune består av 9 faste medlemmer. Valg av medlemmer og varamedlemmer skjer i henhold til kommuneloven. Formannskapets funksjonsområde er knyttet til ivaretagelse av kommunale interesser, og koordinert planlegging, drift og utvikling av kommunens virksomhet.

Utvalgene

Utvalgene skal være kommunestyrets rådgivende utvalg i saker og planer innenfor komiteens virkeområde. Utvalgene skal delta i planprosesser, arbeidet med å drøfte mål og rammer for virkeområdet.



POLITISK ORGANISERING



Administrativ struktur og organisering

Administrativt er kommunen organisert på følgende måte:

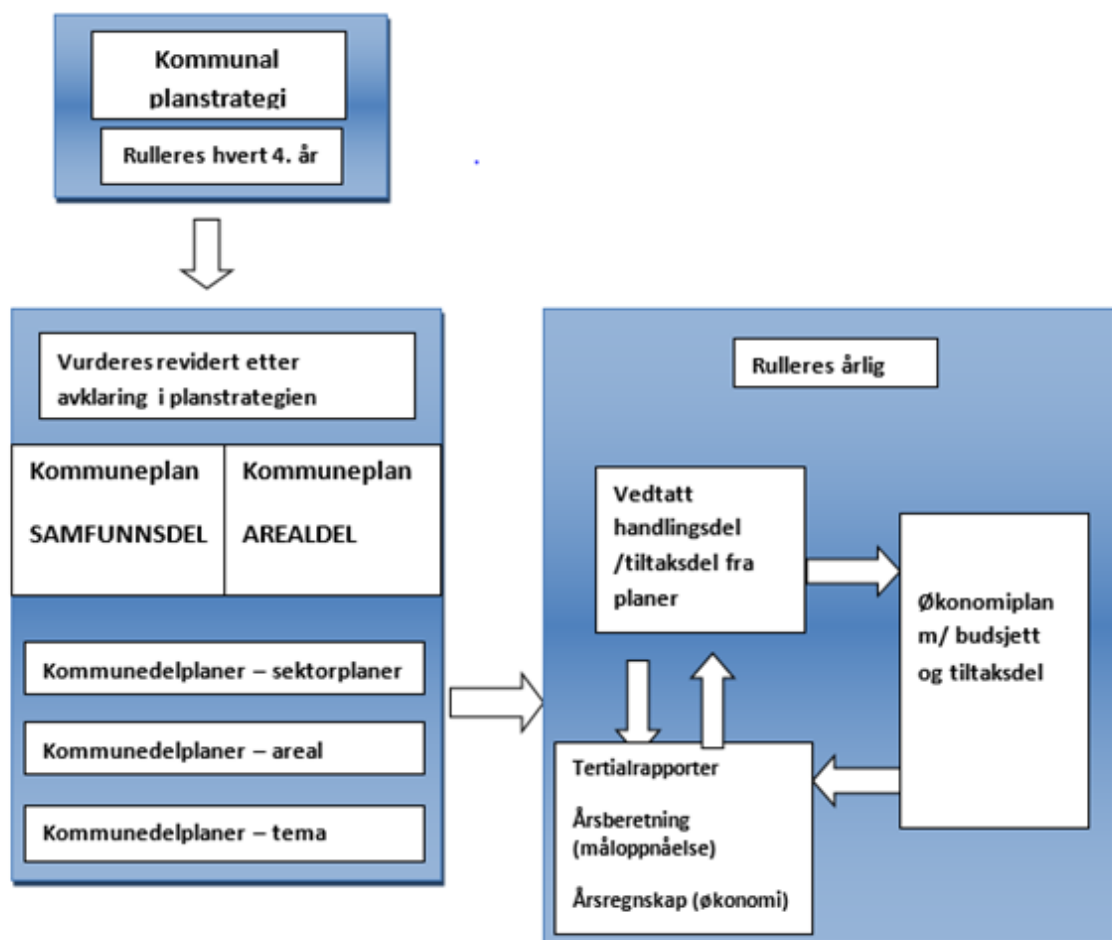
Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder, og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer, og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet, som er vedtatt av kommunestyret.

Sektor-/stabssjefer og virksomhetsledere er ansvarlige for sine sektorer og staber, og virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at de har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personmessige og organisatoriske forhold.

Plan og styringssystem

Planstrategi for Aurskog-Høland kommune 2020-2024 ble vedtatt av kommunestyret 7. september 2020. Planstrategien er et overordnet dokument, som skal sikre sammenheng mellom overordnede mål og innholdet i planene, samt skape en fellesforståelse av hvilke utfordringer og muligheter kommunen står overfor. Planstrategien sier noe om kommunens plansystem, og planbehovet i kommunestyreperioden. Bak vurderingene i planstrategien ligger kommunens visjon, verdier, hovedmål og satsingsområder, samt intensjonsavtalen om kommunesammenslåingen mellom Aurskog-Høland og Rømskog kommuner.

Kommunens plansystem kan illustreres på følgende måte:



Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. I samfunnsdelen angis mål og strategier for utviklingen av kommunen som samfunn, og for kommunen som organisasjon. Arealdelen, som er juridisk bindende, skal være en konkret konsekvens av samfunnsdelen, og vise arealbehovet ønsket utvikling gir. Kommuneplanen skal være styrende for kommunens øvrige planverk, på en slik måte at det blir en tydelig sammenheng mellom plannivåene. Kommunen har to kommuneplaner, en fra hver av de tidligere kommunene, og arbeidet med å lage ny kommuneplan er i gang.

Aurskog-Høland kommune har følgende planhierarki for perioden 2020-2024:



Navn på plan/strategi	Status
Kommunal planstrategi Aurskog-Høland kommune 2020-2024	Vedtatt.
Kommuneplan Aurskog-Høland kommune 2022-2036	Under utarbeidelse. Politisk 1. gangs behandling av samfunnsdel mars 2024. Planlagt vedtak september 2024. Politisk 1. gangs behandling av arealdel januar 2025.
Kommunedelplan kulturminner 2020-2030	Vedtatt.
Kommunedelplan folkehelse 2022-2032	Status avklares i ny planstrategi.
Kommunedelplan Bjørkelangen 2022-2034	Vurderes etter arealdelen i kommuneplanen er vedtatt.
Kommunedelplan klima 2025-2035	Rullering starter i 2024.
Kommunedelplan idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2025-2035	Avventer endringer i spillemidler og krav til planen i Akershus fylkeskommune.

Kommunedelplan mangfold, inkludering og likestilling 2021-2031	Vedtatt.
Hovedplan vann og avløp	Vedtatt.
Mobilitetsstrategi 2021-2025	Vedtatt.
Strategi for kompetanse i helse og livsmestring	Utsatt.
Strategi for opptrapping av rehabilitering og habilitering	Utsatt.
Strategi for demensvennlig samfunn	Utsatt.
Strategi for kreftomsorgen	Utsatt.
Strategi for ernæringsarbeid i sektor Helse og livsmestring	
Oppvekststrategi	Forventes vedtatt før sommeren 2024.
Eiendomsstrategi	
Næringsstrategi	Vedtatt.
Veteranstrategi	Vedtatt.
Boligsosial strategi	Vedtatt.
Kulturstrategi	Vedtatt.
Medvirkningsstrategi	Vedtatt.
Strategi for biologisk mangfold	Interkommunal plan sendt på høring. Forventes vedtatt i juni/august 2024.

Forurensingsstrategi	Vurderes i løpet av planstrategiperioden.
Økonomiplan	Rulleres og vedtas hvert år.
Overordnet og helhetlig risiko – og sårbarhetsanalyse 2020-2024	Vedtatt.
Overordnet kommunal beredskapsplan 2020-2024	Vedtatt.

Visjoner og verdier

AURSKOG-HØLAND KOMMUNE



Åpenhet, tillit og samhandling

- **Åpenhet**: I møte med oss opplever du tilstedeværelse og dialog. Alle blir møtt med respekt og annerkjennelse, og vi informerer, involverer, lytter og svarer.
- **Tillit**: I Aurskog-Høland møter du imøtekommende og profesjonelle ansatte, som tar samfunnsoppdraget på alvor. Vi kommuniserer ærlig og oppriktig, følger opp og gjennomfører.
- **Samhandling**: Vi er til stede for hverandre – fra «vugge til grav». Gjennom felles tanke- og handlekraft fornyer vi oss og utvikler tjenester som bidrar til selvhjelpenhet, verdighet og livskvalitet gjennom aktiv deltakelse. Sammen skaper vi varige verdier.



**Aurskog-Høland
kommune**

Muligheter, miljø og mangfold

Vår visjon «Muligheter, miljø og mangfold»

- Sammen gjør vi det umulige mulig, velger grønt først og lar ulikhetene forme vår felles fremtid.
- Sammen har vi et ansvar for fortid, nåtid og skaper et samfunn i takt med sin samtid.
- Sammen legger vi til rette for at Aurskog-Høland er et godt sted å leve, bo og arbeide.

Våre verdier «Åpenhet, tillit og samhandling».

Åpenhet

I møte med oss opplever du tilstedeværelse og dialog. Alle blir møtt med respekt og anerkjennelse, og vi informerer, involverer, lytter og svarer.

Tillit

I Aurskog-Høland møter du imøtekommande og profesjonelle ansatte, som tar samfunnsoppdraget på alvor. Vi kommuniserer ærlig og oppriktig, følger opp og gjennomfører.

Samhandling

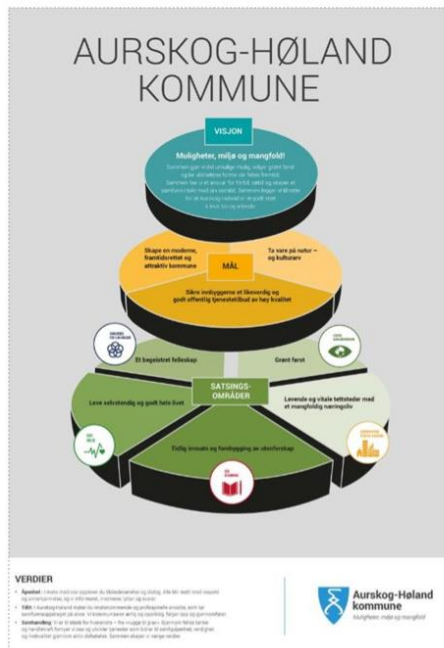
Vi er til stede for hverandre – fra vugge til grav. Gjennom felles tanke- og handlekraft fornyer vi oss, og utvikler tjenester som bidrar til selvhjelpenhet, verdighet og livskvalitet gjennom aktiv deltakelse. Sammen skaper vi varige verdier.

I praktisk bruk

Visjon og verdier er vesentlige styrende prinsipper som er en del av ledermøtene, i lederutvikling og i strategiske prosjekter.

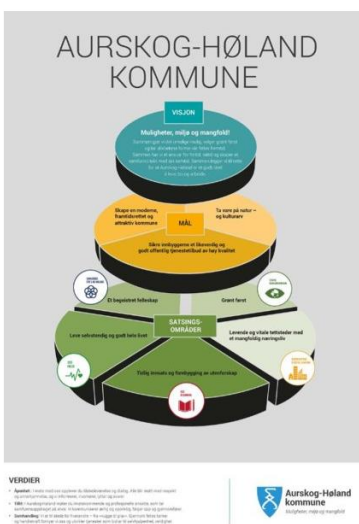
Satsningsområder og mål

Kommunens visjon



Figur 1: Aurskog-Høland kommunes visjon.

Kommunens mål



Figur 2: Aurskog-Høland kommunes mål - hentet fra intensjonsavtalen for sammenslåingen av Rømskog kommune og Aurskog kommune.

Som et eksempel vises under hvordan bærekraftsmålene er tydeliggjort i en sektor, her ved bærekraftsmålet «God helse», og kommunens konkretisering: «Leve selvstendig og godt hele livet».

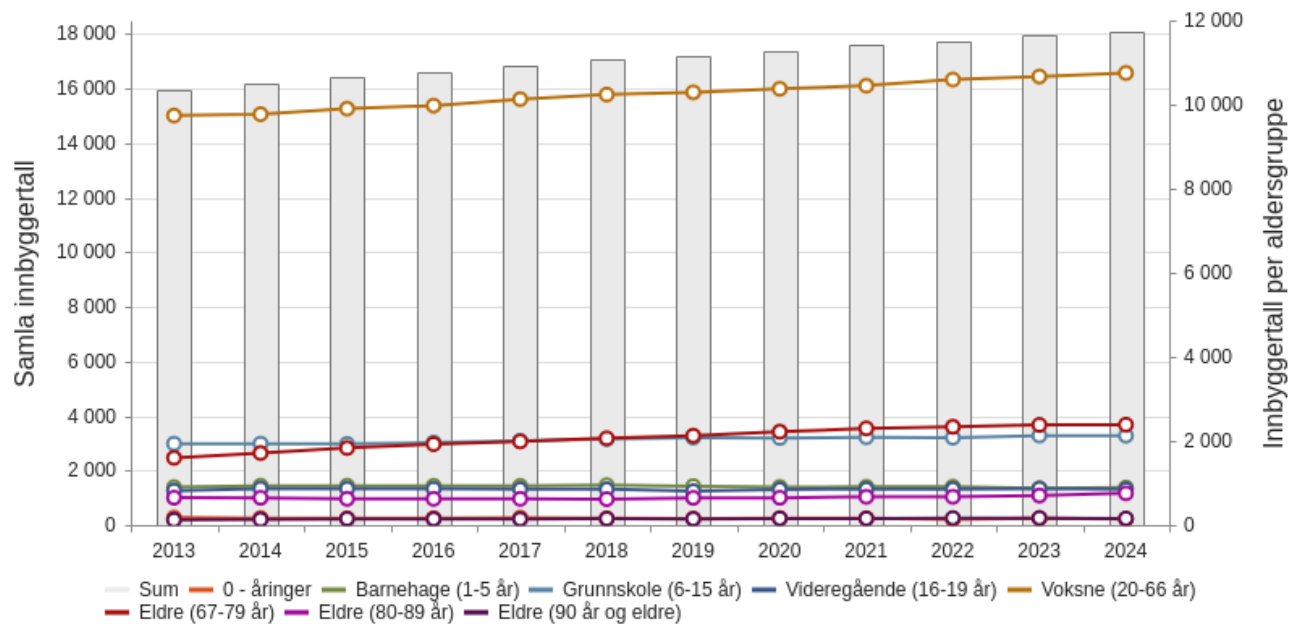


Figur 5 Satsningsområde brutt ned på de enkelte sektorer og stabers målsetninger i økonomiplanen

I figuren vises den samlede oppbyggingen av visjonen, strategien, fokusområdene og verdiene for nye Aurskog-Høland kommune.

Folketallsutvikling

Folketallsutvikling



Aldersgrupper	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0 - åringar	179	168	161	163	177	160	157	166	162	139	165	143
Barnehage (1-5 år)	901	936	935	934	931	949	926	905	909	912	874	891
Grunnskole (6-15 år)	1935	1937	1929	1962	2003	2045	2079	2071	2089	2078	2129	2126
Videregående (16-19 år)	822	867	865	861	854	852	807	848	857	858	864	852
Voksne (20-66 år)	9739	9770	9902	9973	10128	10236	10289	10374	10448	10594	10665	10750
Eldre (67-79 år)	1600	1713	1833	1925	1989	2063	2125	2221	2299	2337	2381	2387
Eldre (80-89 år)	650	647	625	624	624	617	645	648	672	672	702	755
Eldre (90 år og eldre)	125	134	148	144	141	150	145	157	155	164	165	154
SUM	15951	16172	16398	16586	16847	17072	17173	17390	17591	17754	17945	18058

Eierstyring og selskapskontroll

Kommunestyrets eiermøte

Kommunen gjennomførte ikke eget eiermøte 2024. Et utvalg av selskapene eid av kommunen, Romerike Krisesenter IKS, AS Aurskog-Høland Utbyggingsselskap, VIKUS IKS, Romerike Revisjon, Jobberiet AS og Østfold Energi A presenterte seg, og redegjorde for status, drift, nøkkeltall og strategier på formannskapsmøter gjennom året.

Eierskapsmelding

I meldingen fastsettes overordnede prinsipper for utøvelse av kommunenes eierskap. Eierskapsmeldingen gir også et godt grunnlag for å utøve folkevalgt styring og kontroll. Eierskapsmeldingen gir en oversikt over kommunens eierposisjoner, selskapenes formål, selskapsform, rammer mv.

Selskapskontroll

Kommunestyret har både tilsyns- og kontrollansvar. Det er kontrollutvalget som på vegne av kommunestyret påser at det føres kontroll med kommunenes eierinteresser i selskapene.

Kontrollutvalget avgir rapport til kommunestyret om gjennomførte kontroller. Romerike revisjon IKS er ansvarlig for gjennomføring av selskapskontroll.

Valg av representanter

Det er valgt representanter til generalforsamlinger/representantskapsmøter i alle selskaper kommunen har eierskap til.

Eierstyring

Alle saker til behandling i representantskapsmøter og generalforsamlinger blir politisk behandlet. Kommunens representanter står da bedre rustet til å møte og representere kommunen i eierorganet.

For de interkommunale selskapene Romerike Avfallsforedling IKS, Nedre Romerike brann og redningsvesen IKS, Romerike krisesenter IKS, Romerike Revisjon IKS og Viken kontrollutvalgssekretariat IKS er kommunen med i et eierstyringssekretariat. Eierstyringssekretariatet er et administrativt samarbeidsorgan, hvor eierne samordner vedtak for de interkommunale selskapene, som ledd i kommunedirektørens saksbehandling til formannskap og kommunestyre.

Valgkomite

Kommunestyret har vedtatt at det skal benyttes valgkomité ved valg av styremedlemmer til kommunale aksjeselskaper. Leder, ett medlem og ett varamedlem velges av formannskapet, mens ett medlem og ett varamedlem velges av kommunedirektøren.

Klimaregnskap

Vi påvirker naturen vi lever i. Overvåkingen de siste tiårene har vist at global temperatur øker mye og raskt, slik at klima endrer seg, samtidig som naturen endrer seg fordi arter og naturtyper (økosystemer) forsvinner eller ødelegges. For en bærekraftig utvikling må vi omstille oss, det betyr blant annet at vi bør basere oss på fornybare ressurser og gjenbruk, framfor å bruke ressurser som ikke fornyes. I tillegg bør vi ta vare på arealer som lagrer og binder karbon, og ellers gir oss andre naturgoder som vi trenger.

Den nasjonale utredningen om hvordan Norge kan omstille seg til et lavutslippssamfunn ([NOU 2023:25 - Omstilling til lavutslipp](#)) sammenstiller kunnskapsgrunnlaget, og gir anbefalinger for å få til en slik omstilling. Aurskog-Høland kommune, sammen med alle andre kommuner, spiller en viktig rolle i den grønne omstillingen. Klimaloven slår fast at vi skal etablere lavutslippssamfunn innen 2050. Et lavutslippssamfunn er et samfunn der klimagassutslippet per innbygger er under 3 tonn CO₂-ekvivalenter per år, og hvor ikke mer viktig natur bygges ned (arealnøytralitet).

Aurskog-Høland kommune og det grønne skiftet

Kommunal plan for klima og energi legger føringer for kommunalt arbeid med å redusere klimagassutslipp, omstille energibruken og tilpasse samfunnet til et endret klima. Følgende overordnende mål er vedtatt for Aurskog-Høland kommune:

- Ta ansvar og bidra til at Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050.
- Redusere klimagassutslippene fra egen virksomhet med 40 prosent innen 2030.

I 2024 vedtok kommunen en kommunal plan for naturmangfoldet, en plan Aurskog-Høland kommune har laget sammen med øvrige kommuner langs Haldenvassdraget. Sammen med klimaplanen vil naturmangfoldplanen understreke og vise kunnskapsgrunnlag, rammer og anbefalinger for en bærekraftig omstilling og naturforvaltning.

Virksomhetsstyring

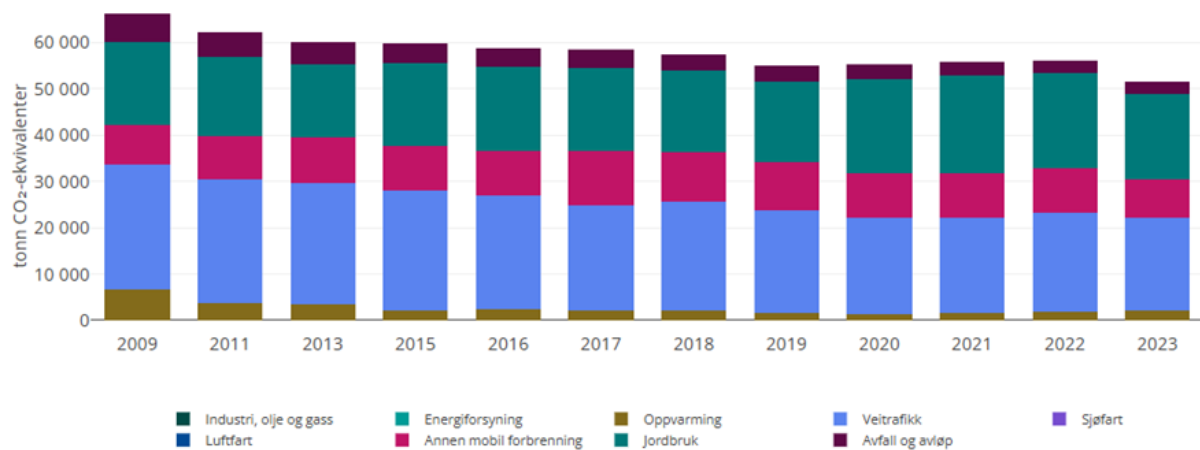
Å gjøre bærekraftige valg kan være både samfunnsøkonomisk og bedriftsøkonomisk gunstig. For eksempel kan klima- og naturrisiko vurderes ved investeringer på linje med andre risiko. Aurskog-Høland kommune ønsker stadig å heve lista i takt med kunnskaps- og teknologinivå. Det er spesielt innen områdene bygg/anlegg/infrastruktur, mobilitet/samferdsel og mat/matproduksjon, det er et stort potensial for utslippsreduksjon.

Utmarksarealer, og spesielt myrer og våtmarker, lagrer mye karbon, og alle arealer med grønne planter tar opp og binder karbon. Det er viktig å arbeide for både å redusere utslippene av karbon og øke lagring/binding av karbon. Det er verdt å understreke at landbruket, med sine fornybare produkter, også er en del av løsningen på klimautfordringen. Det er gjennom kommunal arealplanlegging, anskaffelser, eiendomsforvaltning, næringsutvikling og undervisning kommunen i størst grad påvirker samfunnsutviklingen i bærekraftig retning.

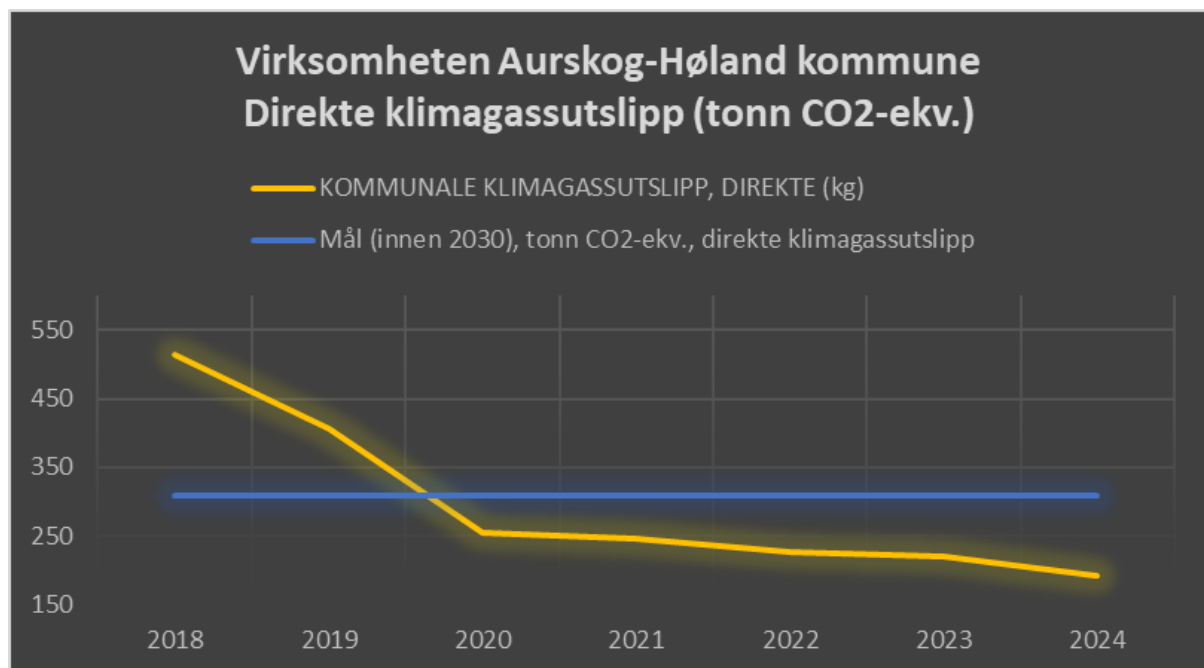
Direkte klimagassutslipp

Klimagassregnskapets ulike indikatorer er en veiviser i klimaarbeidet. Det er viktig å merke seg at klimagassregnskapet for 2018 og 2019 gjelder for tidligere Aurskog-Høland kommune slik kommunen var den gangen. Når det gjelder de direkte klimagassutslippene kommunen som virksomheten er

ansvarlig for, har vi nådd målsetningen om en reduksjon på 40 prosent, sammenliknet med utslippene i 2018. I 2023 ser vi imidlertid at de direkte utslippene har gått opp igjen og har en betydelig bratt kurve, noe som antagelig skyldes at vi igjen kjører mer bil og flyr mer i tjeneste. For samfunnet Aurskog-Høland ser vi en trend der de direkte utslippene gikk sakte, men sikkert ned fram til 2019 og stabiliserte seg de neste siste fire årene for så å gå ned ytterligere fra og med 2023. Miljødirektoratet har ikke publisert tall for 2024 ennå.



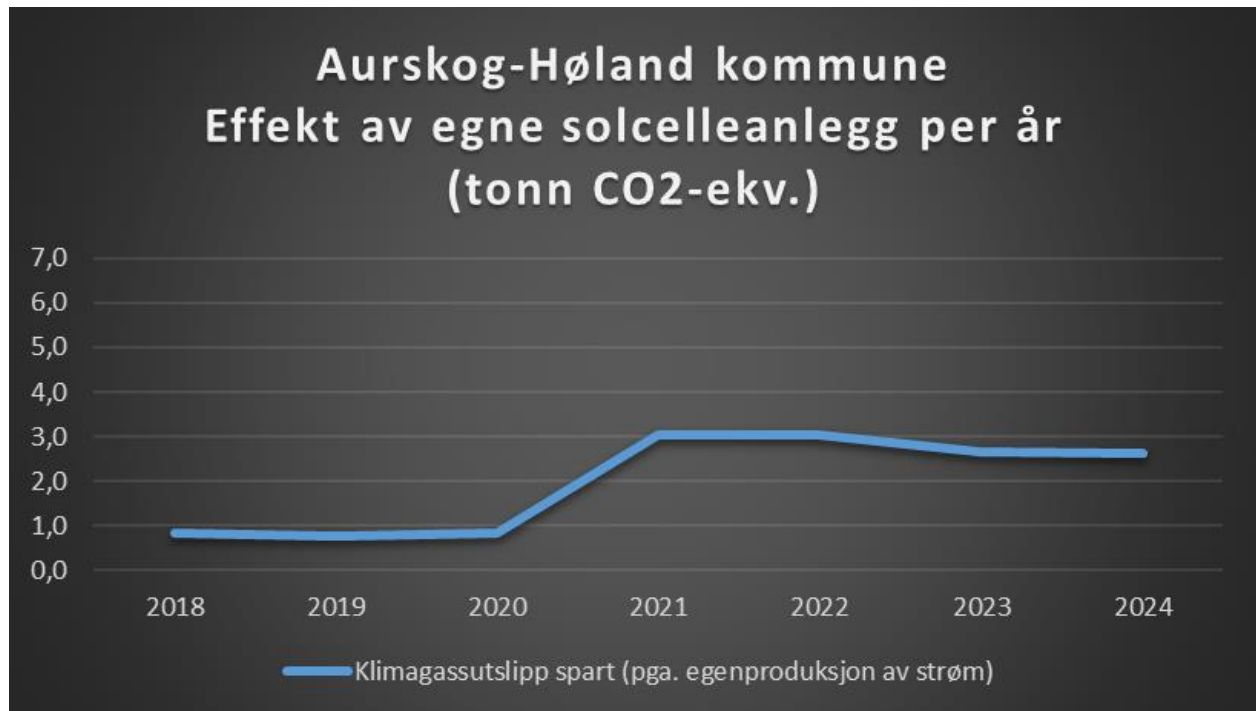
Kilde: Miljødirektoratet



Bygg, anlegg og infrastruktur

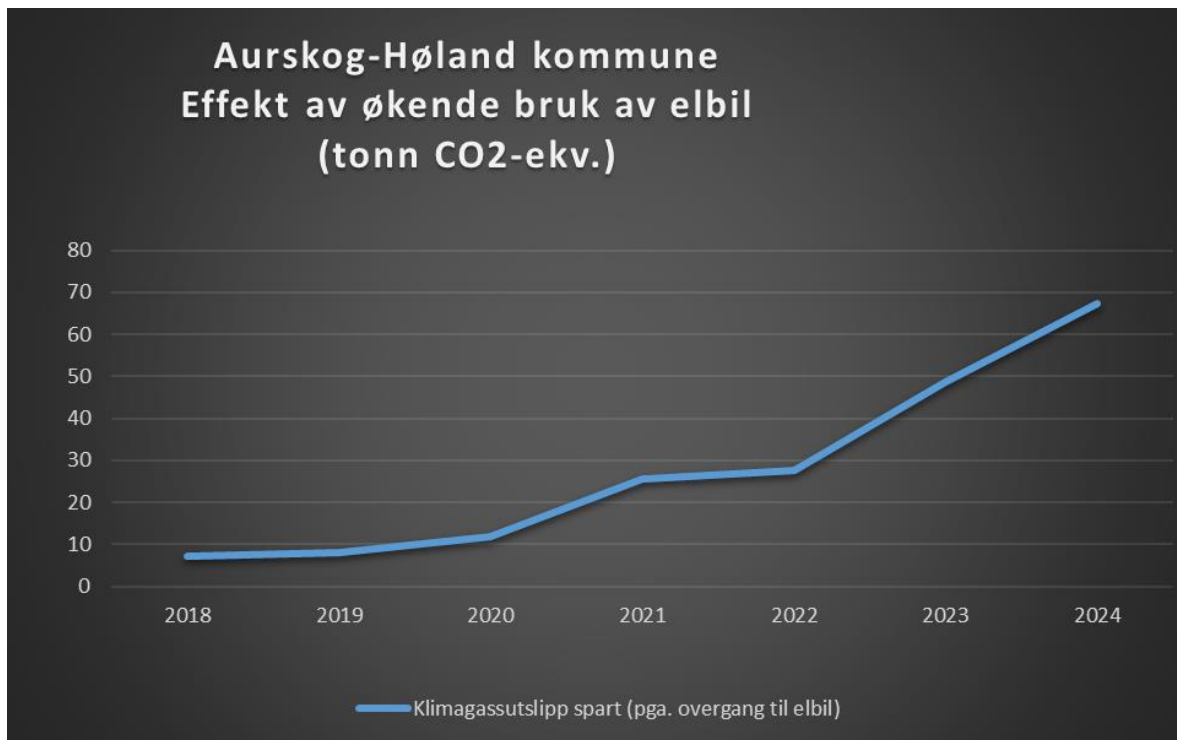
Aurskog-Høland kommune krever klimagassbudsjett for større byggeprosjekter, samt dokumentert klimagassregnskap ved overlevering. Viktige miljøelementer i byggeprosjekter i kommunen er tre i bærende konstruksjoner, energiforsyning fra solenergi og bioenergi, bruk av styringsverktøy for å sikre

involvering og at aktuelle miljøelementer ivaretas (miljøoppfølgingsplan - MOP). Energisparekontrakt (EPC) som er inngått med entreprenør og aktuelle ENØK-tiltak gjennomføres etter planen på kommunale bygg, planlegging av byggeprosjekter for nytt bygg for kommunalteknisk drift og oppvekstsenter er i gang. Aurskog-Høland kommune vil fortsette å prioritere trebyggeri, samt varmeleveranse fra bioenergi fra flisfyringssentraler og lokal strømforsyning fra solcelleanlegg. Vi ser en betydelig klimaeffekt av bruk av tre i bærende konstruksjoner i bygg, og egenproduksjon av strøm fra solenergi.



Mobilitet og samferdsel

Aurskog-Høland kommune skal utvikle et lavutslippssamfunn gjennom god planlegging. Vi skal samarbeide med, og påvirke andre, for mer miljøvennlig samferdsel (mobilitet). Kommunen skal også gå foran som et godt eksempel, og krever at det skal anskaffes nullutslippskjøretøy ved utskifting av kommunale kjøretøy, med mindre det er behov for annet. Diagrammet nedenfor viser at det er en betydelig direkte effekt av å skifte ut fossilbiler med batterielektriske biler. I løpet av de seks siste årene har Aurskog-Høland kommune gått fra 0 til 42 elektriske kommunale vare- og personbiler (av totalt 88). Nedgangen i klimaeffekt fra 2021 til 2022 har forklaring i at vi har økt antall fossile person- og varebiler også, og at vi har kjørt mindre (km) med kommunale elbiler på tross av at vi har fått flere av disse. Positiv effekt i 2023 skyldes at vi nå har rundt 10 stk. færre fossilkjøretøy, og økte med rundt 20 stk. batterielektriske biler.



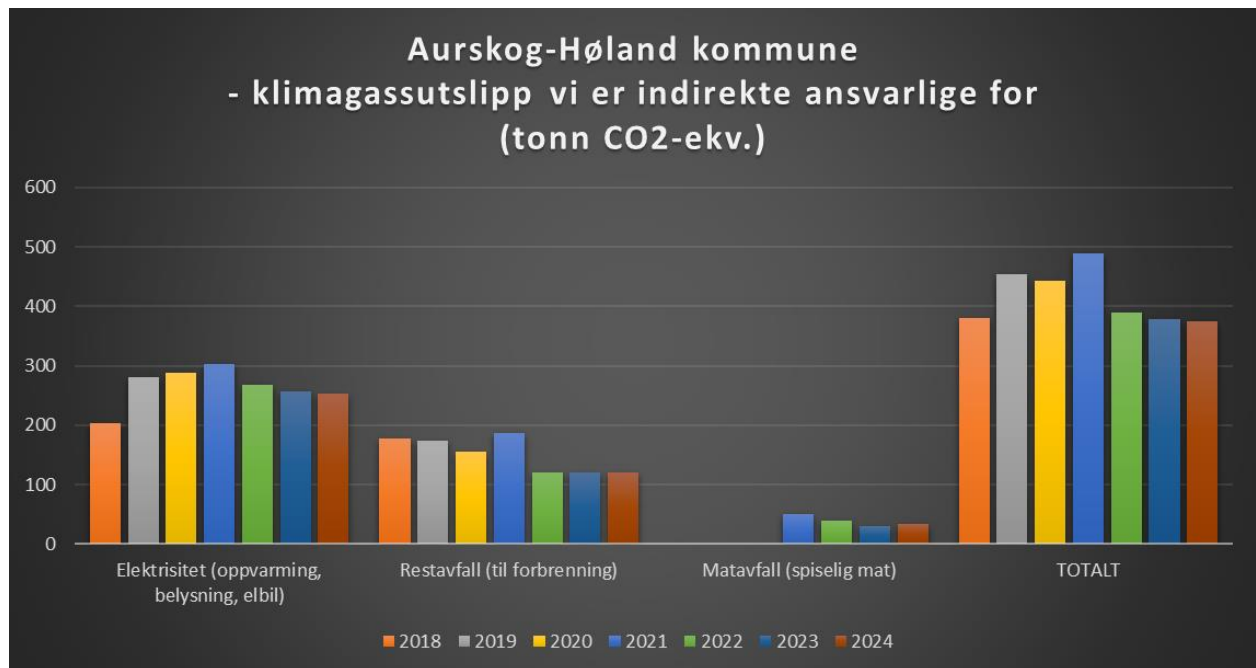
Forbruk og indirekte klimagassutslipp

Forbruket er avgjørende for om samfunnet er bærekraftig eller ikke, både forbruket til kommunen som virksomhet, og forbruket til innbyggere og næringslivet. Vi har et overforbruk av ressurser i dag, det være seg av arealer eller varer og tjenester. Folkets fotavtrykk er en indikator for bærekraft knyttet til forbruk. Dette verktøyet er laget for kommuner og fylkeskommuner, for å gi oversikt over fotavtrykket relatert til innbyggere, og med det gi utgangspunkt for arbeid knyttet til å redusere spesielt de indirekte klimagassutslippene. Aurskog-Høland kommune ligger nær et landsgjennomsnitt for landsbygdkommuner. Utslippene totalt sett er høyere per innbygger på bygda sammenliknet med i byene, spesielt fordi vi på bygda bor færre mennesker i relativt sett større hus, i tillegg har vi flere personbiler, og bruker denne bilen relativt sett mer. Denne indikatoren har ikke endret seg vesentlig fra 2023 til 2024.

For kommunen som virksomhet fører Aurskog-Høland oversikt over de indirekte klimagassutslippene knyttet til forbruk av elektrisitet, samt mengde matavfall (spiselig mat) og restavfall som tre viktige indikatorer. Forbruk av strøm, kasting av mat og å ikke kildesortere godt er områder som har stor betydning for den totale belastningen. Kasting av spiselig mat har i tillegg til å bidra til klimagassutslipp også andre aspekter ved seg som er ønskelig å ikke bidra til. Det er verken etisk eller økonomisk gunstig å kaste spiselig mat.

Det er viktig å være klar over at det reelle utslippet kommunen som virksomhet er ansvarlig for, er betraktelig større enn kun det som er målt fra strømforbruk, matavfall og mengde avfall som ikke materialgjenvinnes (dårlig kildesortering). Det er verdt å bemerke at strømforbruket nedenfor er totalt strømforbruk, det vil si fra alle type bygg, pumpestasjoner og så videre. I 2024 ser vi at de indirekte utslippene fra strømforbruk og restavfall fortsetter å gå noe ned, men er fortsatt på et høyere nivå enn de var i 2018. Når det gjelder matavfall, har Aurskog-Høland kommune siden 2021 hatt et Matsvinnprosjekt i helsesektoren, der et utvalgt av avdelinger har gått foran som et godt eksempel. Regnskapet nedenfor viser fra disse pilotene, som i praksis har redusert kasting av mat med rundt 40 prosent. Det

reelle utslippet fra matkasting er betydelig større enn hva vises her. Matvinn-prosjektet viser at det er mulig å få ned matsvinnet betraktelig, bare det er bevissthet omkring det, og gjøres et arbeid med å få inn rutiner. Det arbeides videre med EPC (energisparkontrakt) og med å bruke EOS (energioppfølgingssystem) bedre, og forbedre avfallshåndteringen og kildesorteringen. Det er gevinster å hente, både økonomisk og miljømessig, ved å forbedre forvaltningen av disse ressursene. Det er verdt å merke seg at det er flere feilkilder bak data for disse regnestykkene enn de som ligger til grunn for de direkte utslippene, så dette er indikatorer som viser trend heller enn statistikk.



Natur og økosystemer

Natur er viktig, og de ulike økosystemene har flere helt konkrete funksjoner for samfunn og mennesker. Naturen er både livsgrunnlag, opplevelse og utgangspunkt for verdiskaping. Konkrete naturtjenester er flomdemping, karbonbinding, helse, rekreasjon og matproduksjon. Aurskog-Høland kommune samarbeider med FoU (forskning og undervisning) og andre kommuner for å utvikle indikatorer og forvaltningsverktøy for å vise verdien av natur og konsekvenser av endret arealbruk.

Aurskog-Høland kommune har satt fokus på våtmarker og myrer de siste årene, spesielt våtmarka nord for Bjørkelangen. En restaurering av de industrialiserte torvmyrene vil ha betydelig flomdempings- og karbonbindingseffekt, samt for naturmangfoldet for øvrig. Sammen med Norsk institutt for vannforskning (NIVA), Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og Haldenvassdraget vannområde har Aurskog-Høland kommune hatt et forsknings- og forvaltningsprosjekt ([UPRISE](#)) gående i perioden 2022 - 2024. Her har torvmyrområdet nord for Bjørkelangen vært utgangspunkt, det er utviklet forvaltningsverktøy for kommunene i hele Haldenvassdraget for å identifisere og prioritere torvmyrer for restaurering. Prosjektet hadde avslutningsseminar i midten av februar 2025, og resultater og rapport vil publiseres.



Foto: Visu Media AS.

I 2023-2024 har Aurskog-Høland kommune vært med som en av pilotkommunene i et prosjekt som har gitt kommunene økosystemtjenestekart, som vil gi økt kunnskap om konsekvenser av endret arealbruk og restaureringspotensial. Økosystemkartene er gjort tilgjengelige for pilotkommunene i 2024. Aurskog-Høland kommune er også med i prosjekter ledet av Akershus fylkeskommune og KS vedrørende areal- og naturregnskap, der formålet er å utarbeide og gjøre tilgjengelig for kommunene verktøy for å vise naturverdi og analyse for arealbruk.

Årsberetning 2024

Hovedoversikt økonomi

Aurskog-Høland kommune fikk et negativt netto driftsresultat på 17,1 millioner kroner i 2024. Det tilsvarer -1 prosent av driftsinntektene.

Resultatet er bedre enn det vedtatte reviderte budsjettet, hvor det ble budsjettert med et negativt netto driftsresultat på 29,4 millioner kroner. Bakgrunnen for at resultatet ble bedre enn budsjettert er omtalt her og i kapitlene fra sektorene.

Kommunedirektøren viser til redegjørelsene for hver enkelt sektor/stab for mer utfyllende rapportering på satsningsområder, og for tjenesteutviklingen og måloppnåelse innenfor tjenesteområdene.

	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Avvik	Avvik %	Regnskap 2023
Sum generelle driftsinntekter	- 1 284 922	-1 271 609	13 313	1,0 %	-1 220 083
Motpost avskrivninger	-96 628	-96 628	0	0	-87 897
Netto finansutgifter	120 777	107 675	-13 102	-12,2%	84 990
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-19 935	-23 145	-22 436	39,2%	27 293
Til disposisjon	1 280 708	1 283 707	-2 172	1,3 %	1 195 698
Finanskapittel	-87 845	-106 677	-18 832	17,7%	-91 204
Oppvekst og utdanning	510 533	511 897	1 364	0,3 %	473 122
Helse og livsmestring	562 209	563 575	1 366	0,2 %	529 092
Samfunnsfunksjoner og næring	176 506	176 651	145	0,1 %	158 660
Kultur og medvirkning	65 772	70 595	4 823	6,8 %	64 447
Strategi og utvikling	4 306	4 029	-277	6,9 %	7 715
Økonomi og organisasjon	61 819	61 888	69	0,1%	63 503
Selvkostområder	-12 592	1 749	14 341	-	-9 638
Sum disponeringer	1 280 708	1 283 707	2 999	0,2 %	1195 698
Mer / mindreforbruk	0	0	0	0	0

Tabellen viser kommunens driftsutgifter i 2024, fordelt på sektorene. Avvikskolonnen viser differansen mellom revidert budsjett og regnskap.

Sektorene hadde et samlet mindreforbruk på 3 millioner kroner sammenlignet med revidert budsjett.

Finanskapittelet fikk et negativt avvik på 18,8 millioner kroner. Avvikene i forhold til revidert budsjett skyldes i hovedsak lavere statlig refusjon for ressurskrevende tjenester med 5,7 millioner kroner og føring av kalkulatoriske renter.

Kalkulatoriske renter i selvkostberegninger for kommunale tjenester er kostnaden til å finansiere anleggsmidlene på selvkostområdene.

Det er budsjettet med 13,7 millioner kroner i kalkulatoriske renteinntekter for å utligne de kalkulatoriske rentekostnadene som føres på selvkostområdet. Dette fremkommer som en differanse mellom regnskap og budsjett i finanskapitlet. Avviket på selvkostområdet skyldes i hovedsak tilsvarende kalkulatoriske renter. Rentene er innarbeidet i budsjett, men renteutgiftene er ført i finanskapitlet. Dette fremkommer da som underforbruk på området.

De øvrige avvikene er omtalt i sektorkapitlene.

Frie inntekter

Frie inntekter	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Avvik	Avvik %	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-718 844	-711 044	-7 800	1,1%	-671 549
Inntekts- og formuesskatt	-543 080	-537 075	-6 055	1,1%	-526 544
Eiendomsskatt	-22 998	-23 490	-492	2,1%	-21 990
Sum	- 1 284 922	- 1 271 609	-13 313	1,0%	-1 220 083

Kommunens frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter. Samlet utgjør disse inntektene om lag tre fjerdedeler av kommunesektorens inntekter.

Det ble budsjettet med frie inntekter på 1271,6 millioner kroner, men regnskapet viser 1 284,9 millioner kroner. Avviket er 13,3 millioner kroner. Skatteinntekten ble 6,1 millioner kroner høyere enn budsjettet i forhold til revidert budsjett, men 34,2 millioner kroner lavere enn opprinnelig budsjett. Rammetilskuddet fikk et positivt avvik på 7,8 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. I desember mottok vi en ekstra overføring fra staten på 14,7 millioner kroner. Inntektsutjevningen som kompenserer for lavere skatteinntekter enn landssnittet, ble 8,4 millioner kroner lavere enn revidert budsjett og 1 million kroner lavere enn opprinnelig budsjett.

Andre inntekter

Andre inntekter	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Avvik	Avvik %	Regnskap 2023
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-74 180	-72 691	-1 489	2,0%	-63 988
Overføringer og tilskudd fra andre	-171 393	-143 350	-28 043	19,5%	-154 191
Brukerbetalinger	-58 777	-50 420	-8 357	16,6%	-53 578
Salgs- og leieinntekter	-187 040	-176 876	-10 164	5,7%	-160 494
	-491 390	-443 337	-48 053	10,8%	-432 251

Andre inntekter er budsjettert på sektorene.

Avviket på inntektene «Overføring og tilskudd fra andre» er 28 millioner kroner. Den største økningen skyldes refusjon av sykepengen og fødselspenge med 13,8 millioner kroner og refusjon fra staten (8,1 millioner). En detaljert forklaring på øvrige merinntekter står i punktet «Status økonomi» i sektorkapitlene.

Avviket mellom revidert budsjett og regnskapet for «Salgs- og leieinntekter» er 10,1 millioner kroner. Økte husleieinntekter med 3 millioner kroner utgjør den største inntektsøkningen. Det er også høyere inntekter på avgiftspliktige gebyrer og tilknytningsavgift med til sammen 4,5 millioner kroner.

Driftsutgifter

Driftsutgifter	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Avvik	Avvik %	Regnskap 2023
Lønnsutgifter	848 148	819 177	28 972	3,5%	785 681
Sosiale utgifter	227 117	230 171	- 3 054	-1,3%	199 421
Kjøp av varer og tjenester	482 837	473 739	9 098	1,9%	468 040
Overføringer og tilskudd til andre	114 556	113 601	955	0%	95 580
Sum	1 672 658	1 636 688	35 970	3,3%	1 548 721

Driftsutgiftene ble 35,9 millioner kroner høyere enn i revidert budsjett.

Lønn og sosiale utgifter ble 1 075,3 millioner kroner, tilnærmet 64 prosent av driftsutgiftene. Lønn og sosiale utgifter ble 26 millioner kroner høyere enn budsjettet. Lønn faste stillinger ble 17,7 millioner kroner lavere enn budsjettet, noe som skyldes vakante stillinger. Variabel lønn, vikarlønn og variable tillegg ble 42,2 millioner kroner høyere enn revidert budsjett. Merforbruket skyldes utgifter til vikarer for vakante stillinger og vikarer ved sykefravær. Sosiale utgifter ble 3,1 millioner kroner lavere enn budsjett på grunn av lavere pensjonskostnader.

Kjøp av varer og tjenester ble 9,1 millioner kroner høyere enn revidert budsjett. Det største avviket skyldes økte utgifter til tjenestekjøp, transport og driftsavtaler. I tillegg har det vært krevende å skaffe nødvendige vikarer. Det er derfor leid inn vikarer, blant annet legevikarer gjennom bruk av vikarbyrå.

Årets regnskapsførte utgifter til strøm ble lavere enn budsjettet, mindreforbruket ble 5,8 millioner kroner. Det skyldes i all hovedsak lave strømpriser.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter	Regnskap 2024	Rev.budsjett 2024	Avvik	Avvik %	Regnskap 2023
Renteinntekter	-28 877	-35 000	6 123	17 %	-31 745
Utbytte	-5 380	-6 000	619	-	-7 862
Renteutgifter	90 214	83 910	6 253	7%	60 229
Avdrag på lån	64 820	64 766	54	-	64 282
Sum	120 777	107 675	13 100	12%	84 903

Kommunenes renteutgifter ble nærmere 30 millioner kroner høyere enn i 2023. Renteinntektene ble 2,8 millioner kroner lavere. Til sammen utgjør endringen 32,8 millioner kroner i økte finansutgifter knyttet til renter.

Netto finansutgifter ble 13,1 millioner kroner høyere enn revidert budsjett. Det var budsjettet med minimumsavdrag, som er det minste lovlig nivået på avdrag som kommunen skal betale i regnskapsåret, og er en beregnet størrelse sett i forhold til kapitalslitet på kommunens avskrivbare anleggsmidler. Netto finansutgifter ble 120,7 millioner kroner og utgjør 7 prosent av sum driftsinntekter. Store fremtidige investeringer tilsier at denne andelen vil øke, og en stadig større andel av driftsinntektene vil være bundet opp til finanskostnader. Likviditetsbeholdningen ble det siste året redusert med 130 millioner kroner, noe som forklarer reduksjonen i renteinntektene.

Det ble gjort låneopptak på 1158,7 millioner kroner. Av dette er 791,2 millioner kroner refinansiering av lån, og netto nye låneopptak er på 367,5 millioner kroner.

Utviklingen i kommunens renteutgifter er knyttet til utviklingen i rentemarkedet. Nibor-renten (3 mnd) som er å betrakte som beste anslag på markedsrentene, var stabil på omkring 4,7 prosent gjennom hele året. Dette medførte høyere rentekostnader enn forventet ved opptak av nye lån, refinansiering og lån som hadde renteforfall i løpet av året. Rentekostnadene ble 6,2 millioner høyere enn budsjettet.

- Rentebinding over 1 år (fastrente) 20,1 prosent av låneporteføljen, resterende del av porteføljen 79,9 prosent har rentebinding kortere enn 1 år.
- Gjennomsnittlig vektet løpetid er 4,62 år for låneporteføljen.
- Vektet gjennomsnittrente er 4,57 prosent.

En mer detaljert beskrivelse av kommunens forvaltning av gjeldsporteføljen ligger som vedlegg til årsrapporten. Rapporten er i samsvar med forskriften om finansforvaltning og Aurskog-Høland kommunes finansreglement.

Det er ingen avvik mellom faktisk finansforvaltning og finansreglementets risikorammer. Kommunens driftslikviditet er i det alt vesentlige plassert i kommunens hovedbankforbindelse Sparebank 1 SR Bank. Risikoen for tap av innskutte midler anses som svært lav. Rente på innskudd er Nibor 3 mnd. med påslag på 0,69 prosent, det vil si 5,37 prosent.

Disponeringer og strykninger

Disponering eller dekning av driftsresultat	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Regnskap 2023
Overføring til investering	92 769	134 836	78 251
Avsetning til bundne fond	17 185	2 174	13 896
Bruk av bundne driftsfond	-12 010	-12 999	-19 442
Avsetninger til disposisjonsfond		19 096	4 553
Bruk av disposisjonsfond	-115 066	-172 524	-58 548
	-17 123	-29 417	18 710

Det er foretatt strykninger i overføringer til investeringer. Dette skyldes at realiserde investeringer ble lavere enn budsjettet og behovet for finansiering tilsvarende lavere. Overføring til investeringsregnskapet er derfor redusert med 42,1 millioner kroner.

Det er foretatt strykninger i avsetning til disposisjonsfond. Bruken av disposisjonsfond er redusert i regnskapet med 57,5 millioner kroner sammenlignet med revidert budsjett. Reduksjonen skyldes strykninger i avsetningen til disposisjonsfond og et mindre underskudd enn forutsatt i budsjettet.

Avsetning og bruk av bundne fond er gjort i henhold til lov, forskrift og tildelingskriterier.

Investeringsregnskapet

Bevilgningsoversikt - investeringer etter § 5-5	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Regnskap 2023
Investeringer i varige driftsmidler	583 677	709 952	366 346
Tilskudd til andres investeringer	5 000	4 800	4 802
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 033	3 036	7 484
Utlån av egne midler	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	591 710	717 788	378 632
Kompensasjon for merverdiavgift	-104 296	-134 586	-58 867
Tilskudd fra andre	-59 829	-13 000	-6 091
Salg av varige driftsmidler	-8 385	0	-21 855
Salg av finansielle anleggsmidler	-9 236	0	-463
Utdeling fra selskaper	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0
Bruk av lån	-317 805	-435 367	-214 395
Sum investeringsinntekter	-499 551	-582 953	-301 671
Videreutlån	30 567	40 000	35 722
Bruk av lån til videreutlån	-30 567	-40 000	-35 722
Avdrag på lån til videreutlån	11 409	19 000	26 340
Mottatte avdrag på videreutlån	-10 755	-19 000	-21 607
Netto utgifter videreutlån	654	0	4 733
Overføring fra drift	-92 769	-134 836	-78 251
Avsetninger til bundne investeringsfond	6 133	10 000	16 342
Bruk av bundne investeringsfond	-6 177	-10 000	-19 784

Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-92 813	-134 836	-81 694
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0

Investeringsutgifter

I 2024 ble det investert 583,7 millioner kroner i anleggsmidler, det er 126,3 millioner lavere enn budsjett. Ambisjonene for hva som var mulig å gjennomføre var for høye. Det er ikke meldt om store økonomiske avvik på de største investeringsprosjektene når man ser bort fra tidsforskyvninger. I forbindelse med politisk sak om forslag til rebudsjettering; overføring av budsjettmidler, vil det bli gjort en kritisk gjennomgang av prosjekter som ikke er startet eller der det ikke er inngått bindende avtaler med leverandører.

Det største mindreforbruket i forhold til de reviderte budsjettene;

- Avvik Nye Aursmoen skole og barnehage: 70,4 millioner kroner
- Avvik etablering av omsorgsboliger Aurskog: 20,3 millioner kroner.
- Etablering grøntområder Bjørkelangen: 5 millioner kroner.
- Setskog oppvekstsenter: 7,5 millioner kroner.
- Oppgradering og modernisering av arbeidsplasser på rådhuset: 7,6 millioner kroner.
- Store Langsjø dam: 9,2 millioner kroner.

Enkelte prosjekter er avsluttet med overforbruk. De største avvikene er i prosjektene:

- Utvidelse og ombygging sentralvaskeri: 3,5 millioner kroner.
- Brannforebygging Aurskog sykehjem: 2,9 millioner kroner.

Det er ikke behov for finansiering av overforbrukene fordi de dekkes av mindreforbruk i andre prosjekter og prosjekter som ikke ble realisert. For en nærmere beskrivelse av investeringene og avvikene vises det til redegjørelse fra de enkelte sektorene.

Investeringsinntekter

Tilskudd fra andre var 59,8 millioner kroner. Avvik i forhold til budsjettet utgjør omkring 47 millioner kroner, hvorav nesten 32 millioner kroner er knyttet til avtaler om justeringsrett samt overtakelse av to vannverk i Rømskog. I tillegg er det mottatt spillemidler på 11,3 millioner kroner som ikke var budsjettet.

Salg av varige driftsmidler er salg av diverse tomteområder. Salg av finansielle anlegg er salg av aksjer.

Netto utgifter videreutlån

Utlån av midler fra Husbanken (Startlån) er lavere enn forventningene i budsjettet. Videreformidlingen av lån var på 30,6 millioner kroner, mot budsjettert beløp på 40 millioner kroner.

Sum overføring fra drift og netto avsetninger

Avsetning til / bruk av bundne fond er mottatte og betalte ekstraordinære avdrag på startlån fra Husbanken.

Grunnet lavere investeringer enn budsjettert, ble finansieringsbehovet tilsvarende lavere. Det er foretatt strykninger i bruk av lån og overføringer fra driftsregnskapet i overensstemmelse med reglene i regnskap og budsjettforskriften. Bruk av egenkapital for finansiering av investeringer reduserer behovet for lånefinansiering.

I Økonomireglementet er det et mål om å ha minimum 25 prosent egenfinansiering av alle investeringer. Egenkapitalfinansieringen (overføring fra drift) av årets investeringer er på 92,8 millioner kroner, og handlingsregelen om 25 prosent egenkapitalfinansiering er oppfylt.

Økonomisk stilling og resultat

Kommuneloven setter krav til økonomistyringen i kommunen. Blant annet er det et lovkrav at kommunestyret selv skal vedta økonomiske måltall. Følgende måltallet er vedtatt i vårt økonomireglement:

1. Disposisjonsfondet skal utgjøre minst 4 prosent av brutto driftsinntekter
2. Driftsresultatet skal være på 2-2,5 prosent av brutto driftsinntekter.
3. Egenfinansiering alle investeringer med 25 prosent.

Nøkkeltall	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nto driftsresultat i prosent av bto. driftsinntekter	1,30 %	2,20 %	5,20 %	6,90 %	5,4 %	1,1 %	-1,0 %
Disposisjonsfond i prosent av bto. driftsinntekter	11,60 %	9,70 %	12,30 %	16,60 %	19,7 %	15,4 %	8,6 %
Nto. lånegjeld i prosent av bto. driftsinntekter	93,40 %	83,40 %	82,60 %	78,70 %	72,3 %	81,8 %	89,3 %

Størrelsen på disposisjonsfond er en viktig indikasjon på kommunes økonomiske handlingsrom. Fondet er på kort sikt en reserve for å kunne møte uforutsette hendelser gjennom året uten at dette får umiddelbar betydning på tjenestetilbudet, og på lang sikt viktig for å kunne bære større investeringskostnader.

Kommunens handlingsregel er at disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 4 prosent av driftsinntektene. Det er også vedtatt at kommunen skal ha egenkapitalfinansiering av alle investeringer med 25 prosent. For å kunne oppfylle kravene, er kommunen avhengig av å ha oppbygd reserver som kan benyttes til egenfinansiering av investeringer.

Ved utgangen av 2024 utgjorde disposisjonsfondene til sammen 153 millioner kroner, det tilsvarer 8,6 prosent av driftsinntektene.

Aurskog-Høland kommune fikk i 2024 et driftsunderskudd på 17,1 millioner kroner. Regnet i prosent av brutto driftsinntekter utgjorde netto driftsresultat -1,0 prosent. Den vedtatte handlingsregel er et netto driftsresultat på 2-2,5 prosent. Nasjonal anbefaling for å opprettholde en bærekraftig økonomiforvaltning over tid, er at det skal oppnås et netto driftsresultat på minst 1,75 prosent av brutto driftsinntekter.

Regnskapsresultatet for 2024 er ikke i tråd med vedtatte handlingsregel.

Ovenfor er det redegjort for de vesentligste avvikene mellom årsbudsjettet og årsregnskapet.

Nærmere redegjørelse for måloppnåelse og tjenesteutvikling beskrives i egne kapitler.

Økonomiske handlefrihet - bærekraftig økonomi

KS har tre kriterier/kjennetegn for å kategorisere en kommunes handlefrihet, de kan ha enten begrenset/liten økonomisk handlefrihet, moderat økonomisk handlefrihet eller større grad av økonomisk handlefrihet. Kriteriene er netto lånegjeld fratrukket ubundne investeringsfond, netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger og disposisjonsfond, inkludert samlet regnskapsmessig mer-/mindreforbruk.

For korrigert netto driftsresultat (netto driftsresultat minus netto bundne fondsavsetninger i driftsregnskapet), er begrenset økonomisk handlefrihet definert til å være en resultatgrad på lavere enn 1,0 prosent av sum driftsinntekter, moderat økonomisk handlefrihet mellom 1,0 og 2,0 prosent og større grad av økonomisk handlefrihet til å ligge over 2,0 prosent.

For disposisjonsfond er en begrenset økonomisk handlefrihet definert til å være en andel på lavere enn 5 prosent av sum driftsinntekter, moderat økonomisk handlefrihet mellom 5 og 8 prosent og større grad av økonomisk handlefrihet til å ligge over 8 prosent.

For netto lånegjeld er begrenset økonomisk handlefrihet definert til å være en gjeldsgrad på høyere enn 85 prosent av sum driftsinntekter, moderat økonomisk handlefrihet mellom 65 og 85 prosent, og større grad av økonomisk handlefrihet til å ligge under 65 prosent.

På bakgrunn av disse tre kriteriene kan Aurskog-Høland kommune kategoriseres som en kommune med moderat til begrenset grad av økonomisk handlingsfrihet. Kommunens lånegjeld er økende, noe som sammen med en forventning om fortsatt høyt rentenivå vil medføre reduksjon i midler til ordinær tjenesteproduksjon. I kommende økonomiplanperiode må driften nedskaleres og effektiviseres ytterligere for å sikre en bærekraftig økonomi. Kommende investeringstakt må nøye vurderes.

Likestilling og diskriminering

Kommunens partssammensatte utvalg ivaretar oppgaven som likestillings- og diskrimineringsutvalg. Ved ansettelser skal tiltak for økt likestilling gjennomføres når det er nødvendig. Det skal ikke forekomme diskriminering i kommunen, verken når det gjelder alder, kjønn, funksjonsevne, etnisitet, religion eller legning.

I Aurskog-Høland kommune er 82,35 prosent av alle fast ansatte kvinner, og 17,65 prosent er menn. Gjennomsnittlig årslønn for fast ansatte kvinner per desember 2024 er 585 169 kroner, og for menn 630 466 kroner. Hovedårsaken til differansen i gjennomsnittslønn er at flere menn er ansatt i stillinger som krever høyere utdanning og/eller har lederstillinger. I kommunedirektørens ledergruppe var det per desember i 2024 en mann og fire kvinner.

73,53 prosent av alle ledere med personal- og budsjettansvar er kvinner. Andelen mannlige ledere er 26,47 prosent. Gjennomsnittlig lønn til ledere er forholdsvis lik mellom kjønnene innenfor de samme ledernivåene.

Alle byggeprosjekter har bred involvering fra aktuelle brukergrupper og inviterer Utvalg for mennesker med nedsatt funksjonsevne til medvirkning. Eldrerådet og ungdomsrådet blir også involvert der det er aktuelt for å forhindre at grupper føler seg diskriminert.

Etisk standard

Kommunen har egne etiske retningslinjer som alle nyansatte får innføring i og signerer ved ansettelse. Disse ble sist revidert i 2019. Det er jevnlig gjennomgang av disse i virksomhetene.

Vi har egen rutinebeskrivelse for varsling dersom noen opplever kritikkverdige forhold. Det kan varsles anonymt eller under navn, enten tjenestevei, via tillitsvalgt, verneombud, eller via Romerike revisjon IKS. Det kom tre varsel om kritikkverdige forhold i 2024. Alle ble fulgt opp og lukket.

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Rammetilskudd		-671 549	-702 024	-718 844	-711 044	7 800
Innteks- og formuesskatt		-526 544	-577 275	-543 080	-537 075	6 005
Eiendomsskatt		-21 990	-23 490	-22 998	-23 490	-492
Andre generelle driftsinntekter		0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter		-1 220 083	-1 302 789	-1 284 922	-1 271 609	13 313
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		1 116 470	1 180 923	1 181 269	1 193 350	12 082
Avskrivninger	4	87 897	91 382	96 628	96 628	0
Sum netto driftsutgifter		1 204 367	1 272 305	1 277 897	1 289 979	12 082
Brutto driftsresultat		-15 716	-30 484	-7 025	18 370	25 395
Renteinntekter		-31 745	-39 500	-28 877	-35 000	-6 123
Utbytter		-7 862	-6 000	-5 380	-6 000	-620
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	51	0	-51
Renteutgifter		60 229	83 910	90 162	83 910	-6 253
Avdrag på lån	8	64 282	63 200	64 820	64 766	-54
Netto finansutgifter		84 903	101 610	120 777	107 675	-13 101
Motpost avskrivninger		-87 897	-91 382	-96 628	-96 628	0
Netto driftsresultat		-18 710	-20 256	17 123	29 417	12 294
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering		78 251	117 175	92 769	134 836	42 067
Avsetninger til bundne driftsfond	11,12	13 896	2 174	17 185	2 174	-15 011
Bruk av bundne driftsfond	11,12	-19 442	-16 299	-12 010	-12 999	-989
Avsetninger til disposisjonsfond		4 553	0	0	19 096	19 096
Bruk av disposisjonsfond		-58 548	-82 793	-115 066	-172 524	-57 458
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet		0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		18 710	20 256	-17 123	-29 417	-12 294
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Finanskapittel		-91 204	-75 869	-87 845	-106 677	-18 832
Oppvekst og inkludering		473 122	498 815	510 533	511 897	1 364
Helse		529 093	535 821	562 209	563 575	1 366
Kultur og samfunnsutvikling		190 039	192 797	209 266	211 793	2 527
Organisasjonsutvikling og styring		104 286	105 580	99 137	101 371	2 234
Selvkostområder		-9 638	0	-12 592	1 749	14 340
Sum bevilgninger drift, netto		1 195 698	1 257 144	1 280 709	1 283 708	2 999

Herav:

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Avskrivninger		87 897	91 382	96 628	96 628	0
Netto renteutgifter og -inntekter		-86	4	72	4	-68
Avsetninger til bundne driftsfond		13 753	2 174	17 095	2 174	-14 921
Bruk av bundne driftsfond		-19 377	-16 299	-12 010	-12 999	-989
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	8 739	9 490	751
Bruk av disposisjonsfond		-2 959	-1 040	-11 084	-4 940	6 144
Korrigert sum bevilgninger drift, netto		1 116 470	1 180 923	1 181 269	1 193 350	12 082

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Investeringer i varige driftsmidler	4	366 346	606 688	583 677	716 952	133 276
Tilskudd til andres investeringer		4 802	4 800	5 000	4 800	-200
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	7 484	3 036	3 033	3 036	3
Utlån av egne midler		0	0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		378 632	614 524	591 710	724 788	133 079
Kompensasjon for merverdiavgift		-58 867	-130 570	-104 296	-134 586	-30 290
Tilskudd fra andre		-6 091	-13 000	-59 829	-13 000	46 829
Salg av varige driftsmidler		-21 855	0	-8 385	0	8 385
Salg av finansielle anleggsmidler		-463	0	-9 236	0	9 236
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0	0
Bruk av lån		-214 395	-353 779	-317 805	-435 367	-117 562
Sum investeringsinntekter		-301 671	-497 349	-499 552	-582 953	-83 401
Videreutlån		35 722	40 000	30 567	40 000	9 433
Bruk av lån til videreutlån		-35 722	-40 000	-30 567	-40 000	-9 433
Avdrag på lån til videreutlån	8	26 340	19 000	11 409	19 000	7 591
Mottatte avdrag på videreutlån	8	-21 607	-19 000	-10 755	-19 000	-8 245
Netto utgifter videreutlån		4 733	0	654	0	-654
Overføring fra drift		-78 251	-117 175	-92 769	-134 836	-42 067
Avsetninger til bundne investeringsfond		16 342	10 000	6 133	10 000	3 867
Bruk av bundne investeringsfond		-19 784	-10 000	-6 177	-10 000	-3 823
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-81 694	-117 175	-92 813	-134 836	-42 023
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	0	0	7 000	7 000

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Oppvekst og inkludering		220 885	523 381	465 999	541 341	75 342
Helse		37 266	8 550	2 760	28 246	25 486
Kultur og samfunnsutvikling		84 414	50 207	48 382	83 249	34 867
Organisasjonsutvikling og styring		1 736	2 750	3 056	4 516	1 460
Selvkostområder		22 045	21 800	63 479	59 600	-3 878
Investeringer i varige driftsmidler		366 346	606 688	583 677	716 952	133 276

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
SALG KOMMUNALE BOLIGER		17	0	0	0	0
KTD Vann: OPPFØLGING HOVEDPLAN VANN		57	0	0	0	0
Tilskudd kirkelig fellesråd -kirkegårder		4 800	4 800	4 800	4 800	0
Salg kommunale eiendommer		10	0	0	0	0
KTD Vann: hovedplan vann		-57	0	0	0	0
KTD Avløp: Oppfølging hovedplan avløp		11	0	0	0	0
Startlån		-35	0	200	0	-200
Tilskudd til andres investeringer		4 802	4 800	5 000	4 800	-200

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Kjøp av aksjer og andeler		7 484	3 036	3 033	3 036	3
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		7 484	3 036	3 033	3 036	3

4. Utlån

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Utlån av egne midler		0	0	0	0	0
Sum del 1-4		378 632	614 524	591 710	724 788	133 079

Balanse

Balanseregnskap etter § 5-8	Noter	Regnskap 2024	Regnskap 2023
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		4 780 450	4 111 818
I. Varige driftsmidler		2 645 227	2 164 123
1. Fast eiendom og anlegg	4	2 535 904	2 049 819
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	109 323	114 304
II. Finansielle anleggsmidler		355 245	333 932

1. Aksjer og andeler	5	108 020	106 392
2. Obligasjoner		-	-
3. Utlån		247 225	227 540
III. Immaterielle eiendeler		-	-
IV. Pensjonsmidler	9	1 779 978	1 613 763
B. Omløpsmidler		582 733	694 988
I. Bankinnskudd og kontanter		181 392	312 446
II. Finansielle omløpsmidler		-	-
1. Aksjer og andeler		-	-
2. Obligasjoner		-	-
3. Sertifikater		-	-
4. Derivater		-	-
III. Kortsiktige fordringer		401 341	382 542
1. Kundefordringer		39 323	37 507
2. Andre kortsiktige fordringer	16	86 141	106 748
3. Premieavvik	9	275 877	238 287
Sum eiendeler		5 363 183	4 806 806
		-	-
EGENKAPITAL OG GJELD		-	-
C. Egenkapital		1 473 613	1 348 414
I. Egenkapital drift		183 749	295 867
1. Disposisjonsfond		153 027	255 232
2. Bundne driftsfond	11,12	30 722	40 635
3. Merforbruk i driftsregnskapet		-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		-	-

II. Egenkapital investering		15 222	15 266
1. Ubundet investeringsfond	11	7 199	7 199
2. Bundne investeringsfond	11	8 023	8 067
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	-
III. Annen egenkapital	16	1 274 641	1 037 281
1. Kapitalkonto	2	1 284 514	1 047 153
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-	-
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		-9 872	-9 872
D. Langsiktig gjeld		3 635 194	3 182 569
I. Lån		1 965 567	1 674 297
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		656 777	265 215
2. Obligasjonslån	7	706 100	669 375
3. Sertifikatlån	7	602 690	739 707
II. Pensjonsforpliktelse	9	1 669 627	1 508 273
E. Kortsiktig gjeld		254 375	275 823
I. Kortsiktig gjeld		254 375	275 823
1. Leverandørgjeld		55 388	101 537
2. Likviditetslån		-	-
3. Derivater		-	-
4. Annen kortsiktig gjeld		198 988	182 738
5. Premieavvik	9	-	-8 453
Sum egenkapital og gjeld		5 363 183	4 806 806

		-	-
F. Memoriakonti		-	-
I. Ubrukte lånemidler		139 258	120 131
II. Andre memoriakonti		3 679	4 488
III. Motkonto for memoriakontiene		-142 938	-124 619

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Note	Regnskap 2023	Oppr. bud. 2024	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr
Rammetilskudd		-671 549	-702 024	-718 844	-711 044	7 800
Innteks- og formuesskatt		-526 544	-577 275	-543 080	-537 075	6 005
Eiendomsskatt		-21 990	-23 490	-22 998	-23 490	-492
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-63 988	-63 360	-74 180	-72 691	1 489
Overføringer og tilskudd fra andre		-154 191	-116 900	-171 393	-143 350	28 043
Brukerbetalinger		-53 578	-50 420	-58 777	-50 420	8 357
Salgs- og leieinntekter		-160 494	-176 576	-187 040	-176 876	10 164
Sum driftsinntekter		-1 652 335	-1 710 045	-1 776 312	-1 714 946	61 366
Lønnsutgifter		785 681	818 416	848 148	819 177	-28 972
Sosiale utgifter	9	199 421	221 759	227 117	230 171	3 054
Kjøp av varer og tjenester		468 040	472 377	482 837	473 739	-9 098
Overføringer og tilskudd til andre		95 580	75 627	114 556	113 601	-955
Avskrivninger	4	87 897	91 382	96 628	96 628	0
Sum driftsutgifter		1 636 618	1 679 561	1 769 287	1 733 316	-35 970
Brutto driftsresultat		-15 716	-30 484	-7 025	18 370	25 395
Renteinntekter		-31 745	-39 500	-28 877	-35 000	-6 123
Utbytte		-7 862	-6 000	-5 380	-6 000	-620
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	51	0	-51
Renteutgifter		60 229	83 910	90 162	83 910	-6 253
Avdrag på lån	8	64 282	63 200	64 820	64 766	-54
Netto finansutgifter		84 903	101 610	120 777	107 675	-13 101
Motpost avskrivninger		-87 897	-91 382	-96 628	-96 628	0
Netto driftsresultat		-18 710	-20 256	17 123	29 417	12 294
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering		78 251	117 175	92 769	134 836	42 067
Avsetninger til bundne driftsfond	11	13 896	2 174	17 185	2 174	-15 011
Bruk av bundne driftsfond	11	-19 442	-16 299	-12 010	-12 999	-989
Avsetninger til disposisjonsfond		4 553	0	0	19 096	19 096
Bruk av disposisjonsfond		-58 548	-82 793	-115 066	-172 524	-57 458
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		18 710	20 256	-17 123	-29 417	-12 294
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0

Oversikt over budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner etter § 5-9

Oversikt budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner drift etter § 5-9		
1	Netto driftsresultat	17 123
2	Avsetning bundne fond	17 185
3	Bruk av bundnde fond	-12 010
4	Overføring til investeringer i henhold til årsbudsjett og fullmakt	134 836
5	Avsetning til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	19 096
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 172 524
7	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	
8	Årets budsjettavvik	3 706
9	Strykning av overføring til investeringer	-42 067
10	Strykning av avsetning til disposisjonsfond	-19 096
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	57 458
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	

17	Avsetning av mindreforbruket etter strykninger til disposisjonsfond	0
18	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0

Oversikt budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner investeringer etter § 5-9		
1	Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	441 185
2	Avsetning bundne investeringsfond	6 133
3	Bruk av bundne investeringsfond	-6 177
4	Budsjettert bruk av lån	-475 367
5	Overført fra drift i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-134 836
6	Avsetning til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	
7	Bruk av ubundne investeringsfond i henhold til årsbudsjett eller fullmakt	
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	
9	Årets budsjettavvik	-169 061
10	Strykning av avsetning til ubundet investeringsfond	
11	Strykninger av bruk av lån	126 995
12	Strykning av overføring fra drift	42 067
13	Strykninger i bruk av ubundet investeringsfond	

14	Udekket eller udisponert beløp etter strykning	0
15	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	
16	Fremføring til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper

Aurskog-Høland kommune fører sitt regnskap etter regler som er nedfelt i kommuneloven, regnskapsforskriftene og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapet er finansielt orientert. All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansierings transaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke.

For lån er kun den delen av lån som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lån som ikke er brukt, er registrert som memoriapost. I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et estimert beløp i årsregnskapet.

Følgende prinsippendringer er bokført i regnskapet:

Endret periodisering	-
ressurskrevende brukere (2008)	4.009.000
Avvikling likviditetsreserve (2009)	13.88.338
Sum prinsippendringer	9.872.338

Drift og investeringsregnskapet

Bevilgningsregnskapet er delt i to regnskaper. Driftsregnskapet viser driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen, og regnskapsresultatet for året. Investeringsregnskapet viser kommunens utgifter i forbindelse med investeringer, utlån og lignende, samt hvordan disse er finansiert. Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå

utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddel.

Klassifisering i balansen

I balansen er anleggsmidler eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon er klassifisert som omløpsmidler.

Aksjer og andeler er klassifisert som omløpsmidler, da investeringen er foretatt ut fra næringspolitiske hensyn.

Klassifisering av langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 14-15, finansiering av bygg, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost.

Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er tatt i bruk av virksomheten.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger, som gebyrer, provisjoner med mer, samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av departementet.

Merverdiavgift

Kommunen følger reglene i merverdiavgiftsloven for de tjenesteyrksområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen merverdiavgiftskompensasjon der det er anledning til det.

Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter)

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, men noen virksomheter er lagt til enheter som avlegger eget særregnskap eller andre rettssubjekter. Det henvises til vedlegg for oversikt over kommunens selskaper, interkommunale selskaper og interkommunalt samarbeid.

Note 2 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet	31.12	01.01	Endring
2.1 Omløpsmidler	573 031	694 988	
2.3 Kortsiktig gjeld	-244 673	-275 823	
Arbeidskapital	328 357	419 165	-90 808

Drifts- og investeringsregnskapet	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	-1 776 312
Sum driftsutgifter	1 672 658
Netto finansutgifter	120 777
Netto driftsresultat	17 123
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgift	591 710
Sum investeringsinntekter	-499 552
Netto utgifter til videreutlån	654
Netto utgifter i investeringsregnskapet	92 813
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	109 936
Endring i ubrukte lånemidler (økning + / reduksjon -)	19 128
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	90 808
Differanse	0

Note 3 Kapitalkonto

Årets endring i kapitalkonto

	01.01.2024	31.12.2024	Endring
Anleggsmidler	4 111 818	4 780 450	668 632
Langsiktig gjeld	3 182 569	3 635 194	452 625
Ubrukte lånemidler	120 131	139 258	19 128
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker langsiktig gjeld			
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker anleggsmidler			
Kapitalkonto	1 049 379	1 284 514	235 135

Spesifikasjon av bevegelse på kapitalkonto

Saldo kapitalkonto 01.01.2024	1 047 153
Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	582 214
Reversert nedskrivning eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0
Kjøp av aksjer/andeler	0
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	0
Utlån	30 567
Avdrag på eksterne lån	76 230
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Endring pensjonsmidler SPK	14 648
Endring pensjonsmidler KLP	151 567

Endring pensjonsmidler andre selskap	
Reversert oppskrivning utenlandslån	
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	3 033
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	3 982
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	96 6287
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	500
Salg aksjer/andeler	1 405
Nedskrivning aksjer/andeler	0
Avdrag på utlån	10 822
Avskrivning på utlån	0
Bruk av lånemidler	348 372
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	161 354
Endring pensjonsmidler SPK	
Endring pensjonsmidler KLP	
Endring pensjonsmidler andre selskap	
Urealisert kurstap (oppskrivning) utenlandslån	
Saldo kapitalkonto 31.12.2024	1 284 514

Avvik på saldo kapitalkonto fra 2019 er blitt korrigert i regnskapet med kr. 2,225 millioner

Note 4 Varige driftsmidler

Tall i hele 1000

	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	SUM
Bokført verdi pr. 01.01.2024	35 008	79 289	265 444	1 471 513	250 930	61 821	2 164 123
Tilgang i året	8 294	15 750	41 472	509 289	3 380	4 030	582 214
Avgang i året	0	0	0	0	0	3 982	3 982
Årets ordinære avskrivninger	11 149	10 851	18 157	50 917	5 554	-	96 628
Årets justering		414		87			500
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12.2024	32 153	83 775	288 759	1 929 916	248 755	61 869	2 645 227
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Eiendeler i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2024
HALDENSVASSDR. KANALSELSKAP AS	11,0 %	36
JOBBERIET AS	100,0 %	491
ØSTFOLD ENERGI AS	1,4 %	1 000
OSLO-STHLM UNDER 3 TIMER AS	25,0 %	10
A/H-UTBYGG.SELSKAP AS	100,0 %	55 364
EGENKAPITALTILSKUDD KLP	-	46 577
ROMERIKE REVISJON IKS	5,9 %	89
ROMERIKE AVFALLSFOREDLING IKS	8,4 %	4 274
VIKUS IKS	3,5 %	280
ROMERIKE KRISESENTER	5,7 %	-
ARKIV ØST IKS	2,3 %	
JOBBERIET UTVIKLING AS	100,0 %	150
ØVRIGE AKSJER / ANDELER		6
Sum		108 278

Note 6 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12. 24	Utestående 01.01. 24	Tap på hovedstol	Tap påløpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån)	246 441	226 629			
Sum lånefinansierte utlån	246 441	226 629			
Utlån finansiert med egne midler					
Sosiallån	643	701			
Utlån næringsfond	140	210			
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Sum egenfinansierte utlån	783	911			
Sum	247 225	227 540			

Note 7 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2024	Kommune- kassen	Gj. snittlig løpetid (år)	Gj. snittlig rente
Lån til egne investeringer	1 711 762	4,6	4,57 %
Lån til andres investeringer	0	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0
Lån til videreutlån	253 805	25	4,71 %
Sum bokført langsiktig gjeld	1 965 567		
	0		
Lån som forfaller i 2025	677 707		
Herav lån som må refinansieres	677 707		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2024	Gj. snitt rente
Langsiktig gjeld med fast rente:	394 100	20,05 %
Langsiktig gjeld med flytende rente*:	1 571 467	79,95 %

*) I saldoen inngår ubrukte lånemidler med kr. 139,258 millioner.

**) Rentebindingstid under 1 år

Note 8 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2024	2023
Sum avskrivninger i året	96 628	87 897
Sum lånegjeld pr 1.1.	1 409 082	1 255 008
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	2 102 302	1 870 235
Beregnet minimumsavdrag	64 766	58 983
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	64 820	64 282
Avvik	-54	-5 300

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2024	2023
Mottatte avdrag på startlån	-10 755	-21 607
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	11 409	26 340
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-44	3 465
Saldo avdragsfond 31.12.	-22	-65

Note 9 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Aurskog-Høland kommune har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). som sikrer tariffestet tjenestepensjon for de ansatte. Dette gjelder alders-, etterlatte- tidligpensjon, AFP og betinget tjenestepensjon. Pensjonen samordnes med utbetalinger fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2024	2023
Innestående på premiefond 01.01.	111 323	101 622
Tilført premiefondet i løpet av året	52 744	9 793
Bruk av premiefondet i løpet av året	-205	-92
Innestående på premiefond 31.12.	163 862	111 323

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2024 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 40,3 millioner lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50%	4,00%
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,79 %	2,79 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,79 %	2,79 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2024	2023
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	84 635	76 403
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	64 803	51 475
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-74 701	-59 495
	Administrasjonskostnad	3 283	3 854
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	78 020	72 237
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	143 107	178 606
C	Årets premieavvik (B-A)	65 087	106 369

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2024	2023
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	143 107	178 606
C	Årets premieavvik	-65 087	-106 369
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	39 551	26 330
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	117 571	98 567
G	Pensjonstrekk ansatte	14 716	13 609
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	102 855	84 958

Akkumulert premieavvik	2024	2023
Sum gjenstående premieavvik tidligere år	216 249	136 210
Årets premieavvik	65 087	106 369
Sum amortisert premieavvik dette året	-39 551	-26 330
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	241 785	216 249
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	34 092	30 491
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g. avgift	275 877	246 740

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2024	2023
Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	-111 018	-53 024
Årets premieavvik	-65 087	-106 369
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	58 965	48 376
Virkningen av planendringer		
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	-117 140	-111 018
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	-1 662 838	-1 502 746
Pensjonsmidler	1 779 978	1 613 763
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-6 789	-5 527

Note 10 Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Formål	Type garanti	Garanti - ramme	Saldo 31.12.2024	Forv. Låneopptak utover saldo	Tillegg for renter og omk.	Utløper pr.
Kommunebanken: AFSK	Idrettsanlegg	Selvskyldner	11 000	3 312		10 %	17.01.2028
Romerike Avfallsfordeling ROAF	Investeringer	Simpel	47 184	27 798			10.11.2038
Romerike krisesenter IKS	Investeringer	Simpel	3 096	1 651			31.12.2042
Nedre Romerike brann og redning IKS	Investeringer	Simpel	2 820	2 301			31.12.2032
Garantier knyttet til spillemidler AFSK	Idrettsanlegg	Simpel	2 315	2 315			24.11.2028
Garantier knyttet til spillemidler: HIL	Idrettsanlegg	Simpel	2 335	2 335			08.12.2029
Kommunebanken: Jobberiet AS	Investeringer	Selvskyldner	12 200	5 744			11.10.2032
Garantier knyttet til spillemidler SHIUL	Idrettsanlegg	Selvskyldner	800	800		10 %	31.08.2027
Sum garantiansvar			81 751	46 256			



Note 11 Bundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.2024	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2024	Bokført 31.12.2024
Bundne driftsfond					
Selvkostfond	4 242	4 880	-1 288	-7 834	-7 834
Gavefond	2 853	994	-562	-3 208	-3 285
Øvrige bundne driftsfond	11 336	7 560	-5 110	-13 603	-13 785
Regulering og konsesjonsavgift	1 261	90	0	-1 350	-1 350
Tilskudd flyktninger	15 088	0	0	-15 088	0
Minoritetsspråklige barn	1 464	971	-1 139	-1 296	-1 296
Mjøsdalen naturreservat	2 795	333	-1 335	-1 794	-1 794
Kommunalt ulvefond	1 597	0	-220	-1 377	-1 377
Sum	40 635	14 828	-9 654	-45 809	-30 721
Bundne investeringsfond					
Avdragsfond startlån	1 004	6 133	-6 177	-960	-960
Gavefond	751	0	0	-751	-751
Øvrige bundne investeringsfond	6 313	0	0	-6 313	-6 313
Sum	8 068	6 133	-6 177	-8 024	-80 24

Differansen mellom bokført saldo og endringer fondskontoer ved bruk/avsetninger kr 15,088 mill. skyldes ompostering av fond mellom fondskontoer - balanseføringer.

Note 12 Selvkosttjenester

Aurskog-Høland kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer"

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

- + Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
- + Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
- + Kalkulatorisk rentekostnad
- + Kalkulatorisk avskrivningskostnad
- = Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
- = Selvkostresultat*

* *Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.*

Driftsregnskapet:

- + Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområde kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres

- = Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
- = Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter)

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i

anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2024 var denne lik 4,350 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2024 i sin helhet være disponert innen 2029.

Krav om utarbeidelse av kalkyle:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylene som gir grunnlaget for gebyrsatsene. Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde

		Resultat	2024			Balansen	2024
	Inntekter	Kostnader	Over (+)/ underskudd (-)	Kalkulatoriske renter selvkostfond	Årets deknings- grad i % 1)	Avsetn (+)/ bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/ fremførbart underskudd pr. 31.12 2)
Vann	32 146	29 517	2 613	94	109 %	2 707	2 407
Avløp	51 213	50 210	1 003	-162	102 %	841	-817
Renovasjon	32 084	32 104	-20	-12	100 %	-32	118
Slamtømming	3 793	3 381	412	26	112 %	438	746

Feiing	5 167	4 8 78	289	12	106 %	301	-413
Oppmåling	2 985	2 070	915	35	144 %	950	-1 018
Byggesaker	2 756	3 433	-677	53	80 %	-624	-2 704
Private planforslag	384	731	-347	-	53 %	0	0
Seksjonering	116	520	-404	21	22 %	-383	-479
Forurensnings myndighet	813	1 019	-206	25	80 %	-181	-399

1) Årets dekningsgrad før evt. avsetning/bruk av selvkostfond.

2) Selvkostfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Selvkostfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.



Note 13 Salg av finansielle anleggsmidler

Salg finansielle anleggsmidler	Normeka AS
Antall solgte aksjer	3900
Salgssum pr. aksje	kr 2 368
Inntektsført i driftsregnskapet	kr 0
Inntektsført i investeringsregnskapet	kr 9 236
Sum inntektsført salgssum	kr 9 236

Note 14 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs- godtgjørelse	Natural- ytelser
Ordfører Evjen	1 042 133			949
Varaordfører Slang	808 241			949
Kommunedirektør Røste	1 482 828			949

Note 15 Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor	Kommune- kassen
Regnskapsrevisjon	1 600
Konsulentoppdrag	88
Samlet godtgjørelse	1 688

Kommunens revisor er Romerike revisjon IKS

Note 16 Spesifikasjon av vesentlige poster

Andre kortsiktig fordringer	Beløp
Refusjon ressurskrevende brukere	20 457
Periodisering skatteinntekter	24 812
Mva refusjon	19 705
Periodisering sykepengerefusjoner	10 197
Øvrige periodisering / tidsavgrensning	4 162
Periodiserte utgifter	6 809
Sum	86 142

Annen kortsiktig gjeld	Beløp
Forskudd- og påleggstrekk	30 565
Skyldig arbeidsgiveravgift	38 232
Påløpte feriepengar	84 804
Periodisert variabel lønn	14 592
Påløpte ikke forfalte renter	22 969
Øvrige periodisering / tidsavgrensning	7 826
Sum	198 988

Kommunens tjenesteområder

Oppvekst og inkludering

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor Oppvekst og utdanning består av enhetene barnehage, skole og familie og barnevern.

I tillegg har sektoren oppvekststab og pedagogisk tjeneste, organisert med egen leder under kommunalsjef.

Sektoren hadde totalt 507 ansatte i 2024.

Utvikling og utfordringer

Tidlig innsats og samarbeid på tvers har vært en prioritet for sektoren, og dreiningen viser resultater på følgende områder:

- Tydelig bevissthet på tidlig innsats og tverrfaglig arbeid.
- Opplæringsloven §12-4 sier at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt. Formålet med aktivitetsplikten er å sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Økning i antall i 12-4-vedtak de siste to årene kan bety at barn som ikke har det bra i skolen, fanges opp tidlig og får bedre tiltak.
- Vi ser en dreining i barnevernet fra plasseringer utenfor hjemmet, til kortvarige plassering og intensive tiltak i hjemmet.
- Pedagogisk tjeneste bruker mer tid ute i skolene og barnehagene. Dette vil kunne frigjøre ressurser i skolen, og redusere vedtak knyttet til spesialundervisning.
- I barnehage er det svært få vedtak om spesialpedagogisk ressurs, sammenlignet med andre kommuner.
- Samlinger på tvers av sektorer for å forankre og skape felles forståelse for innholdet og betydningen av oppvekststrategien *Bedre sammen*.
- Aurskog-Høland-modellen er gjennomgått og fornyet med et nivå, slik at modellen også ivaretar de mest sammensatte sakene.

Sektoren blir større i 2025, ved at nye områder flyttes til det som skal hete Oppvekst og inkludering. Siste halvår 2024 er benyttet til å bli kjent med nye områder, og ha gode prosesser for smidige overganger.

Barnehage

De siste årene har all kompetanseutvikling for barnehagene vært rettet mot det ordinære utviklings- og læringsmiljøet med mål om å bidra til et likeverdig tilbud for alle barn i kommunen. Alle ansatte har vært involvert i utviklingsprosesser på egen arbeidsplass hvor hensikten er å videreutvikle barnehagens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter.

Et treårig samarbeid med Høgskolen i Østfold om kompetansetiltaket *Inkluderende barnehage- og skolemiljø* ble avsluttet i juni -24. Arbeidet er videreført i samarbeid med OsloMet, med fokus på styrking av inkluderende språk- og læringsmiljø. Dette samarbeidet vil vare ut 2027. To barnehager, Løken og Burholttoppen, har vært og vil fremover, sammen med skole og PPT, være knyttet til forskningsprosjektet Tett på i regi av NTNU som har bakgrunn i behov for tettere samarbeid med PPT.

I samarbeid med OsloMet er det gjennomført kompetansetiltak for BUA/assistenter innenfor flerspråklighet og språkmiljø.

Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) benyttes som pedagogisk verktøy i alle barnehager, for å gi alle barn like muligheter for kommunikasjon.

Kompetanseheving i Circle of Security/Trygghetssirkelen (Cos) for alle ansatte er gjennomført de siste årene, og opplæring for nyansatte, samt oppfriskningskurs tilbys.

Språkpedagogen og spesialpedagogene har en aktiv rolle i både kommunale og private barnehager, og i overgangen til skole. Det har vært aktivt samarbeid mellom PPT, spesialpedagogene, språkpedagogen og barnehagene.

Plan for Digi-oppvekst og barnehagenes Digi-ressurspersoner bidrar til at barnehagene får nødvendige kompetansen til å sikre god pedagogisk bruk av digitale enheter.

Det er jevnlig møter for ledere i kommunale og private barnehager. Hensikten med disse møtene er å skape felles plattform for utvikling av et kvalitativt godt barnehagetilbud i kommunen.

Barnehageadministrasjonen er del av et nettverk på Romerike, hvor både barnehagemyndigheten og kommunal barnehageeier deltar.

Et ønske om å øke nærvær har stort fokus, og det pågår flere tiltak i samarbeid med Arbeidslivssenteret, bedriftshelsetjenesten og Nav, for eksempel «24-timers-mennesket» og «Sees i morgen».

Skole

Skolen jobber etter Kunnskapsløftet (LK20), for alle trinn. Kompetanseutvikling i skolene, der vi samarbeider med universitet og høgskoler, er følgende: Samarbeid med Høgskolen i Østfold om kompetansetiltak knyttet til inkluderende læringsmiljø og bruk av digitale verktøy, og samarbeid med Universitetet i Oslo om kompetansetiltak i matematikk - grunnskole og videregående skole, altså det 13-årige løpet. Tema er vurdering og motivasjon for læring.

Skolene våre er med i forskningsprosjekt med Universitetet i Oslo når det gjelder utprøving av nasjonale prøver i regning. Dette er positivt med tanke på kompetanseheving for lærere og læring og erfaring for elever.

To skoler, Bjørkelangen og Løken, er med i forskningsprosjektet Tett på i regi av NTNU, som omhandler tett samarbeid mellom skole og PPT.

Knyttet til lederutvikling har vi et samarbeid med Nedre Romerike og Follo, der vi disponerer en utviklingsveileder som har jevnlig temamøter med alle skoleledere i kommunen.

Haneborg skole og Bjørkelangen skole har velkomstklasser. Antall elever ved GSI-rapportering per 1. oktober: 10 elever på Bjørkelangen skole og 20 elever på Haneborg skole. Grunnskolen Informasjonssystem (GSI) er et system for registrering av opplysninger om grunnskolen i Norge.

Skolene jobber kontinuerlig med digitale løsninger og digital kompetanse. I 2024 har vi hatt et særlig fokus på bruk av KI i skolen.

Opplæringslova §12-4 setter krav til at alle elever skal ha det trygt og godt på skolen. Skolene har en aktivitetsplikt i dette arbeidet. Skolene følger en forpliktende plan for ivaretagelse av aktivitetsplikten for alle skolene.

Skolesjef er i tett dialog med ledergruppene ved alle skoler, og har jevnlig møte på skolene, der pedagogisk utviklingsarbeid, kunnskapsgrunnlag og nye tiltak knyttet til faglig og sosial læring drøftes.

Som et ledd i omorganiseringen av kommunen i 2024 skal Voksenopplæring inn som en virksomhet i enhet skole. Arbeidet med å inkludere voksenopplæringen i enheten startet opp høsten 2024.

Grunnskolen i Aurskog- Høland bruker langt mindre penger på skoledrift enn kommunegruppe 7. Det er en utfordring for skolene. Sett i lys av en ressursfordelingsmodell utviklet av Agenda Kaupang regnes vi som meget effektive i skoledrift sammenlignet med andre kommuner i Norge. Balansegangen mellom ressursbruk og kvalitet på tjenestene er et stadig tilbakevendende dilemma.

Familie og barnevern

Barneverntjenesten og forebyggende tjenester har siden 2022 vært en enhet med felles enhetsleder. Enhetsleder, har jevnlig møter med virksomhetsleder og fagutviklere gjennom året for å sikre felles retning.

Høsten 2024 har det vært prosesser knyttet til ny organisering, der psykisk helse og avhengighet flyttes under enhet familie og forebygging.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten har tett samarbeid med andre kommuner via læringsnettverket om kompetanse og tiltaksutvikling for de mest kompliserte sakene. Barneverntjenesten samarbeider om et innsatsteam med flere av de andre kommunene på nedre Romerike. Målet med dette teamet er å jobbe tett i alvorlige saker for å forhindre plassering, og korte ned tiden på akutt plasseringer.

Det er flere i tjenesten som studerer for å svare ut kravet om videreutdanninger og master.

Forebyggende tjenester

Det er for få helsesykepleiere i Norge, noe vi også opplever i vår kommune. Når noen slutter, eller skal ha permisjon, er det sjelden vi får helsesykepleiere, så kommunen må konstituere sykepleiere til stillingene. Sykepleiere kan ikke få faste stillinger på helsestasjon og skolehelsetjenesten, dette fører til merarbeid i tjenesten. Vi har i løpet av 2024 tilrettelagt for at to av våre konstituerte sykepleiere kan ta videreutdanning i helsesykepleie. Med flere nye medarbeidere i tjenesten har også 2024 vært et år med ombordstigning av nyansatte. Det har vært jobbet med kultur, struktur og rolleavklaring både internt i tjenesten og mot samarbeidspartnere.

På grunn av vakante stillinger og sykefravær ble det nødvendig å omdisponere helsesykepleiere fra skolehelsetjenesten og Familie og nettverk til helsestasjonen for å sikre forsvarlig drift. Dette har påvirket noe av driften i tjenesten fordi det i perioder ikke var mulig å gjennomføre hjemmebesøk, men måtte gjennomføre denne konsultasjonen på helsestasjon. Det medfører avvik i helsestasjonsprogrammet.

Enhetsleder har fungert som virksomhetsleder i tjenesten i hele 2024. Fra og med februar 2025 er ny virksomhetsleder på plass i Forebyggende tjenester.

Familie og nettverk har gjennomført opplæring av lærere i «Se eleven innenfra», relasjonsarbeid på alle grunnskolene. Opplæringen har skjedd i samarbeid med ledelsen på de ulike skolene. Det er videre startet opp veiledning på skolene, hvor helsesykepleierne og familieveilederne i Familie og nettverk deltar.

Helsesykepleierne i skolehelsetjenesten er sertifisert i «Se eleven innenfra», slik at de kan ha en veilederrolle i skolen knyttet til dette tema.

De 1000 første dagene er et satsningsområde på helsestasjon. Det er et samarbeid mellom jordmødrene, helsestasjon og psykisk helse og avhengighet. Formålet med dette arbeidet er tidlig innsats tidlig i livet. Fysioterapeutene har startet svømmetilbud for gravide og mor-barn trening på Helsehuset.

Helsestasjon og fysioterapeut deltar i prosjekt «Tett på» sammen med PPT, knyttet til to skoler og to barnehager, for å prøve ut ulike arbeidsmodeller i laget rundt barnet.

Helsestasjonen har startet et samarbeid med kommunens ernæringsfysiolog om ulike tema. Første tema var kosthold og amming.

Oppvekststab og pedagogisk tjeneste

Oppvekststaben arbeider med tilsynsoppdrag i barnehager, barnehageopptak, ulike skolefaglige og oppvekstfaglige forvaltningsoppgaver og tilsynsførerordningen i barnevernet. Oppvekststaben arbeider også med tverrfaglige tiltak i sektoren og samordner lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak via SLT-koordinator. SLT står for Samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende Tiltak. Koordinering av sektorens program for livsmestring, foreldrestøtte og arbeid med sektorens nettverk- og kompetanseplan er andre eksempler på oppgaver i fagstab.

Pedagogisk tjeneste jobber tett med skoler og barnehager, så nær barnet og eleven som mulig. Dette er for å ivareta gode tilpasninger for dem som trenger det, og for å bidra til en god ordinær opplæring. PP-rådgiverne skal i hovedsak være 60 prosent av tiden sin ute i virksomhetene. PPT, sammen med Bjørkelangen og Løken skoler, og Burholttoppen og Løken barnehager, er med i forskningsprosjektet Tett på i regi av NTNU, som omhandler tett samarbeid mellom skole, barnehage og PPT. Helsestasjonen og skolehelsetjenesten er også aktive samarbeidspartnere i et utvidet lag rundt barna.

Pedagogisk tjeneste har sammen med Høgskolen i Østfold jobbet med tiltak knyttet til Kompetanseløftet. Skoleåret 2024-25 har dette handlet om økt kompetanse innen autismespekterforstyrrelser. Dette ble avsluttet våren 2024. Høsten 2025 innledet sektoren et samarbeid med Oslo Met i forbindelse med Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Dette handler i hovedsak om hvordan vår sektor skal jobbe for å implementere

oppvekststrategien «Bedre sammen». Dette samarbeidet skal vare til og med skoleåret 2026-27, og kalles «Inkluderende praksis - oppvekstområdet». Pedagogisk tjenestes eget faglige utviklingsarbeid ledes av fagutvikler. Dette bidrar til høyere samlet kompetanse innad i tjenesten.

Mange individ-henvisninger til PP-tjenesten fra skolene utfordrer tidvis balansen mellom individrettet arbeid og systemrettet arbeid. Tjenesten har som mål å jobbe mer systemrettet, og gi rett hjelp til rett tid. Dette gjøres i samhandling med skoler og barnehager.

Utvalgte resultater

Tidlig innsats og samarbeid på tvers har vært en prioritet for sektoren, og dreiningen viser resultater på følgende områder:

- Tydelig bevissthet på tidlig innsats og tverrfaglig arbeid.
- Opplæringsloven §12-4 sier at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. For å sikre elevene denne retten, har skolen en aktivitetsplikt. Formålet med aktivitetsplikten er å sikre at skolene handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Økning i antall i 12-4-vedtak de siste to årene kan bety at barn som ikke har det bra i skolen, fanges opp tidlig og får bedre tiltak.
- Vi ser en dreining i barnevernet fra plasseringer utenfor hjemmet, til kortvarige plassering og intensive tiltak i hjemmet.
- Pedagogisk tjeneste bruker mer tid ute i skolene og barnehagene. Dette vil kunne frigjøre ressurser i skolen, og redusere vedtak knyttet til spesialundervisning.
- I barnehage er det svært få vedtak om spesialpedagogisk ressurs sammenlignet med andre kommuner.
- Samlinger på tvers av sektorer for å forankre og skape felles forståelse for innholdet og betydningen av oppvekststrategien *Bedre sammen*.
- Aurskog-Høland-modellen er gjennomgått og fornyet med et nivå, slik at modellen også ivaretar de mest sammensatte sakene.
- Flere unge gjennomfører videregående opplæring.

Barnehage

- Barnehagene har opprettholdt tilfredsstillende kvalitet på barnehagetilbudet, på tross av tidvis høyt fravær og utfordringer med å skaffe vikarer.
- Barnehagene har videreutviklet kompetanse på å observere, dokumentere og vurdere det inkluderende leke- og språkmiljøet.
- To barnehagelærere har gjennomført videreutdanning i veiledning som er initiert og støttet økonomisk av Utdanningsdirektoratet.
- Tre virksomhetsledere har tatt videreutdanning: Styrerutdanning, Juss for ledere og Master i utdanningsledelse.

Skole

- Resultater på nasjonale prøver ligger på nasjonalt snitt i lesing og regning på 5. trinn. Vi ligger ett skylappen under nasjonalt snitt i engelsk på 5. trinn. På 8. trinn ligger vi under nasjonalt snitt både i lesing, regning og i engelsk. På 9. trinn ligger vi under nasjonalt snitt i regning og

lesing. Dette innebærer at vi har nådd egne målsetting på småskoletrinnet i lesing og regning, mens vi ligger under egne målsettinger på alle andre trinn og områder. Det er store variasjoner i resultater hos gutter og jenter. Generelt sett skårer jentene bedre enn guttene i lesing på alle tre trinnene, men guttene skårer bedre enn jentene i regning og engelsk.

- Grunnskole-poengene for 10. trinn er 42,6. Dette er noe høyere enn nasjonalt snitt, som er på 42,2.
- Skolemiljø: Elevundersøkelsen gjennomført i november 2024 viser at våre elever på 7. trinn skårer 4,0 på trivsel, mens elevene på 10. trinn scorer 4,1 på trivsel. For begge trinnene er dette likt som nasjonalt snitt. Når det gjelder andelen elever som melder om mobbing i elevundersøkelsen ligger vi marginalt over nasjonalt snitt på 7. trinn og under nasjonalt snitt på 10. trinn. Nasjonalt snitt på 7. trinn er 13 % mens snittet i vår kommune er 12,3 prosent. For 10. trinn er det nasjonale snittet 10,6 prosent, men snittet hos oss er 8,8 prosent. Det er i 2024 opprettet 83 aktivitetsplaner for elever ved våre skoler, noe som tilsvarer 3,9 prosent av alle elever i skolene våre. Dette betyr at vi tar aktivitetsplikten knyttet til kravet om trygt og godt læringsmiljø på alvor.
- Hver skole har en til to ressursperson(er) på skolemiljø, og et skolemiljøteam. På kommunenivå har vi et nettverk som arbeider med temaet skolemiljø. Vi har også et kommunalt innsatsteam som jobber i komplekse skolemiljø saker.
- Ombudet for barn og unge har bidratt i noen saker hos oss 2024. Vi har hatt noen saker som er sendt til Statsforvalteren, men kun 7 av disse har ført til avvik.
- Ifølge Kommunebarometret fra KS er grunnskolen i Aurskog- Høland rangert som nummer 77 blant alle landets kommuner. Dette er en stor fremgang fra tidligere år. I 2021 ble den rangert som nummer 208, i 2022 som nummer 139, og i 2023 som nummer 117. Hovedårsaken til disse resultatene er knyttet til antall utdannede lærere, utvalgte elevresultater og andelen elever med spesialundervisning.
- Antall elever som får individuelt tilrettelagt opplæring (tidligere kalt spesialundervisning) er 5,6 prosent av alle elever i skolene våre. Det er på ungdomstrinnet at vi har det høyeste antallet. Totalt var det 2103 elever i skolene våre 1.oktober 2024 (jmf. Grunnskolens informasjonssystem GSI).
- 93 prosent av lærerne i skolene våre oppfyller kompetansekravene for tilsetting i lærerstillinger.
- 3 skoleledere har fullført rektorutdanning i 2024.
- 14 lærere har startet videreutdanning i ulike fag i 2024. 15 lærere avsluttet videreutdanning, eller deler av videreutdanning, våren 2024.

Oppvekststab og pedagogisk tjeneste (OPT)

Pedagogisk tjeneste har gjennom året hatt høy tilstedeværelse i skoler og barnehage. PP-rådgiverne er opp til 60 prosent av tiden sin ute i virksomhetene. Om dette bidrar til færre henvisninger er for tidlig å si, men tjenesten er nå i bedre stand til å gi rett hjelp til rett tid. Logoped og ungdomslos jobber også tett på, både individ- og systemrettet. Det er et tydelig uttalt mål fra nasjonale myndigheter at Pedagogisk-psykologisk tjeneste skal være tett på virksomhetene, og sammen med skole, barnehage og forebyggende tjenester.

I løpet av tilskuddsperioden (BUFDIR-midler) skoleårene 2021-22 til og med 2023-24 har til sammen 38 jenter og 21 gutter hatt kontakt med ungdomslosen. Stillingen er videreført som en del av Pedagogisk tjeneste. Ungdoms-los arbeider mye med å følge opp barn/unge med bekymringsfullt skolefravær.

Fagstab (støttefunksjoner til fagområdene) jobber sammen som et team og har et tydeligere oppvekstfaglig blikk. Utgangspunkt for samhandling er oppvekststrategien "Bedre sammen".

Familie og barnevern

Forebyggende tjenester

- I 2024 er 2,4 stilling knyttet til arbeid med flyktninger. Helseteam flyktninger, helsestasjon og skolehelsetjenesten.
- Familie og nettverk har jobbet aktivt innad i tjenesten for å tydeligere sitt mandat i egen tjeneste inn mot andre barne og voksentjenester.
- I skolehelsetjenesten mangler vi helsesykepleiere, så tjenesten må konstituere sykepleiere. Dette er en nasjonal utfordring, og ikke spesielt for Aurskog-Høland kommune.
- Helsestasjon pluss er tverrfaglig tidlig innsats der foreldre strever psykisk. Det er et samarbeid mellom barnevern, helsestasjon, familie og nettverk og psykisk helse og avhengighet for voksne.
- I 2024 har tjenesten hatt en ekstra fysioterapeut, ved hjelp av midler fra helsedirektoratet, som har bidratt til oppstart av svømmetilbud til gravide og mor-barn-trening, som er et forebyggende og nettverksbyggende folkehelse tilbud.

Barnevern

Barnevernet i Aurskog-Høland kommune er valgt ut sammen med ni andre kommuner for å bidra i utvikling og utprøving av en grunnmodell for forsvarlig hjelpetiltaksarbeid for målgruppen 4-12 år, og ungdom 17-23 med behov for ettervern. Dette er i regi av Barne- ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir) og Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge (NUBU).

Barnevernet har i mange år benyttet nettverk som metode i sitt oppstartsarbeid med familier. Dette bidrar til at undersøkelsesfasen blir kortere, og familien og nettverket er fullt involvert i vedtak som fattes.

Barnevernet i Aurskog-Høland kommune har få plasseringer ut av hjemmet, noe som henger sammen med det utadrettede og fleksible arbeidet rettet inn mot familier.

Viktige begivenheter

Bedre sammen: Oppvekststrategien vedtatt våren 2024

Oppvekststrategien, *Bedre sammen*, handler om tidlig innsats, forebygging, samarbeid på tvers av fag, tjenester og profesjoner og bruk av nettverket. Ny strategi handler om hvordan Aurskog-Høland kommune skal sette barn, unge og familier i sentrum, og sikre god samhandling og samordning av tjenester, på tvers av sektorer og enheter, til innbyggerens beste.

Barnehage

- Kommunen har videreført kompetansetiltaket «Inkluderende leke- og læringsmiljø» i samarbeid med OsloMet.
- Kommunen har utvidet samarbeid med OsloMet om flerspråklighet og språkmiljø i barnehagen.
- Fagkveld for alle ansatte i barnehagene i Aurskog-Høland med Leoul Mekonen fra RBUP, med mål om økt kompetanse og kultursensitivitet i møte med barn og foreldre fra ulike kulturer og/eller med minoritetsbakgrunn.

- Den kommunale overgangsplanen er revidert når det gjelder overgangen mellom barnehage-skole.

Skole

- Ny opplæringslov trådte i kraft 1. august 2024. De viktigste endringene er at kommunen må ha egne forskrifter innenfor flere felt, som må ligge på Lovdata. Vi har gjennomført prosesser og fastsatt 5 kommunale forskrifter. Den mest arbeidskrevende har vært forskrift om skoleregler og skoledemokrati. Andre endringer er skjerpet krav til oppfølging av elever med høyt fravær, endring av lovverk innenfor det som før het spesialundervisning og som nå heter individuelt tilrettelagt opplæring, og større krav til samarbeid med Fylkeskommunen om tiltak knyttet til overgang fra ungdomsskole til videregående opplæring.
- Gjennomført kompetansetiltak: Samarbeid med Universitet i Oslo om matematikk knyttet til vurdering for læring, og med Høgskolen i Østfold om inkluderende læringsmiljø knyttet til digitale verktøy.
- Samarbeid med de to videregående skolene våre om tiltakene knyttet til kompetanseutvikling for lærere i matematikk, og til lederoppgaver.
- Noen skoler har vært med i et forskningsprosjekt sammen med UIO om utprøving av nasjonale prøver i regning på mellomtrinnet.
- I samarbeid med de to videregående skolene våre, Bjørkelangen og Kjelle, har vi gjennomført et prosjekt med egne prosjektmidler. Prosjektet er kalt «Mestringskurs». Her har utvalgte elever på 10. trinn gjennomført kurs i regi av de videregående skolene. Dette er et tiltak i tråd med fullføringstrategien, og målet med tiltaket er at flere fullfører og består videregående skole.
- Retningslinjer for forebygging og håndtering av vold og trusler mot ansatte i skolen brukes av skolene. Avvikssystemet QM365 brukes i stadig større grad av alle tilsatte i skolene våre.
- Eksamen for 10. trinn, muntlig og skriftlig, er gjennomført. Resultatene på skriftlig eksamen ligger noe under landssnitt.
- En kommunal plan for lesing er laget i 2024. Arbeid med gjennomføring i alle skoler er i gang.
- Den kommunale Overgangs-planen er revidert når det gjelder overgangen mellom barnehage-skole og mellom barneskole og ungdomsskole. Det er igangsatt arbeid med overgangen mellom grunnskole og videregående skole.
- Alle skolene har deltatt i samarbeid med Ungt entreprenørskap. Elevbedrift for ungdomstrinnet og Smartingen for barnetrinnet

Oppvekststab og pedagogisk tjeneste

- Aktiv deltakelse i «Tett på»-prosjektet. NTNU Samfunnsforskning eier prosjektet, der målet er riktig hjelp til rett tid. Dette er i tråd med Stortingsmelding nr. 6 og støttet av Utdanningsdirektoratet.
- Implementering ny opplæringslov.
- Oppstart samarbeid med Oslo Met om implementering av oppvekststrategien *Bedre sammen*. Dette er en del av det statlige kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Familie og barnevern

Barnevern

- Barneverntjenesten bidrar med sin kunnskap om traumesensitiv omsorg inn på andre arenaer i kommunen.

- Barneverntjenesten bidrar med kunnskap og erfaringsdeling i metoden oppstartsmøtet i undersøkelsesfasen, som er en form for nettverksmøte med det private og offentlige nettverket rundt familien.

Forebyggende tjenester

- Deltakelse i Tett på-prosjektet med OPT, barnehage og skole.
- Familie og nettverk har gjennomført opplæring av lærere i relasjonsarbeid, «Se eleven innenfra», i samarbeid med ledelsen på de aktuelle skolene.
- Barnekoordinator, fysioterapeut og ergoterapeut for barn har gjennomført to kvelder for pårørende, med tanke på nettverksbygging.
- 1000 første dagene, fra unnfangelse til barnet er 2 år. Jordmor startet på videreutdanning på Regionsenter for barn og unges psykiske helse (Rbup), psykisk helse i graviditet og barseltid. Jobbet med overganger fra graviditet til fødsel og barnehagestart.
- To er ferdig uteksaminert som helsesykepleier, en i skolehelsetjenesten og en på helsestasjon.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
20-Skole	257 543	256 294	-1 249	-0,5 %
21-Barnehage	174 877	167 352	-7 525	-4,5 %
22-Familie og forebygging	59 922	69 944	10 023	14,3 %
29-Oppvekststab og Pedagogisk tjeneste (OPT)	18 192	18 306	115	0,6 %
Sum	510 533	511 897	1 364	0,3 %

Kommentar til status økonomi

Sektor Oppvekst og utdanning har et mindreforbruk på 1,36 millioner i 2024

Merforbruket i barnehage på 7,5 millioner forklares slik:

Barnehage har merforbruk ved årets slutt som følge av lav budsjettering på offentlig tilskudd til private barnehager, vedtak etter barnehageloven §31 spesialpedagogisk hjelp og §37 nedsatt funksjonsevne, og vikar ved fravær grunnet sykdom, syke barn, permisjoner ol.

Merforbruk er redusert med refusjon sykepenges og lavere lønn i enkelte virksomheter grunnet endringer i grunnbemanning pga. endrede barnegrupper/ulønnede permisjoner. I tillegg er utgifter til opplæring, kurs og løpende driftsutgifter lagt på et minimumsnivå.

Merforbruket i skole på 1,25 millioner forklares slik:

Lønn som følge av vikarbruk både for å dekke opp korttidsfravær og fraværet i arbeidsgiverperioden når skole har langtids sykmeldinger i personalet.

Lønn til vikarer knyttet til endrede elevbehov/flere elever med behov for tilrettelegging har gitt et merforbruk. Ressursbruken har sammenheng med enkeltvedtak for elever med ekstra behov/økte behov.

Merforbruk på drift skyldes i stor grad skoleskyss.

Økte inntekter er i hovedsak knyttet til refusjon fra staten, som i først og fremst handler om refusjon for videreutdanning for lærere, og tilskudd til læremidler og refusjon knyttet til SFO. Det reduserer merforbruket.

Merforbruket i barnehage og skole dekkes opp av enhet Familie og barnevern, som har mindreforbruk på lønn knyttet til sykefravær uten bruk av vikarer, og vakante stillinger, mindreforbruk på institusjonsplasseringer i barnevernet, og høyere inntekter fra tilskudd enn budsjettet.

Oppsummering tiltak

Sektoren hadde gjennomgang per konto i budsjettering 2024, men regnskapet viser store utfordringer med budsjett for vikarbruk og budsjett for tilrettelegging i barnehage og skole for barn med spesielle behov. Det er en markant økning av barn med behov for tilrettelegging.

Sektorens mindreforbruk skyldes i hovedsak mindreforbruk i barnevern og forebyggende tjenester. Dette endres i budsjett 2025, noe som vil synliggjøre sårbarheten i budsjettet til ny sektor Oppvekst og inkludering.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				Avvik i kr
	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Status	
Aursmoen barnehage og skole	1K-2027	525 216	460 651	Iht. plan	64 565
Innkjøp av digitalt utstyr skoler (oppfølging DIGI Oppvekst)	1K-2025	4 000	4 571	Iht. plan	-571
Oppvekst: Setskog oppvekstsenter	4K-2027	7 500	0	Forsinket	7 500
Sum øvrige prosjekter		4 626	778		3 848
Sum		541 341	465 999		75 342

Sammendrag status investeringer

Aursmoen barnehage og skole

Fremdrift i prosjektet

Prosjektet følger fremdriftsplanen, og totalentreprenør Backe Romerike AS planlegger å overlevere barnehagen til kommunen 2. juni 2025. Skolebygget og uteområdene forventes overlevert 27. juni 2025, noe som er tidligere enn avtalt i kontrakten.

Barnehagen ble i hovedsak ferdigstilt i 2024, og arbeidene med skolebygget, idrettshallen og svømmehallen nærmer seg fullføring. Skolebygget og uteområdene skal etter planen ferdigstilles innen sommeren 2025. Det som da gjenstår i byggene, er montering av løst inventar og utstyr, som er kommunens ansvar som byggherre. Anbudsprosesser for anskaffelse av inventar og utstyr startet høsten 2024, og forventes endelig avklart i februar/mars 2025.

Parkeringsplasser, plass for busser og «kjøss & kjø»-løsning ble ferdigstilt og overtatt av kommunen høsten 2024.

Usikkerhet i prosjektet er vesentlig redusert når byggeprosjektet har kommet så langt i gjennomføring, og oppstart i ny barnehage og skole i august 2025 forventes å kunne gjennomføres som planlagt.

Det er i 2024 igangsatt et kunstprosjekt med mandat å anskaffe kunst til uterommet, i nærheten av festplassen ved skolebygget. Endelig montering av kunstprosjektet er planlagt sommeren 2026.

Økonomi i prosjektet

Regnskap hittil i prosjektet viser kostnader på totalt 712,3 millioner kroner. Revidert totalbudsjett for 2024 var 525,2 millioner kroner, og påløpte kostnader ble 460,4 millioner kroner. Prosjektet leverte under budsjett i 2024, til tross for en del uforutsette kostnader som ble tatt i 2024.

Bekreftede og forventede uforutsette kostnader hittil utgjør cirka 27,3 millioner kroner, hvorav cirka 23,4 millioner kroner allerede er regnskapsført. Ytterligere kostnader kan påløpe prosjektet når anbud for nytt og rehabilitert inventar er gjennomført og avklart. Endelig periodisering og ramme for disse kostnadene avklares etter besluttet anskaffelse våren 2025.

Det er ellers ingen store, kjente økonomiske utfordringer i prosjektet per nå.

I kommunestyrebehandling 26. juni 2024 ble prosjektets usikkerhetsramme økt, og totalramme for prosjektet ble satt til 980 millioner kroner. Prosjektet forventer å levere innenfor budsjettrammen på 980 millioner kroner når prosjektet overleveres i 2025.

Etter overtakelse er det planlagt 1 år med prøvedrift for hele anlegget, hvor kommunen og totalentreprenør i samarbeid skal optimalisere tekniske anlegg, og følge opp og håndtere ev avvik og endringsbehov som kan dukke opp. Det er budsjettert med noe i usikkerhetsramme innenfor budsjettets totale ramme for å kunne håndtere noen slike endringer inn i 2026.

Setskog oppvekstsenter

Mulighetsstudiet ble behandlet politisk i juni 2023. Prosjektinitiativ er behandlet i kommunedirektørens ledergruppe 18. mars 2024. Videre fremdrift presenteres politikken i tråd med verbalvedtak i budsjett 2025.

Ingen påløpte kostnader i 2024.

Bedre sammen: Oppvekststrategien

Arbeidet med oppvekststrategien startet høsten 2022, med innhenting av informasjon, kunnskapsgrunnlag og konkretisering av prosjektet. En viktig suksessfaktor for oppvekststrategien, er å sikre god medvirkning. Det har i løpet av prosjektet blitt gjennomført brede involveringsprosesser av ledere og ansatte, og med noen innbyggere i fokusgruppe.

Prosjektet utarbeidet forslag til ny oppvekststrategi. Formannskapet i Aurskog-Høland kommune vedtok i møte 22. november 2023 å legge ut forslag til «Oppvekststrategi 2024-2036 - Bedre sammen» til offentlig ettersyn. Høringsfrist ble satt til 16. februar 2024.

Revidert forslag til strategi etter høring ble politisk behandlet og vedtatt i kommunestyret 15. mai 2024, med vedtak om at saken skulle følges opp med tiltak i økonomiplanene i strategiperioden.

Dette prosjektet er finansiert i drift.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,99 %	4,72 %	6,71 %
Årlig sykefravær 2021	2,95 %	6,17 %	9,11 %
Årlig sykefravær 2022	3,47 %	4,87 %	8,34 %
Årlig sykefravær 2023	3,11 %	6,25 %	9,37 %
Årlig sykefravær 2024	2,21 %	7,18 %	9,39 %

Status sykefravær og HMS

Korttidsfraværet går ned med 1%, sammenlignet med 2023, men den store bekymringen er at langtidsfraværet har økt i flere av virksomhetene.

Forklaringen er sammensatt og handler om alt fra planlagte operasjoner og alvorlig sykdom til belastningsskader og psykisk uhelse.

Sektoren er tett på de virksomhetene med økning, for å finne forklaringer og løsninger. De virksomhetene som har lavt sykefravær og nedgang i sykefraværet kan andre virksomheter lære noe av, og det legges til rette for kunnskapsdeling og idédugnader på tvers av sektoren.

Sektoren har også satt fokus på at vi ønsker alle inn i arbeidslivet, og at unge mennesker med høyere sårbarhet blir ansatt, kan føre til noe høyere sykefravær, men samtidig unngår vi utenforskap fra arbeidslivet.

Det har vært stor mangel på vikarer i barnehage, noe som fører til større press på de fast ansatte, og som igjen kan føre til belastninger som kan gi sykefravær.

Barnevernet har hatt stor økning i sykefravær, og få muligheter til å få tak i vikarer med nødvendig kompetanse.

Tendensen i Aurskog-Høland kommune er den samme som for landet.

Virksomheter med høyt sykefravær over tid har oppfølging og tiltak i samarbeid med NAV arbeidslivssenter. De som har jobbet godt med fraværet, ar delt av sin kunnskap med andre virksomheter.

Nærværspakken er fulgt i alle virksomheter, og det har vært fokus på forståelsen og betydningen av at ledere og ansatte sammen snakker om forventinger til arbeidslivet og ser på løsninger sammen.

Det har også vært viktig å ivareta de som er på jobb, når mange kollegaer er sykmeldte, for å forebygge økt korttidsfravær.

HMS

Barnehage

Rapporterte saker for enhet barnehage 2024 er 138. 13 av sakene oppleves som psykisk belastning, og 1 sak oppfattes om trussel og utagering.

Barnehage	Aursmøen	Festningssåsen	Bråtebakken	Flatbyjordet	Løken	Setskog	Rømskog	Burholtøppen	Administrasjon
Antall HMS-saker	21	71	22	1	12	8	0	0	3
Alvorlighetsgrad	1: 8 2: 13	1: 2 2: 4 3: 65	1: 5 2: 15 3: 2	2: 1	1:8 2: 4	1: 4 2: 3 3: 1			1: 2: 2 3: 1

Skadeklasse	Person skade: 0	Personskade: 0	Person skade: 0		Person skade: 0	Person skade: 0			
	Førstehjelp: 0	Førstehjelp: 0	Førstehjelp: 1		Førstehjelp: 0	Førstehjelp: 0			

*Svært lav alvorlighet = 1 Lav alvorlighet = 2 Alvorlig = 3 Svært alvorlig = 4 Kritisk = 5

Mange av sakene er meldt på bakgrunn av brudd på bemanningsnorm pga. mangel på vikar. Dette er underrapportert da det er få barnehager som melder avvik på dette. Øvrige avvik har bakgrunn i renhold mangler/behov for utbedring bygg og uteareal.

Det er meldt inn 20 forbedringsforslag. Dette omhandler blant annet mangler ved varemottak eHandel, utfordringer i IST og utbedring uteareal og bygg. 5 positive tilbakemeldinger er gitt.

Oppsummering fravær og HMS:

Det høye fravær krever mye vikarbruk og medfører stor belastning for ansatte som må ta ekstra ansvar, jobbe ekstra og stå i uforutsigbarheten fravær medfører. Det er særlig langtidsfraværet som er høyt og bekymringsfullt. Virksomhetsledere opplever behov for tettere samarbeid med fastlege og NAV når fraværet går over lang tid og den ansattes utfordringer er av slik art at barnehageyrket ikke er å anbefale.

Meldte HMS saker omhandler i stor grad brudd på bemanningsnorm og er ett resultat av manglende tilgang på vikarer. Virksomhetsledere samarbeider med eiendomsavdelingen vedr. meldte saker som gjelder mangler/behov for utbedring bygg og uteareal. Noe av manglene vil ikke bli utbedret da det medfører store kostnader.

Skole

Rapporterte saker for enhet skole 2024 er 341.

202 av sakene rapporteres som trusler og vold, 48 som trakassering, 45 som utagering. 71 av sakene oppleves som psykisk belastning og 10 er andre hendelser.

Skole	Aursmoen	Bjørkelangen	Bråte	Haneborg	Løken	Setskog	Rømskog
Antall HMS-saker skole	63	102	84	11	51	6	
Antall HMS-saker SFO		1	7	4	11	1	
Alvorlighetsgrad	1: 7 2: 33 3: 27 4: 1	1: 86 2: 15 3: 1	1: 69 2: 5 3: 16 4: 1	1: 12 2: 1 3: 2 4: 5	1: 15 2: 21 3: 18	1: 3 2: 2 3: 1	
Skade-klasse	Personskade: 0 Førstehjelp: 6	Personskade: 0 Førstehjelp: 3	Personskade: 0 Førstehjelp: 38		Personskade: 0 Førstehjelp: 1	Personskade: 0 Førstehjelp: 0	

*Svært lav alvorlighet = 1 Lav alvorlighet = 2 Alvorlig = 3 Svært alvorlig = 4 Kritisk = 5

Det er meldt 21 forbedringsforslag. Dette gjelder manglende varemottak eHAndel, inneklima og renhold. Det er meldt 3 positive tilbakemeldinger.

Sakene som omhandler vold og trusler er blitt behandlet i tråd med “Retningslinjer og prosedyrer ved vold og trusler mot ansatte i skole”

Familie og barnevern

Rapporterte saker for enhet Familie og barnevern 2024:

Enhet familie og barnevern	Forebyggende tjenester	Barnevern
Hendelse	10 meldte avvik - mangler i kvalitet grunnet sykefravær. Ikke fulgt veileder fra Helsedirektoratet om hjemmebesøk, men gjennomført konsultasjon på helsestasjon	1 meldt avvik - mangler i kvalitet I forbindelse med innhenting av opplysninger. Nav Drammen brudd på tilbake meldingsplikten innen 48 timer.
Alvorlighetsgrad	2- lav alvorlighet	2 -lav alvorlighet

Svært lav alvorlighet = 1 Lav alvorlighet = 2 Alvorlig = 3 Svært alvorlig = 4 Kritisk = 5

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Helsetjenester for unge	Ferdig	Gjennomført første kvartal 2024.
Setskog oppvekstsenter	Forsinket	Utsatt med bakgrunn i økonomisk situasjon. Følges opp i budsjettvedtak 2025.

Skole

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	257 543	256 294	-1 249	-0,5 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Barn og unge skal utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg, og handle etisk og miljøbevisst.	Som forventet	Tema bærekraftig utvikling er et av de tre tverrfaglige temaene i ny læreplan. Alle skoler har dette temaet i sine undervisningsplaner. Alle skoler har gjennomført eller skal gjennomføre perioder med fokus på bærekraft. I SFO og skole er det fokus på miljøbevisste innkjøp knyttet til mat, og det er et uttrykt mål å redusere matsvinn, og jobbe med kildesortering. Noen skoler arrangerer byttekvelder når det gjelder klær og utstyr, ofte i samhandling med FAU. Fem skoler er med på et samarbeid med Ungt entreprenørskap. I 2024 har de hatt et opplegg for 7. klasse som kalles Smartingen. Prosjektene elevene har jobbet med her, har vært knyttet til FNs bærekraftsmål. På 9. trinn har elevene jobbet med elevbedrift, med fokus på gjenbruk og bærekraft er også sentralt her.
Barn, unge og familier opplever involvering og tar ansvar for egen utvikling.	Som forventet	Dette er et omfattende mål, som det ikke er mulig å måle direkte, men det har blitt jobbet målbevisst med temaet inkludering, knyttet til både faglig og sosial aktivitet i skolene. Arbeid med et inkluderende læringsmiljø er tema i kompetansetiltak for alle lærerne, i samarbeid med Høgskolen i Østfold. Fokus har vært på digitale verktøy og digitale læringsressurser som kan gi muligheter for bedre tilpasset opplæring. Arbeid med trivselstiltak og mobbeforebygging har også blitt prioritert. Alle skolene bruker verktøyet Klasse-trivsel.no for å følge med elevens trivsel. Alle skoler har i løpet av 2024 gjennomført kompetanseopplegg om CoS i skolen, «Se eleven innenfra». Det er brukt mye planleggingstid på dette gjennom skoleåret.
Barnehagenes og skolens lokaler er tilgjengelige og brukes aktivt av lokalsamfunnet.	Som forventet	Uteområdene på alle skoler benyttes av lokalbefolkningen, til både organiserte og uorganiserte aktiviteter på ettermiddag og kveld. Skolene melder om stor aktivitet på tilrettelagte uteplasser. Skolens lokaler brukes mye til idrettsaktiviteter og kulturaktiviteter.
I vår kommune jobber alle sammen om og med barnet og den unge.	Som forventet	Rådsorganene ved skolene fungerer godt. Det gjelder både elevråd, FAU og SU/SMU. Skolens satsningsområder og skolemiljø er saker som er på dagsorden. Elevmedvirkning er et satsningsområde i skolene, i arbeidet med et godt læringsmiljø. Demokrati og medborgerskap er et av tre tverrfaglige temaer i ny læreplan som skolene gjennomfører i sitt faglige arbeid. Elevundersøkelsen viser at vi ligger på/ over landssnitt på elevdemokrati og medvirkning. Ansatte involveres i

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
		utviklingstiltak gjennom medbestemmelse og lærende møter for hele personalet. Vi har jobbet mye med temaet «Trygt og godt læringsmiljø». Alle skolene forholder seg til handlingsplan for å følge aktivitetsplikten. Nye forskrifter til Opplæringslova om Skoleregler og skoledemokrati har vært lagt ut på høring i 2024 både på våren og igjen nå på høsten 2024. Ny forskrift blir vedtatt våren 2025.
Unge i Aurskog-Høland kommune gjennomfører videregående opplæring	Som forventet	Faglig og sosial læring er hovedoppdraget for skolene, og det jobbes kontinuerlig med bedring av praksis på området. 77 prosent av våre elever er registrert som fullført og bestått i videregående skole. Dette er et resultat som ikke er tilfredsstillende. Elevundersøkelsen viser at vi scorer godt på elevdemokrati/medvirkning og trivsel, mens vi har noen områder som vi ønsker forbedring på. Det gjelder mobbing på enkelte trinn. Elevundersøkelsen gjennomført i desember 2024 viser at vi ligger noe under landssnitt på mobbing på 7. trinn, mens vi er bedre enn landssnitt på 10. trinn. Skolebidragindikator viser framgang for 1.-4. trinn og 5.-7. trinn.

Barnehage

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	174 877	167 352	-7 525	-4,5 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Barn og unge skal utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg, og handle etisk og miljøbevisst.	Som forventet	Barnehagene gjennomfører pedagogiske aktiviteter med fokus på bærekraftig utvikling, kildesortering og matsvinn. Barnehage har fokus på miljøbevisste innkjøp når dette er mulig. Informasjon til foreldre og andre sendes via IST, e-post eller SMS, og digitale møter bidrar til digitale møtepapirer. Dette reduserer papirbruk. Det benyttes kollektivtransport når dette er mulig. Kommunale barnehager er sertifisert som trafiksikre barnehager, og jobber systematisk og helhetlig med gode rutiner rundt tema trafiksikkerhet.

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Barn, unge og familier opplever involvering og tar ansvar for egen utvikling.	Som forventet	Kompetanseutviklingstiltak som fokuserer på ett inkluderende språk og lekemiljø bidrar til et likeverdig tilbud som fremmer utvikling, læring og trivsel hos alle barn. Alle ansatte er involvert i utviklingsprosesser på egen arbeidsplass hvor hensikten er å videreutvikle barnehagens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter. Arbeidet med implementering av kvalitetsdokumentet "Kvalitet i barnehage" er godt i gang i alle virksomheter. Circle of Security (COS) er i aktiv bruk i alle barnehagene og foreldre for tilbud om deltagelse på foreldrekurs. Når ansatte og foreldre benytter denne metoden får barnet hjelp til å kjenne trygghet i seg selv slik at det vil stå sterkere til å møte livets utfordringer, og å fremme trygg tilknytning mellom barn og omsorgsperson. Det er jevnlig og tett foreldresamarbeid. Mange foreldre har behov for støtte og veiledning omkring krav og forventninger til foreldrerollen.
Barnehagenes og skolenes lokaler er tilgjengelige og brukes aktivt av lokalsamfunnet.	Som forventet	Uteområdene i barnehagene benyttes av lokalbefolkningen etter barnehagenes åpningstid, og i helger. Det er lagt til rette for utleie eller lån av inneareal som er hensiktsmessige til flerbruk.
I vår kommune jobber alle sammen om og med barnet og den unge.	Som forventet	Det gjennomføres ulike typer barnesamtaler for å ivareta barns medvirkning. Ansatt deltar på kompetansetiltakene som er felles for alle barnehagene, og i den enkelte barnehage. Alle barnehager har godt fungerende samarbeidsutvalg (SU), som løpende blir forelagt saker på overordnet nivå. Foreldremøter og foreldresamtaler gjennomføres jevnlig, og tiltak satt etter foreldreundersøkelse gjennomføres. Det samarbeides med andre tjenester som skole, helse, PPT, barnevern, politi, kriseteam og idrettslag til det beste for barns trivsel og utvikling, og for ivaretagelse av sikkerhet. Oppvekststrategien <i>Bedre sammen</i> har økt fokus, og Aurskog-Høland-modellen benyttes.
Unge i Aurskog-Høland kommune gjennomfører videregående opplæring	Som forventet	Barna har en aktiv rolle i lek og egen læring. Samarbeidet med Høgskolen Østfold, frem til og med juli 2024, har bidratt til økt kompetanse hos ansatte, som sikrer kvalitet i barnehagehverdagen. Arbeidet videreføres fremover i samarbeid med OsloMet, med fokus på styrking av det ordinære utviklings-, språk og læringsmiljø. Språkpedagogen og spesialpedagogene i barnehagene har en aktiv rolle i både kommunale og private barnehager, og i overgangen til skole. Det er godt samarbeid mellom PPT og barnehage.

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
		Prosjektet Digi oppvekst har bidratt med utstyr, slik at barnehagene har mulighet til å øke barnas digitale ferdigheter og utjevne sosiale forskjeller. Ressurspersoner har bidratt til at barnehagene får den nødvendige kompetansen til å sikre god pedagogisk bruk av de digitale enhetene. Plan for Digi oppvekst er implementert. Plan for forebygging av skolefravær som er utarbeidet sammen med ungdomslosen, er iverksatt i både kommunale og private barnehager. I samarbeid med OsloMet er det gjennomført kompetansetiltak for BUA/assistenter innenfor flerspråklighet og språkmiljø. Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) er i bruk som pedagogisk verktøy i alle barnehager, for å gi alle barn like muligheter for kommunikasjon. Språkpedagogen bidrar med observasjon og veiledning i private og kommunale barnehager.

Familie og forebygging

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	59 922	69 944	10 023	14,3 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Barn og unge skal utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg, og handle etisk og miljøbevisst.	Som forventet	Helsesykepleier gjennomfører helsestamtaler med alle 8. klassinger, hvor de kartlegger blant mestring, trivsel og relasjoner. Temaer er stress, seksuell helse, fysisk aktivitet, tannhelse, tobakk, vold, overgrep og omsorgssvikt. Helsestasjon for ungdom er et tilbud som benyttes godt i forebyggende tjenester. Der blir de møtt av erfarne helsesykepleiere, jordmor og lege, som jobber sammen med de unge for at de skal ta gode valg for seg selv når det gjelder blant annet seksualitet. Barn og foreldre deltar aktivt i alle deler av en barnevernssak. Barnevernstjenesten dokumenterer barnets stemme. Barnevernstjenestens egne erfaringskonsulenter bistår tjenesten i gjennomgang av vår praksis, arbeid med rutiner og andre forbedringer i tjenesten. Barnevernstjenesten arbeider aktivt med ungdom fra 15-16 års alder for å forberede en god overgang til

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
		voksenlivet, og for å sikre god oppfølging til hver enkelt ungdom.
Barn, unge og familier opplever involvering og tar ansvar for egen utvikling.	Som forventet	Barn, unge og familier sikres reell brukermedvirkning i alle prosesser i familie og barnevern. Alle har en lovfestet rett til medvirkning, og barnevernstjenesten har dokumentasjonsplikt for å vise hvordan barnets stemme er vurdert og tatt i betraktning i hver sak. Barn, unge og familier skal sikres muligheten til brukermedvirkning i alle prosesser i enhet familie og barnevern. Alle barn skal involveres utifra alder og modenhet.
I vår kommune jobber alle sammen om og med barnet og den unge.	Som forventet	Familie og barnevern skal bidra aktivt inn både på systemnivå og individnivå for å sikre godt samarbeid med andre instanser, samt bidra med kompetanse og veiledning innen fagspesifikke områder. Familie og nettverk har hovedansvaret for opplæring av lærere og fagarbeidere på flere skoler i opplegget «Se eleven innenfra». Dette arbeidet har vært i samarbeid ledelsen på de ulike skolene. Aktiv deltakelse i prosjekt «Tett på» i to barnehager.
Unge i Aurskog-Høland kommune gjennomfører videregående opplæring	Som forventet	Familie og barnevern samarbeider med OPT i kommunen og Oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen for å tilrettelegge best mulig for god overgang, og videre oppfølging, på videregående skole. Det er samarbeid på ulike nivåer for å forhindre utenforskap og frafall fra videregående skole. Det er ekstra oppfølging av ungdom og familier som har utfordringer knyttet til skolegang.

Oppvekststab og Pedagogisk tjeneste (OPT)

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	18 192	18 306	115	0,6 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Barn, unge og familier opplever involvering og tar ansvar for egen utvikling.	Som forventet	Barnets stemme høres og vektlegges i sakkyndighetsarbeid, og ellers i andre forhold som gjelder deres barnehage- og skolehverdag. Mobilisering av både offentlig og privat nettverk skal være naturlig ved behov.
I vår kommune jobber alle sammen om og med barnet og den unge.	Som forventet	PP-tjenesten deltar i forskningsprosjektet Tett på, som handler om økt tilstedeværelse i barnehager og skoler. Laget rundt barnet skal samhandle, og skal sammen med barn og foreldre finne gode løsninger. Oppvekststrategien "Bedre sammen" er behandlet politisk og den er nå i implementeringsfasen. Oslo Met bidrar i arbeidet med implementeringen og dette er et viktig arbeid i alle samhandlingsarenaer i sektor Oppvekst og utdanning. Foreldre og barn høres i saker som både gjelder dem selv og fellesskapet.
Unge i Aurskog-Høland kommune gjennomfører videregående opplæring	Ikke vurdert	

Helse

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområde Helse og livsmestring omfatter kommunale helse-, sosial- og omsorgstjenester, herunder habiliterings- og rehabiliteringstjenester, allmennlegetjenester, hjemmebaserte tjenester, psykisk helse- og rustjenester, voksenopplæring og integrering, tjenester til personer med funksjonsnedsettelse, heldøgnsomsorg og Nav. Nav skal bidra til å skape et inkluderende samfunn, et inkluderende arbeidsliv og et velfungerende arbeidsmarked. Sektoren yter hovedsakelig tjenester til innbyggere over 18 år.

Utvikling og utfordringer

Det ble gjennomført en omstillingsprosess i 2024, som ble realisert i 2025. Tjenesten Livsmestring ble fjernet. Nav, Psykisk helse og avhengighet, Voksenopplæring og integrering flyttes til Oppvekst og inkludering fra 2025. Hverdagsmestring og rehabilitering flyttes til en ny tjeneste sammen med dagsenter og praktisk bistand, under tjenester for hjemmeboende fra 2025. Det ble opprettet en egen legetjeneste. Det ble et omstillingsvedtak på Helsestab, hvor det ble redusert med 2 årsverk.

I tillegg til omstillingsprosessen ble det satt inn flere innsparingstiltak som har hatt effekt på drift i 2024/2025. Disse endringene har ført til usikkerhet og stress hos ansatte, spesielt i tjenestene som rammes. Dette har igjen krevd mye av lederne i sektoren. Ansatte har vært fleksible og løsningsorienterte i perioden.

I høst ble det satt søkelys på arbeidsmiljøet i sektor helse. Sammen med tillitsvalgte, vernetjenesten, HR og bedriftshelsetjenesten er det funnet tiltak for å bedre arbeidsmiljøene og skape trygghet for å ta opp og snakke sammen om det som måtte være vanskelig. Det er også gjennomført opplæring, slik at alle vet hvordan avvik kan meldes. Arbeidet fortsetter i 2025.

HMS-undersøkelsen til Helse ble gjennomført i november. Den viser gode resultater til tross for omstilling, innsparing og medieomtale. Blant annet har 95,5 prosent av ansatte svart at de trives på jobb, 98,9 prosent opplever at jobben er meningsfull, 90 prosent har en god balanse med jobb og privat, 88,5 prosent jobber ikke ufrivillig deltid.

Nav

- Nav opplevde økt pågang/inngang på alle tjenesteområder i 2024. Det har en sammensatt årsaksforklaring, med blant annet økt sykefravær, økt antall flyktninger økt sykefravær med høye priser på varer og tjenester. Innbyggere som mottar sosialhjelp og helserelaterte ytelser er særlig høy.
- Nav har hatt tilsyn av Statsforvalteren på økonomisk rådgivning etter § 17 i sosialtjenesteloven, hvor det ble konkludert med brudd. Tiltak er iverksatt, og det jobbes med å lukke saken.
- Nav har iverksatt økende internkontroll for kvalitet på flere fagområder i 2024.
- Det er gjennomført utviklingsprogram for team- fagansvarlige og ledere i 2024. Deler av arbeidet videreføres til 2025.

Sykehjemstjenesten

- Sykehjemstjenesten har lagt ned mye arbeid for å utarbeide turnuser som tar høyde for miljømessige, økonomiske og sosiale faktorer. Dette innebærer blant annet samarbeid mellom virksomheter, langvakter og økt helgebelastning. Det er opparbeidet et samarbeid mellom tjenester for hjemmeboende og sykehjemstjenesten på natt. Det jobbes videre for et større og bredere samarbeid i 2025.
- Sykepleierdekningen på Hemnes er lav over tid, grunnet rekrutteringsutfordringer. Det er et godt samarbeid vedrørende sykepleierressurser mellom sykehjemstjenesten og tjenester til hjemmeboende.
- Kommunen jobber med en prosess for oppgavedeling for å sikre riktig kompetanse til rett tid. Arbeidet med å øke stillingsandeler og utvikle bemanningsplaner i tråd med pasientenes behov er allerede i gang, og vil videreføres i 2025.
- To virksomheter har startet med årsturnus. Hensikten er mer forutsigbarhet for ansatte. Man har klart å øke noen stillinger, og dermed kan man redusere bruk av vikarer. Evaluering av årsturnus er gjort høsten -24, og blir gjort videre frem i 2025.
- Sykehjemstjenesten har innført Multidose, maskinell pakking av legemidler i poser (dosetter). Dette har gitt gevinster både økonomisk og tidsmessig. Sykehjemstjenesten har spart inn 84.000 kroner på medisiner i 2024, redusert tidsbruken på å bestille, legge og kontrollere medisiner har 1,5 time til 10 minutter på enkelte virksomheter.

Tjenester til hjemmeboende

- Hjemmesykepleie/hverdagsrehabilitering: Antall tjenestemottakere er uendret gjennom året
- Praktisk bistand: Antall mottagere er redusert med 4 prosent.
- 53 innbyggere mottar tjenesten dagtilbud.
- Det er vanskelig å rekruttere tilstrekkelig kompetanse på natt, både på legevakt, hjemmetjeneste og korttidsavdeling.
- Antall medisindispensere ute hos brukere er stabilt, på 38 dispensere.

- Hjemmetjenesten Bjørkelangen har hatt tilsyn fra Arbeidstilsynet, og fått flere pålegg. Tiltak ble oversendt arbeidstilsynet i desember.
- Forskyving av distriktsgrenser mellom Aurskog og Bjørkelangen gir bedre utnyttelse av ressurser, og mindre press på et overbelastet Bjørkelangen.
- Bjørkelangen samarbeider med arbeidslivssenteret om arbeidsmiljø og sykefravær. Sykefravær halvert fra 18 prosent til 9 prosent.

Helsestab

2024 var et år hvor mye av produksjonen til Helsestab og tildeling ble satt på vent, endret eller avsluttet. Omstillingsprosjektet og kuttene gjorde at flere stillinger ble avvikler, oppgaver satt på vent og det som ikke kunne vente, overført til andre. Utvikling, utfordringer, resultater og begivenheter er preget av det.

- Ernæring: Det jobbes kontinuerlig med å øke kompetansen og kvaliteten på ernæringsarbeidet i tjenestene. Siden oppstart med systematisk ernæringsarbeid i 2018, har vi hatt store forbedringer i andelen pasienter i sykehjem og tjenester til hjemmeboende som blir vurdert for risiko for underernæring.
- Teknologi: Det har vært en gjennomgang av maskinvare i sektoren. Det finnes mye utstyr vi ikke har kontroll på og at vi har store etterslep på grunn av manglende kontroll og en rullerende utskiftingsplan. Det utarbeides en oversikt og overføring til en samlet portefølje.
- Kompetanse: Sektoren har tegnet avtale med Veilederen som vil gjøre arbeidet med systematisk opplæring enklere for sektoren. Denne ligger under paraplyen GLUP som ansatte er godt kjent med. Målet for 2025 er å få ansatte til å benytte seg systematisk av Veilederen og se muligheter og nytteverdien.
- Forvaltning: To saksbehandlere har gjennomgått saksbehandlingskurs trinn 1 og 2.

Livsmestring

- Det er ventetid på rehabiliteringstilbudet grunnet økt behov for fysioterapiressurser. Dette resulterer i unødvendig lange opphold på korttidsavdelingen, og nedsatt funksjon for brukere som har behov for tjenesten. Det er meldt 7 saker i QM 365 for 2024. I 2025 vil sektoren ha økte fysioterapiressurser etter omstillingsprosessen.
- Kriseteamet har hatt mange utrykninger og flere av hendelsene har vært av et større omfang.
- Raske endringene i lovpålagte tjenester til flyktninger, samt differensiert tilbud for personer med forskjellig oppholdsgrunnlag, har vært en utfordring i 2024.
- Større andel helseutfordringer hos ankomne flyktninger og flere personer utenfor introduksjonsprogram kategori (eldre 55+).
- Varierende tilgang på «passende boligmasse» har vært en utfordring i 2024. Hovedandelen av fordelte bosettinger har vært av mindre størrelse, 1-2 personer.
- Økte kostnader grunnet manglende kollektivtransport ved spredt bosetting. Bosetting på Løken, Hemnes og Rømskog har medført transportkostnader på mellom 80.000 - 100.000 per måned, grunnet manglende kollektivdekning.
- Økt tverrfaglig samarbeid for inkluderingsfremmende arbeid og tilbud.

Enhet for tilrettelagte tjenester

- I januar 2024 endret enheten organisering. Endringen ble gjort for å håndtere den store veksten på området, og for å kunne møte fremtiden på en best mulig måte. Enheten, som fikk navnet Tilrettelagte tjenester, gikk fra fire til fem virksomheter. Barneboliger og privat avlastning ble samlet under en leder. Ambulerende tjenester ble også samlet. Alle fem virksomhetene har nå

egen leder og fagansvarlig. Omorganiseringen har gått etter planen, og enheten har levert tjenester som normalt gjennom hele året.

- I 2024 har Arbeidstilsynet hatt tilsyn ved tre virksomheter i enheten: Myrvangveien boliger, avlastning og aktivitet, fritid og BPA. I den forbindelse har det vært jobbet godt med risikovurderinger og ROS-analyser.
- Enheten har også hatt dokumenttilsyn fra Statsforvalteren i Poppelveien. Tilsynet gikk ut på risikovurdering av vold og trusler og muskel- og skjelettplager. Også her har det vært jobbet grundig med risikovurderinger, ROS- analyser og det har vært gjennomført kurs i forflytning.
- Enheten har hatt utfordringer med store turnover og høyt sykefravær ved Myrvangveien boliger. Det ble satt ned en arbeidsgruppe med konst. enhetsleder, virksomhetsleder, tillitsvalgt og verneombud, og det har vært satt inn ulike tiltak som leie av vikarer, ny turnus, faste møter med tillitsvalgte og faste personalmøter. Rundt årsskiftet var sykefraværet på vei ned.
- I 2024 meldte virksomhetene inn 208 saker om trusler og vold i QM365. Sakene omhandlet i hovedsak verbale trusler, utagering og slag, og er knyttet til enkelte tjenestemottaker. Tiltak som er iverksatt er knyttet til opplæring av tjenesteyter, blant annet med vergekurs og kurs for å forebygge trusler og vold. Enheten har satt av midler i 2025 til kurs og opplæring for å forebygge utagering og skader.

Utvalgte resultater

Nav

- Lav arbeidsledighet - siste måling på 2,4 prosent.
- Nedgang i sosialhjelpsutgifter 4. kvartal 2024 sammenlignet med 4. kvartal 2023.
- Nav har økende inngang på alle tjenester i 2024.
- Det har vært økt deltakelse i aktivitet, og økt antall som har fått tilknytning til arbeidslivet gjennom NAV sine arbeidsmarkedstiltak og virkemidler.
- Gode resultater på interne tiltak (Arbeid med støtte og IPS). Høy andel med overgang til arbeid.
- Leverer på ungdomsgarantien.

Sykehjemstjenesten

- Sentralkjøkkenet har utarbeidet en mer bærekraftig meny, med mer hvitt kjøtt og kjøttfrie retter. Dette har blitt tatt godt imot av pasienter og hjemmeboende. Gjennom denne endringen har man også klart å redusere kostnadene knyttet til mat, da enkelte av rettene er mer prisgunstig enn de forrige.
- Aurskog sykehjem har kommet godt i gang med arbeidet med postvert, aktivitør og frivilligkoordinator (PAF-ene), og samarbeider tett med næringslivet og frivillige. Dette resulterer i malekurs, «damenes aften» med mannekeng, barseltreff og så videre. PAF`ene utfører aktiviteter ukentlig på Aurskog sykehjem. Hemnes sykehjem har fått inn Røde Kors og besøkshund 1 gang per uke, noe som er veldig godt mottatt av pasientene.

Tjenester til hjemmeboende

- Antall medisindispensere holder seg stabilt høyt på 38 stykker, og bruken av denne velferdsteknologien er nå godt implementert i tjenesten.
- Tjenesten deltar i forskningsprosjektet Practic. Målet med prosjektet er å utvikle kunnskap om forekomst og kjennetegn ved kriser hos sårbare (skrøpelige) personer som mottar hjemmetjenester.

Helsestab

- Ernæring: I 2024 har vi startet kurset «Bra Mat for bedre helse», noe som er i tråd med blant annet § 7 i Lov om folkehelsearbeid. Kurset fikk gode tilbakemeldinger fra deltakerne, og nytt kurs er startet opp i 2025.
- Teknologi: Nådd målsetting av inkludering av 5 innbyggere i MILA, avstandsoppfølging av innbyggere med kols. Tjenesten videreføres inn i 2025 i samarbeid med Ullensaker.
- Kompetanse: Økt kvalitet på innrapporterte tall i Kommunalt pasientregister, tidligere IPLOS-registreringen.
- Forvaltning: Tildeling har mestret å opprettholde en tilfredsstillende kvalitet i saksbehandlingen til tross for saksmengde og ressurser.

Livsmestring

- Innbyggere som har mottatt fysioterapi, rehabilitering og hverdagsrehabilitering har god til svært god måloppnåelse. Det samme gjelder de fallforebyggende gruppene.
- Nytt krav om arbeidsrettet innhold for personer med oppstart i introduksjonsprogrammet og med kollektivt oppholdsgrunnlag fra 01. februar 2024. Fra målkravet om praksis som del av introduksjonsprogrammet har vi måloppnåelse for 2024 på 95,33 prosent.
- For 2024 var det fattet vedtak om bosetting på inntil 70 flyktninger. Faktisk bosetting ble 61 personer, fordelt på 27 bosettinger.

Enhet for tilrettelagte tjenester

- Etter omorganiseringen av enheten ble foreldreveiledning overført til Myrvang avlastning. Veiledningstjenesten observerer barnet i hjemmet og skole/barnehage og kan gi generelle og konkrete råd til foreldrene og bistå i endringsarbeid ved å sette i gang spesifikke tiltak. Tjenesten er vedtaksbasert og foregår i barnets hjem eller fritidsarenaer. Per 31. desember 2024 har vi fem aktive foreldreveiledningsvedtak.
- Antall tjenestemottakere på dagaktivitet økte fra 11 i 2023 til 15 i 2024, og i januar 2024 tok vi i bruk Rådhuskjelleren i tillegg til aktivitetssenteret på Myrvang for å dekke behovet for dagaktivitet.
- En tjeneste som tidligere er kjøpt fra privat firma ble overtatt av enheten fra 1. mai 2024. Dette gir bedre kontroll på ressursbruk, og noe innsparing.

Viktige begivenheter

Nav

- Nav har fått innvilget midler til ett prosjekt hvor målet er å forhindre utenforskap, og sikre at flere ungdommer fullfører utdanning. Dette prosjektet heter «Drop-In» og er ett samarbeidsprosjekt mellom Kjelle videregående skole, Nav og Oppfølgingstjenesten. Samarbeidet fortsetter også i 2025
- Det er innvilget midler fra Statsforvalter til Flyktningkoordinator, i tillegg til mye og økt samarbeid med flyktningstjenesten gjennom 2024. Flere prosjekter er satt i gang for å øke flyktningenes tilknytning til arbeidslivet.
- Oppstart Helhetskoordinator i 2024. Mål om å sikre at barn og voksne i utsatte familier i Aurskog-Høland kommune får en mest mulig stabil og trygg livssituasjon, gjennom helhetlig oppfølging, arbeid, aktivitet og sosial integrering. Helhetskoordinator skal samarbeide tverrfaglig med relevante instanser i kommunen om marginalisering og utenforskap, for å sikre

sammenhengende og helhetlige tjenester. Helhetskoordinator skal også bygge varige strukturer for samhandling i kommunen og frivilligheten, som bidrar til å forebygge fattigdom og utenforskap.

- Det ble arrangert «speed date» med arbeidsgivere på Nova spektrum, der Nav stilte med representanter innenfor svært mange fagområder i Nav. Arbeidsgivere fikk snakke med fagpersoner de ønsket.
- Det ble arrangert «work shop» i markedsnettverk, mellom markedskontakter og flyktningkoordinatorer, med mål om å finne gode inkluderingsarenaer og tiltak for arbeidssøkende flyktninger.
- Det ble arrangert halvdagssamling i samarbeid med markedsteam på Nedre Romerike for helsesektor i kommunen, med sykefraværsoppfølging og oppgavedeling i sykehjem og omsorgsboliger som tema.
- Nav har gjennomført to kvalitetsgjennomganger for veiledere i kontoret som jobber med tjenester og oppfølging av brukere. Resultatene og tiltakene knyttet til disse inkluderes i kompetanseplan

Sykehjemstjenesten

- Sykehjemstjenesten fikk 650.000 etter søknad til Statsforvalteren vedrørende oppgavedeling. Dette arbeidet er startet, og vil fortsette i 2025.
- Det er tatt i bruk elektronisk målinger i kvalitetsarbeidet internkontroll mat. All måling gjøres direkte på iPad, istedenfor på papir. Dette er både tidssparende, og mer sikkert ved en eventuell kontroll.
- Pilot årsturnus på to virksomheter har startet opp før sommeren, med gode tilbakemeldinger fra ansatte.

Tjenester til hjemmeboende

- Arbeidstilsynet har gitt pålegg til hjemmetjenesten Bjørkelangen. Disse følges opp med frist i desember 24.
- Avsluttet bruk av vikarbyrå i hjemmetjenesten, høyt nærvær blant nattevakter.
- Avsluttet bruk av vikarbyrå KMT.
- Har testet ut nye samarbeidsformer mellom nattevakter i hjemmetjeneste, legevakt og sykehjem for å utnytte ressurser bedre.

Tilrettelagte tjenester

- Omorganisering av enheten fra januar 2024.
- Alle boligene arrangerte ferieturer for alle tjenestemottakerne som ønsket dette.

Helsestab

- Ernæring: Vi ble invitert til å holde innlegg om hvordan vi jobber med systematisk ernæringsarbeid i helsetjenesten på en tverrsektoriell workshop om sykdomsrelatert underernæring i regi av Kreftforeningen, LHL og KEFF i april.
- Aurskog-Høland kommune ble trukket frem som et eksempel til etterfølgelse når det kommer til systematisk ernæringsarbeid ved publisering av de nasjonale kvalitetsindikatorene.
- Teknologi: Flåtestyring (Oversikt og kontroll) av maskinvare og velferdsteknologi i sektor Helse. Felles register over all maskinvare, med plan om utskiftingshastighet på hver enkelt enhet
- Kompetanse: Sektor Helse tar i bruk Veilederen. Felles e-læringsplattform for ansatte.

Livsmestring

- Det digitale treningsverktøyet Aktiv AHK har økende nedlastninger, på årsbasis 565 nedlastninger.
- Som et ledd i få innbyggere til å bo lengre hjemme er det opprettet ett kommunalt boligteam. Det har det vært møter mellom ergoterapeutene, NAV, og Drift og vedlikehold. Vi arbeider videre med dette i 2025.
- Oppstart av IMR-gruppe medio august (Illnes, management and recovery). Det er nå to fulle IMR-grupper. Det er venteliste på ny gruppe med oppstart i januar.
- Psykisk helse har oppstart samhandlings drop-in med spesialisthelsetjeneste og Nav.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
30-Livsmestring	72 357	71 518	-838	-1,2 %
31-Tjenester til hjemmeboende	161 621	149 288	-12 333	-8,3 %
32-Tilrettelagte tjenester	120 156	121 096	940	0,8 %
33-Sykehjemstjenester	114 055	122 261	8 206	6,7 %
34-NAV	54 928	55 366	438	0,8 %
38-Kommunelege	18 653	21 602	2 948	13,6 %
39-Helsestab	20 438	22 443	2 005	8,9 %
Sum	562 209	563 575	1 366	0,2 %

Kommentar til status økonomi

Sektoren har i 2024 et mindreforbruk på 1 375 835

Lønn: Merforbruk 12,9 millioner kroner

Årsak:

På grunn av at man har satt inn tiltak på å holde stillinger vakante ut året, er det et mindreforbruk på fastlønn.

Det er merforbruk på vikarposter, kvelds- og helgtilllegg, overtid, kvalifiseringsstødnad på Nav og fastlønn legevaktleger. Dette har ingen sammenheng med at vakante stillinger er holdt ledige, men at vikarpostene og tilleggene er underbudsjettet. Samt at det har blitt høyere satser på blant annet fastlønn legevaktleger som ikke er blitt kompensert i budsjettet, og at kvalifiseringsstødnad gis i stedet for økonomisk sosialhjelp.

Utgifter: Mindreforbruk 77 645

Årsak:

Økonomisk sosialhjelp er i balanse ved årsslutt. Dette skyldes tilføringer i 1. og 2. tertial på til sammen 17 millioner kroner. Utover økte kostnader grunnet bosetting av flyktninger, skyldes de økte kostnadene blant annet dyrtid, med økte utgifter til husleie og strøm. De statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp har også økt med 15 prosent fra januar 2023 til ut 2024.

Inntekter: Mindreforbruk 14,1 millioner kroner

Årsak:

- Tilskudd fra statsforvalter på prosjektstilling.
- Økt brukerbetaling på vederlag institusjonsplasser sammenlignet med 2023, grunnet en høyere dekningsgrad i 2024. Økt brukerbetaling på praktisk bistand.
- Økt salg av mat til hjemmeboende og catering.
- Økt kapasitet og bedre organisering på fastlegekontoret på Helsehuset gir økte inntekter.
- Tilførte midler til kjøp av sykehjemsplass på 9 millioner ble av naturlige årsaker ikke brukt fult ut. 1,9 millioner ble overført til kjøpeplass PHA. Det var derfor 2,5 millioner kroner som ikke ble brukt og derfor medvirker til mindreforbruk på inntekter.

Oppsummering tiltak

Det er satt inn flere tiltak i 2024 som har hatt effekt i 2024, men mange kan ikke videreføres grunnet drift

- Omstillingsvedtak 1,9 millioner kroner med kutt i 2 årsverk i staber.
- 7 årsverk har stått vakante som ett innsparingstiltak i deler av 2024. Dette er ikke reelt å videreføre til 2025.
- Nav har iverksatt mange tiltak for å redusere sosialhjelpsutgiftene. Blant annet innført strengere internkontroll, og oppdaterte rutiner.
- Grensa mellom distriktene Bjørkelangen og Aurskog er flyttet, slik at hjemmetjenesten har redusert merforbruk med rundt 1 million kroner per år.
- Redusert innkjøp med 60 prosent.
- Redusert kursvirksomhet med 20 prosent.
- Vikarbyrå er avsluttet.
- Endret organisering av Helsehusets fastlegekontor, som har gitt økte inntekter på 1,9 millioner kroner.
- Økt salg av mat til hjemmeboende.

Sektoren har fått tilført disse midlene i 2024 i 1 og 2 tertial

- Økt kostnader sosialhjelp 17 millioner kroner.
- Kjøp av døgnplass 2,3 millioner kroner.
- Kostnader mottak av flyktninger 1,1 million kroner.
- Økning av omsorgslønn 1,6 millioner kroner.

Bevilget midler til økning av kostnader og nye tiltak på 14,8 millioner kroner som ble satt inn i løpet av året er:

- Kjøp av langtidsplass i sykehjemstjenesten, 9,5 millioner kroner.
- Økning av kommunens andel til Romerike Krisesenter IKS, 200 000 kroner.
- Økning av en ny legestilling og en helsesekretær på Helsehuset, 1,5 millioner kroner.
- Økt behov for avlastningstiltak i tilrettelagte tjenester, 900.000 kroner.
- Økt kostnad for basistilskudd grunnet endring av beregningsmåte 2,5 millioner kroner.
- Økte utgifter vedrørende transportavtalen med Jobberiet, 250.000 kroner.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				
	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr
Demenssenter - Hemnes	4K-2027	4 000	0	Forsinket	4 000
Dreineringsprosjektet - Omsorgsboliger Aurskog	4K-2030	20 958	639	Forsinket	20 319
Helse: Innkjøp av utstyr til Myrvang aktivitetssenter	2K-2025	100	0	Forsinket	100
Helse: Møbler til sykehjem	4K-2026	500	0	Iht. plan	500
Helse: Utskifting av Crafter rullestolbiler, Nedsatt funksjonsevne	4K-2026	1 000	0	Forsinket	1 000
Portefølje prosjekt for medisinsk teknisk utstyr	1K-2028	787	1 254	Iht. plan	-467
Prosjekt nytt matprogram sentralkjøkkenet	2K-2025	320	213	Iht. plan	106
Senger sykehjem	4K-2026	350	322	Iht. plan	28
Sum øvrige prosjekter		231	333		-101
Sum		28 246	2 760		25 486

Sammendrag status investeringer

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,35 %	7,94 %	10,29 %
Årlig sykefravær 2021	2,76 %	9,14 %	11,90 %
Årlig sykefravær 2022	3,45 %	8,93 %	12,38 %
Årlig sykefravær 2023	3,15 %	9,67 %	12,82 %
Årlig sykefravær 2024	2,60 %	9,88 %	12,48 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær i sektoren er 12.46 %.

Helse og omsorgssektoren har på landsbasis det høyeste sykefraværet og det har vært en økning sammenlignet med 2024. Muskel, skjelettlidelser og psykisk helse er en stor årsak til høyt sykefravær på landsbasis. Dette er gjenkjennbart i Helse og Livsmestring. I Aurskog-Høland er det svak nedgang i sykefraværet med 0,40 % fra 2023. Det er mange virksomheter med veldig god utvikling i økt nærvær

Det har vært utfordringer i noen virksomheter i høst som har hatt effekt på sykefraværet, Her er det satt inn tiltak hvor man ser god effekt. Man antar at nærværet vil øke i disse virksomhetene utover 2025.

Det har også vært en omstillingsprosess i kommunen som har vært krevende for flere av virksomhetene. Noe som har vist seg på sykefraværet.

Kortidsfraværet er lavt på 2,6 %. Dette gjenspeiler seg også i HMS undersøkelsen til Helse og Livsmestring hvor ansatte scorer bra på trivsel på jobb. Langtidsfraværet i sektoren er ofte relatert til alvorlig sykdom, kronisk syke, svangerskap og sesongartet sykdom som influensa og omgangssyke.

Tiltak:

- Alle virksomheter har gjennomført arbeidsmiljøtiltak med øremerkede midler. Dette har blitt satt stor pris på.
- Arbeidsmiljøsamlinger
- NAV arbeidslivssenter har samarbeidet med Bjørkelangen hjemmetjeneste og Aurskog Syd for å redusere sykefraværet
- Ledere i sykehjemstjenesten og tjenester for hjemmeboende har deltatt lederutviklingsprogrammet Stødig lederskap gjennom NAV
- Vikarbyrå for å avlaste ansatte i virksomheter med høyt sykefravær og mangel på vikarer
- Tett oppfølging av leder
- Nærværspakken
- Tett oppfølging av fastlege, NAV, HR og tillitsvalgte

Tjeneste	Antall Saker	Alvorlighetsgrad	Skadeklasse	Tiltak
Livsmestring	6	Svært lav Lav Alvorlig	Ingen	• Bytte av utstyr • Oppfølging med dialog
Nav	9	Svært lav Lav Alvorlig	Ingen	• Samtale med brukere • Samtale og debrief med medarbeidere • Kollegastøtte
Tjenester for hjemmeboende	69	Svært alvorlig:1 Alvorlig:1 Lav alvorlighet: 41 Svært lav alvorlighet: 6	Ingen 59 Skade 8 Medisinsk behandling; 2	• KMT; Samarbeid med politiet • KMT; Endring av dør mellom KAD og legevakt • Melding av sak til mat-tilsynet • Samarbeid med PHA • Møte / avtaler med brukere og pårørende • Oppfølging fra BHT • Endring av oppbevaring av medikamenter • Forflytningskurs • Skader er meldt til NAV • Flytting av distriktsgrenser i hjemmetjenesten

Sykehjemstjenesten	149	Svært alvorlig: 6 Alvorlig: 69 Lav Alvorlighet: 59 Svært lav alvorlighet: 7	Ingen personskade (149) Førstehjelp (2) Medisinsk behandling (2)	• Oppfølging av virksomhetsleder med de involverte • Alle saker er tatt opp på MBM • Avvik er tatt opp på personalmøte • Oppfriskningskurs i medikamenthåndtering • Gjennomgang og oppdateringer er ulike rutiner • Innkjøp av hjelpemidler • TID-møter • Involvering av andre sektorer • Involvering av HR, BHT, NAV, • Involvering av spesialisthelsetjeneste • Arbeid med avvikskultur • Debrief og strakstiltak knyttet til utagering
Tilrettelagte tjenester	363	Svært alvorlig: 7 Alvorlig: 252 Lav alvorlighet: 82 Svært lav alvorlighet: 22	Ingen: 211 personskade: Medisinsk behandling: 2 Førstehjelp: 136 Ikke reg. skadeklasse: 14	• 208 avvik omhandler trusler og vold fra tjenestemottakere, blant annet verbale trusler, utagering, klyping og slag. • 155 avvik handlet om for få ansatte på jobb, løft, manglende tilgang til tjenestebil og inneklima • Avvik har vært tema på MBM og personalmøter • Det har vært avholdt vergekurs og kurs om trusler og vold.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Demensomsorg		

Tjenester til hjemmeboende

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	161 621	149 288	-12 333	-8,3 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Alle skal kunne leve selvstendig ut fra sine forutsetninger, og slik at den enkelte opplever mestring og tilhørighet.	Under forventning	Nye omsorgsboliger på Hemnes. Tildeling av leilighet til beboere som har behov for hjelpemidler ut over hva bygget tåler
Gir innbyggere mulighet til deltagelse i arbeid.	Som forventet	
Inkluderende samfunn, som sikrer tilgjengelighet til tjenester uansett hvor innbyggeren bor.	Bedre enn forventet	Omsorgsbolig nær butikk.
Innbyggeren har støtte i lokalsamfunnet til å leve et godt liv.	Som forventet	
Sikre bærekraftig utvikling.	Som forventet	

Tilrettelagte tjenester

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	120 156	121 096	940	0,8 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Alle skal kunne leve selvstendig ut fra sine forutsetninger, og slik at den enkelte opplever mestring og tilhørighet.	Som forventet	Enheten jobber for at tjenestemottakerne skal oppleve størst mulig grad av mestring ut ifra sine forutsetninger. Tjenestemottakerne skal få leve selvstendige liv, og enheten tilrettelegger for at tjenestemottakerne blir

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
		selvstendige og trygge i hverdagen, med den bistanden som trengs.
Gir innbyggere mulighet til deltagelse i arbeid.	Som forventet	Alle tjenestemottakere i enheten som ønsker jobb og aktivitet på dagtid har dette. Det samarbeides tett med Jobberiet om tilrettelagte arbeidsplasser.
Inkluderende samfunn, som sikrer tilgjengelighet til tjenester uansett hvor innbyggeren bor.	Som forventet	Innenfor enheten sikres det at alle tjenestemottakere har tilgang på de tjenestene som tilbys av enheten, og ellers i samfunnet. Det legges til rette for deltagelse i de aktiviteter som er ønskelige for tjenestemottakeren.
Innbyggeren har støtte i lokalsamfunnet til å leve et godt liv.	Som forventet	
Sikre bærekraftig utvikling.	Som forventet	

Sykehjemstjenester

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	114 055	122 261	8 206	6,7 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Alle skal kunne leve selvstendig ut fra sine forutsetninger, og slik at den enkelte opplever mestring og tilhørighet.	Som forventet	I sykehjemstjenesten har vi 10 avlastningsplasser. Vi har over en tid sett trenden til at kartleggingsopphold for innbyggere med kognitiv svikt har et bedre utbytte på en skjermet virksomhet. Samtidig ser vi at andelen med korttidsopphold øker i tjenesten. Vi samhandler godt med korttidsavdelingen, og hjelper hverandre der det er behov når de har full avdeling.
Gir innbyggere mulighet til deltagelse i arbeid.	Bedre enn forventet	Sykehjemstjenesten jobber aktivt med nærvær. Nærværet er lavere enn ønsket, men vi ser at nærværet øker. Mange arbeidstakere i tjenesten har kroniske lidelser som gjør det vanskelig å stå i arbeid. Ledere følger tett opp, og hjelper ansatte til å finne mestring. I enkelte tilfeller må det kanskje være på en annen arena. Vi har tett bistand fra HR og bedriftshelsetjenesten. Vi har innarbeidet gode rutiner i samtlige virksomheter. Alle virksomheter har nærværspakken som en rutine og tiltak. Nærværspakken er tredelt, og fokuserer på restarbeidsevne til den ansatte, rutiner ved sykefravær, og oppfølging av leder. Vi har fokus på heltidskultur, og to virksomheter har nådd kommunen sine mål om gjennomsnittlig

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
		stillingsbrøk på 80 prosent, og ingen ansatte under 40 prosent. De fleste virksomhetene har over 75 prosent gjennomsnittlig stillingsbrøk. Det er viktig å tilby riktig stillingsbrøk til den ansatte. Det kan også være at den ansatte ikke har helse til å jobbe i høye stillingsbrøker, og da vil man komme i en ond sirkel med tanke på lavt nærvær. I 2040 vil det være halvparten så mange yrkesaktive per pensjonist som i dag. Med tanke på utfordringer som vil følge med dette, har sykehjemstjenesten fokus på oppgavedeling. Vi har kartlagt arbeidsoppgaver på hver virksomhet, og jobber nå med oppgavedeling internt i egen tjeneste. Senere vil vi tenke på tvers av sektorer, og også inn i det private næringslivet. Med dagens utfordringer må vi starte nå med å få rett kompetanse på plass til rett tid. Dette krever utradisjonell tenking. Sykehjemstjenesten har søkt om midler i to år fra statsforvalter, og fått bevilget midler. Disse midlene er øremerket oppgavedeling. I fjor innførte tjenesten sykepleier i bil, hvor sykepleier jobber på tvers av institusjonene på natt. I år skal vi se på oppgavedeling internt på institusjonene. Dette vil være en endringsprosess hvor man utfordrer holdninger og arbeid som er godt innarbeidet i mange tiår.
Inkluderende samfunn, som sikrer tilgjengelighet til tjenester uansett hvor innbyggeren bor.	Som forventet	I virksomhetene har vi hatt flere innbyggere på arbeids- eller språktrening. Vi har til enhver tid kandidater fra Menn i helse, som er et prosjekt gjennom Nav, og lærlinger i virksomheten, samt elever og studenter.
Innbyggeren har støtte i lokalsamfunnet til å leve et godt liv.	Som forventet	Vi har ulike former for velferdsteknologi. Digitalt tilsyn er i bruk på de skjermede virksomhetene. Ellers blir GPS brukt jevnlig, samt signalanleggene på virksomhetene som har ulike funksjoner.
Sikre bærekraftig utvikling.	Som forventet	Sykehjemstjenesten jobber fortsatt med Matvinn. Vi veier matavfall to ganger i året, og har fokus på tiltak for å redusere matsvinn. Ved siste måling i våres hadde vi redusert matsvinnet med 43 prosent. Sentralkjøkkenet har utarbeidet en ny 4 ukers meny med to plantebaserte retter, og to ganger med hvitt kjøtt. Dette reduserer karbonavtrykket, og menyendringen har blitt tatt godt imot hos pasientene. I skrivende stund er andelen med rødt kjøtt på meny 35 prosent.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	54 928	55 366	438	0,8 %

Status hovedmål

- Alle skal kunne leve selvstendig ut fra sine forutsetninger, og slik at den enkelte opplever mestring og tilhørighet.
- Gir innbyggere mulighet til deltagelse i arbeid.
- Inkluderende samfunn, som sikrer tilgjengelighet til tjenester uansett hvor innbyggeren bor.
- Innbyggeren har støtte i lokalsamfunnet til å leve et godt liv.
- Sikre bærekraftig utvikling.

Helsestab

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	20 438	22 443	2 005	8,9 %

Status hovedmål

- Alle skal kunne leve selvstendig ut fra sine forutsetninger, og slik at den enkelte opplever mestring og tilhørighet.
- Gir innbyggere mulighet til deltagelse i arbeid.
- Inkluderende samfunn, som sikrer tilgjengelighet til tjenester uansett hvor innbyggeren bor.
- Innbyggeren har støtte i lokalsamfunnet til å leve et godt liv.
- Sikre bærekraftig utvikling.

Kultur og samfunnsutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor Samfunnsfunksjoner og næring består av enhetene eiendom, kommunalteknisk drift, forvaltning og næring.

I tillegg har sektoren en liten fagstab bestående av rådgiver klima og miljø, og rådgiver overordnet plan, direkte under kommunalsjef.

Sektoren har totalt 127 ansatte, fordelt på 113 årsverk.

Utvikling og utfordringer

Enhet Forvaltning:

Det er utfordrende å beholde og rekruttere kvalifiserte medarbeidere innen flere av enhetens tjenester. Det vurderes viktig å beholde det gode arbeidsmiljøet og ivareta medarbeiderperspektivet i tiden som kommer.

Den pågående arbeidet for revisjonen av arealdelen av kommuneplanen vil være en viktig og prioritert oppgave i tiden som kommer.

Det er utfordrende å anslå riktig gebyrsatser innen enhetens selvkosttjenester, ikke minst i lavkonjunktoren landet er inne i. Det er forventet at markedssituasjonen i byggenæringen gradvis vil bli bedre allerede i 2025, men det er stor usikkerhet knyttet til dette.

Enhet Eiendom

Lederfunksjonen i enheten har blitt styrket gjennom året med rekruttering av virksomhetsledere i begge virksomhetene. Virksomhetsleder for drift og vedlikehold ble tilsatt fra april, etter utlysning. I forbindelse med omorganiseringen av kommuneorganisasjonen ble renhold styrket med en erfaren leder fra en annen sektor. Et solid lederteam i enheten har ført til stor forbedring, og god kapasitet til oppfølging og utvikling.

Boligkontoret har vært fullt bemannet med to medarbeidere hele året. Totalt sett har enheten eiendom nå en solid stab. Bemanningsøkningen har bidratt svært positivt til enhetens mulighet til å drive utvikling, og det har gjennom hele året vært satset på effektivisering gjennom bruk av digitale verktøy. Det har vært nedlagt et betydelig arbeid innen flere av fagområdene for å ta i bruk de mulighetene som ligger i vårt digitale fagsystem LAFT.

Virksomhet Renhold har fortsatt utrulling av sitt driftssystem (LAFT) på flere lokasjoner, herunder avstemming av tjenesteleveransen opp mot behovet. Systemet gir en forbedret oversikt over behov og ressursbruk, og hjelper betraktelig i styringen av renholdernes arbeidsdag. Utrullingen innebærer at alle renholderne får hvert sitt nettbrett til dokumentasjon og oversikt over sine oppgaver. Det vil også gi økt bruk av digital kommunikasjon internt i denne virksomheten.

Boligkontoret har videreutviklet og tatt i bruk flere av de digitale løsningene som ligger i FDVU-systemet LAFT. Dette har gitt et papirløst leieforhold og effektivitet i hele prosessen som gjelder bosetting og oppfølging av løpende leieforhold. Videre er det satset på bedring i den økonomiske styringen på løpende leieforhold ved at man nå overfører faktureringsgrunnlaget fra driftssystemet (LAFT) til kommunens økonomisystem (Visma). Boligkontoret har jobbet med målsetning å redusere tomgangsleie, ved årsavslutning var det kun en ledig kommunal bolig. I tillegg var det 4 boliger under vedlikehold.

Boligkontoret har tatt initiativ til å utvikle samarbeidet og samhandling mellom dem med boligbehov og kommunens ulike ressurser innen økonomi, helse og Nav. Totalt sett mener vi at kvaliteten på tjenesteleveransen for kommunen som helhet er økt.

Virksomhet Drift og vedlikehold har hatt et stabilt driftsår, uten de store utfordringene. EPC-prosjektet har hatt sitt første fulle driftsår i garantifasen, der gevinsten av investeringene skal realiseres. Dette har vært en drivende faktor til digitalisering av driften ved utvidet bruk av sentral driftsstyring (SD) på tekniske anlegg. Prosjektet har også innfridd med hensyn på de forventede innsparingene i energibruk. I bygningene som er omfattet av EPC tiltak er det totalt spart 28% energi.

Den pågående krigen i Ukraina fører fortsatt til en betydelig strøm av flyktninger. Enhet Eiendom har gjennom hele året jobbet hardt for å fremskaffe nok boliger til de ankomne. Vi ser at det blir stadig mer utfordrende å fremskaffe boliger, samt at renteøkning og generell prisstigning medfører at prisnivået på boliger vi leier inn har steget vesentlig gjennom året.

Tomgangsleien på kommunale gjennomgangsboliger er på et akseptabelt nivå, men omsorgsboliger og flyktningeboliger har betydelig tomgangsleie. Det ble gjort tiltak mot årsskiftet for å redusere ledigheten i omsorgsboligene. Særlig omsorgsboligene i Wiikgården på Hemnes bidro sterkt til høy tomgangsleie. De sto i prinsippet tomme hele året. Det er utfordrende for vår enhet å redusere tomgangsleie på omsorgsboliger og flyktningeboliger, da tildeling ligger på en annen sektor.

Prosjektavdelingen har tatt frem flere mindre prosjekter i eksisterende bygg. Det er ikke oppført noen nybygg i 2024.

Enhet Næringsutvikling

Det har gjennom året vært høy aktivitet i enheten. Arbeidet med realisering av næringsstrategien har vært sentralt. Her er tett dialog med næringslivet vært viktig. Året har vært preget av omorganiseringsprosessen, der det ble besluttet å oppløse enhet næring. Landbruk blir organisert under enhet forvaltning og næringsutvikling i fagstab.

Den økonomiske situasjonen i kommunen har lagt grunnlaget for å se på nye samarbeidsformer. Dette har resultert i et samskappingsprosjekt om en koordinatorstilling i næringsforeningen Aurskog-Høland utvikling. Dette er et samarbeid med kommunen, næringsforeningene, de to lokale bankene, det kommunale Aurskog-Høland Utbyggingsselskap og den regionale næringsforeningen Kunnskapsbyen Lillestrøm. Målet er økt aktivitet og samhandling lokalt og regionalt.

Ny strategi for Regionalparken Haldenkanalen er blitt utarbeidet og vedtatt. Det avventes avklaring fra alle deltakerkommunene.

Landbruk har jobbet tett opp mot Statsforvalteren for å få tildelt ekstramidler til arbeidet for å motvirke avrenning. Gjennom året har det vært et betydelig arbeid for ettersøksmannskapene i kommunen, på grunn av mange viltpåkjørsler.

Etter at veterinærene i veterinærvaktordningen i Romerike Øst sa opp sine avtaler, har det vært jobbet frem nye avtalevilkår. Etter en anbudsrunde, er det nå inngått avtaler med fem veterinærer som sikrer god veterinærdekning utenom vanlig arbeidstid.

Aurskog-Høland er en av de kommunene der det bygges mest skogsbilveier – både nye og påbygg. Det fører til høy avvirkning, og i 2024 ble det avvirket nesten 250.000 kubikk. For å sikre avvirkning i kommuneskogen er det nå inngått en rammeavtale. En slik avtale er det få andre kommuner som har. Dermed har det vært høy aktivitet med både tynning og avvirkning i kommuneskogen i 2024.

Kommunalteknisk drift

Selvkosttjenesten har hatt høy aktivitet gjennom året. Vi overtok to vannverk i Rømskog og oppgraderte dem til kommunal standard. Denne overtakelsen krevde en omorganisering innen vannforsyning. Dette ble løst uten nyansettelser, ved å samle alle som jobbet med vannforsyning i et team, som nå jobber mer på tvers.

I 2024 tilførte vi enheten en ny rådgiverstilling, noe som har vært svært positivt for å standardisere rutiner, følge opp store utbyggingssaker, håndtere vannmålere og kontrollere kommunens næringskunder. Vi rekrutterte også en fagansvarlig for automasjon og digitalisering internt. Vi er i en spennende utvikling med rask fremgang innen bruk og integrering av AI-teknologi, som benyttes til tekstbasert søk i driftsdata og implementering av AI i overvåkning. Dette effektiviserer lekkasjesøk og vedlikehold.

I 2024 implementerte vi et nytt og bedre styringssystem for kommunale avgifter. Systemet er ferdigintegrert, og tas i bruk fra januar 2025 (KOMTEK).

To store utfordringer enheten har jobbet med i 2024 er fremtidig vannforsyning mot øst (Setskog og Rømskog) og fremtidens renseanlegg. Vi har fått bistand fra Sweco til å vurdere ulike muligheter for å sikre en robust og godkjent vannforsyning for Rømskog og Setskog. Videre utvikling av Setskog kan ikke fortsette, fordi vannforsyningskapasiteten er nådd. Kostnadmessig er det ikke mulig å vurdere videre kobling mellom Store Langsjø vannverk og Rømskog. Tilfredsstillende sikker vannforsyning og kapasitet må løses lokalt i Setskog og Rømskog.

Kommunen har ikke fått godkjent ny utslippstillatelse fra renseanleggene Bjørkelangen SRA og Løken RA. Gjennom året har det vært møter og diskusjoner med Statsforvalteren. Som en del av arbeidet har kommunen gjennomført en utredning om nitrogenrensing av Bjørkelangen SRA, som er oversendt Statsforvalteren.

Utvalgte resultater

Enhet Forvaltning:

I Kommunal Rapport sitt årlige kommunebarometer, havnet Aurskog-Høland helt oppe på tredje plass innen kategorien saksbehandling-teknisk sektor. Kategorien omfatter resultater innen byggesaksbehandling, behandling av private reguleringsplaner og eiendomsoppmåling.

Enheten har lagt til rette for at større utbygginger har kommet i gang, til tross for et krevende marked i eiendomsutviklingsbransjen. Dette er utbygginger som vil bidra til en positiv utvikling med mange sentrumsnære boliger og gode møteplasser. Velfungerende plan-, byggesaks- og oppmålingstjenester er av betydning for at utbyggere har kommet til samfunnsmessig viktige investeringsbeslutninger.

Enhet Eiendom

Forbedret lønnsomhet på boligdriften gjennom effektiv saksbehandling og digitale løsninger. Boligkontoret er tilnærmet heldigitalt i søknadsbehandling, kontraktsforvaltning og økonomioppfølging.

ENØK-tiltak i forbindelse med EPC-prosjektet har redusert energiforbruket med 3 283 553 kWh, totalt en reduksjon på 28 prosent. Det utgjør også et redusert utslipp på 55 820 kg CO².

Bosatt 61 flyktninger fordelt i 27 boliger.

Solgt eiendom for 4 190 000 kroner.

Enhet Næring:

Etablert et samskappingsprosjekt med næringslivet i kommunen, i regi av Aurskog Høland utvikling

To nye nettverk er etablert: Bra damer og Nettverk for utøvende og skapende kunstnere. Disse nettverkene har dannet grunnlaget for nye samarbeid.

Stedsutviklingsprosjektet på Løken foreslo at det skulle bygges en park ved Løken Senter. Denne parken er planlagt og finansiert som et samskappingsprosjekt, og parken etableres vinteren 25/25.

Enhet Kommunalteknisk drift:

Lekkasjeprosenten fra vannverkene har gått ned. Etter en betydelig stigning i 2023 grunnet flere store lekkasjer, har vi nå oppnådd positive resultater i forhold til å nå nasjonale mål innen 2028, som er satt til 20 prosent.

- **Store Langsjø vannverk:** 27,7 prosent, mot 33 prosent i 2023
- **Syltomtjern vannverk:** 22 prosent, mot 34 prosent i 2023
- **Lysern vannverk:** 18,6 prosent (ingen data fra 2023)
- **Ertevann vannverk:** 13,3 prosent (ingen data fra 2023)

Ferdigstilte større prosjekter

- Bygget og igangsatt ny hovedpumpestasjon for avløp på Lierfoss.
- Bygget og åpnet ny bru på Harethon.
- Restaurert og ombygget Sootveien på Mangen til helårsvei.
- Ledningsfornyelse vann: 7 km.
- Ledningsfornyelse avløp: 1 km.
- Andel fossilfrie biler per 31. desember 2024: 40 prosent.

Viktige begivenheter**Forvaltning**

- Aurskog-Høland kommune ble kåret på tredje plass i Kommunal Rapport sitt Kommunebarometer, innen kategorien saksbehandling. Dette er samme plass som foregående år, og tredje år på rad på «pallplass».
- Kommunestyret vedtok kommuneplanens samfunnsdel, og arbeidet med arealdelen ble påbegynt.
- Nye trinn av utbyggingen Sentrumshagen på Aurskog startet opp i 2024. Prosjektet innebærer mange sentrumsnære boliger og sosiale møteplasser, som skal bygge opp om framtidens sentrumsområde på Aursmoen.

Eiendom

- Stasjonsparken har fått musikkpaviljong, og Norges minste kunstgalleri i vanntårnet.
- Aursmoen gamle kommunehus er rehabilitert utvendig med ny drenering og nytt inngangsparti, og innvendig med nye toaletter og garderobe, nytt kjøkken og overflater m.m.
- Etablert park på Hemnes i et vellykket samskappingsprosjekt.
- Gjennomført skilting og taktil merking på Bråte og Løken skoler.

- Tilpasset lokaler hos Nav til 10 nye medarbeidere, og oppgradert sikkerheten i henhold til nye sikkerhetskrav.
- Etablering av ambulerende team i renhold.
- Rådgiver på Boligkontoret ble tildelt utmerkelse som Årets LAFT-bruker 2024 i Utleie.
- Fullført prosjekt med digital overføring av fakturagrunnlag på husleier fra LAFT til Visma.

Næring

- Næringskonferansen ble arrangert, med tema Beredskap og samarbeid.
- Gründerskap starter tidlig. Alle skolene i kommunen har nå tilbud om elevbedrift. Sammen med Ungt Entreprenørskap og næringslivet arrangerer kommunen en veiledningsdag, der alle elevbedriftene møtes og får veiledning. Dette er en viktig forberedelse til fylkesmessene der elevbedriften Snekkergutta vant tre priser, blant annet beste elevbedrift.

Enhet kommunalteknisk drift

- Åpning av Harethon bru juni 2024.
- Beslutning om bygging av nytt bygg KTD desember 2024.
- Ny lastebil september 2024.
- Nytt styringssystem for kommunale avgifter og Eiendomsskatt (KOMTEK) desember 2024.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
40-Kommunalteknisk drift	40 198	39 330	-868	-2,2 %
41-Forvaltning	7 513	8 319	806	9,7 %
42-Eiendom	115 714	115 764	50	0,0 %
43-Næringsutvikling	8 513	9 169	656	7,2 %
44-Kultur	32 760	35 141	2 382	6,8 %
49-Fagstab Kultur og samfunnsutvikling	4 568	4 069	-499	-12,3 %
Sum	209 266	211 793	2 527	1,2 %

Kommentar til status økonomi

Sektoren har et mindreforbruk på 145 101 kroner

Sektoren har samlet sett levert et resultat i balanse. Det er gjennomgående god økonomistyring i sektoren.

I enhet forvaltning var det planlagt at større del av prosessen med kommuneplanens arealdel skulle gå i 2024, men på grunn av en lengre politisk prosess med kommuneplanens samfunnsdel gjennomføres arealdelen i 2025. Enhet eiendom har hatt merkostnader i løpet av året, som er dekket inn innenfor enhetens budsjett. Det gjelder spesielt tomgangsleie - særlig på omsorgsleiligheter og boliger til flyktninger. Det er også dekket innen en merkostnad på forsikringer på 300.000 kroner.

I enhet Kommunalteknisk drift var anleggsbidraget til 110-sentralen ved en inkurie uteglemt i budsjettet for 2024. Det ble i 2. tertial rapportert at dette var ivarettatt, men det er det ikke. Det har vært umulig å hente inn halvannen million på veibudsjettet, så enheten går med drøyt 800.000 i merforbruk. Fagstab Samfunnsfunksjoner og næring gikk også i minus. Det skyldes høyere kostnad på bilordningen enn

budsjettet, og at inntektene til Uprise-prosjektet (restaurering av myr) ikke er synkronisert med aktiviteten og således kostnadene.

Enhet Næring går med et mindreforbruk i 2024, det skyldes at en næringsrådgiverstilling ble holdt vakant i påvente av omstillingsprosessen.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				
	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr
Asfaltering kommunal vei	4K-2027	2 458	2 339	Iht. plan	119
Automatisering av smittevask - Desinfeksjonsrobot	Ferdig	462	253	Ferdig	209
Barnehage uteområder	Ferdig	424	0	Ferdig	424
Brannforebygging	4K-2027	5 022	204	Iht. plan	4 819
Bredbånd til husstander og mobildekning på alle veier mellom tettsteder	Ferdig	-3 472	2 107	Ferdig	-5 578
Bruer rehabilitering	Ferdig	5 865	4 962	Ferdig	903
Eiendom: Brannsikring av Aurskog Sykehjem	Ferdig	4 254	7 144	Ferdig	-2 889
Eiendom: Investering i kulturminner og kulturmiljø	4K-2027	750	452	Iht. plan	298
Eiendom: Nye lokaler til Kommunalteknisk drift KTD	4K-2026	5 000	1 250	Forsinket	3 750
eiendom: Påkostning i helsebygg og institusjoner	4K-2027	3 500	1 629	Iht. plan	1 871
Eiendom: Påkostninger på undervisningsbygg	4K-2027	4 000	1 841	Iht. plan	2 159
Etablering av grøntområdet og aktivitetspark for Bjørkelangen	4K-2027	5 000	0	Forsinket	5 000
Flerbruksbygg Bjørkelangen - Brann, redning, beredskap, lager, KTD og Eiendom	Ferdig	2 816	4 661	Ferdig	-1 845
Investeringer til universell utforming - formålsbygg	4K-2028	1 504	1 010	Iht. plan	494
Kjøp av kommunale utleieboliger	4K-2025	5 000	0	Iht. plan	5 000
Kultur: Bookingsystem lokaler	4K-2026	200	0	Forsinket	200
Ny lastebil	Ferdig	4 800	2 604	Ferdig	2 196
Oppgradering dammer	Ferdig	4 966	346	Ferdig	4 620
Rehab kommunale boliger	4K-2027	6 213	652	Iht. plan	5 561
Rehabilitering av Aurskog gamle kommunehus	Ferdig	2 000	1 587	Ferdig	413
Rehabilitering av plasser og uteområder	4K-2028	2 878	2 647	Iht. plan	231
Rehabilitering av rådhuset, 170 arb. plasser	2K-2032	8 456	860	Forsinket	7 596
Salg kommunale eiendommer	4K-2026	0	7	Iht. plan	-7
Skogsbilvei	4K-2025	700	0	Iht. plan	700
Solskjerming	Ferdig	600	142	Ferdig	458
Strategisk prosjekt Grønt først - delprosjekt EPC	4K-2028	2 000	2 292	Iht. plan	-292
Trafikksikkerhet	3K-2029	386	744	Iht. plan	-358
Utskifting av adgangskontroll på rådhuset - defekt system	Ferdig	2 116	1 463	Ferdig	652
Utvidelse og ombygging av sentralvaskeri	Ferdig	-2 945	212	Ferdig	-3 157
Veilysanlegg	Ferdig	1 180	945	Ferdig	234
Sum øvrige prosjekter		7 116	6 031		1 085
Sum		83 249	48 382		34 867

Sammendrag status investeringer

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,24 %	6,65 %	7,89 %
Årlig sykefravær 2021	1,39 %	5,51 %	6,90 %
Årlig sykefravær 2022	1,98 %	7,47 %	9,46 %
Årlig sykefravær 2023	1,78 %	5,87 %	7,64 %
Årlig sykefravær 2024	1,95 %	3,37 %	5,32 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for sektoren: 5,57%.

Sektor samfunnsfunksjoner og næring har hatt en betydelig reduksjon i sykefraværet fra 7,17% i 2023 til 5,57% i 2024. Korttidsfraværet er på 1,8%, mens langtidsfraværet er samlet for året 3,78%. Det er i langtidsfraværet reduksjonen har kommet og det ser vi på som svært gledelig. Den mest markante nedgangen har vi hatt på renhold der langtidsfraværet har gått ned med 5 prosentpoeng.

Også på selvkostområdene har sykefraværet gått ned i 2024 og ligger nå totalt på 6,49%. Noe over sektoren utenfor selvkostområdene.

Det er mange årsaker til at medarbeidere er sykmeldte, men det jobbes systematisk og godt i hele sektoren med forebygging, tilrettelegging og oppfølging.

HMS

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Forskuttering av infrastruktur	Forsinket	
Kostnadsoverslag garderobe Bjørkebadet	Iht. plan	
Næringsstrategi	Ferdig	

Kommunalteknisk drift

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	40 198	39 330	-868	-2,2 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Sørge for tjenester innenfor samfunnsfunksjoner og næring av høy kvalitet i hele kommunen.	Som forventet	Aurskog-Høland scorer bra på de fleste barometer i Norsk vanns benchmarking. Vi er ikke på grønt lys når det gjelder ledningens funksjon, Da lekkasjeprosent i Store Langsjø vannområde er høyere enn nasjonale mål.
Være en attraktiv, åpen og inkluderende kommune der det er godt tilrettelagt for bolig- og næringsutvikling.	Som forventet	Kommunalteknisk drift ansatte rådgiver som jobber mot utbyggere og næringsutviklere, dette for å sikre at infrastruktur kommunen skal overta er av høy kvalitet og sikrer lang levetid

Forvaltning

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	7 513	8 319	806	9,7 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Kommunen skal vektlegge sosiale og kulturelle møteplasser.	Som forventet	Det vektlegges å legge til rette for kulturelle og sosiale møteplasser i plan- og byggesaker, der dette er relevant.
Sørge for en bærekraftig forvaltning av naturmiljøet, for å sikre et godt livsmiljø for dagens og framtidens generasjoner.	Som forventet	Natur- og miljøhensyn blir vurdert i alle plan- og byggesaker der dette er relevant.
Sørge for tjenester innenfor samfunnsfunksjoner og næring av høy kvalitet i hele kommunen.	Bedre enn forventet	Vi leverer tjenester av høy kvalitet og lav saksbehandlingstid.
Være en attraktiv, åpen og inkluderende kommune der det er godt tilrettelagt for bolig- og næringsutvikling.	Bedre enn forventet	Vi legger vekt på gode bomiljø og tilrettelegging for næringsutvikling i alle relevante plan- og byggesaker.
Være en attraktiv, åpen og inkluderende kommune der det er godt å vokse opp, bo og arbeide.	Som forventet	Gode bomiljø og gode lokalsamfunn er tema i alle plan- og byggesaker der dette er relevant.

Eiendom

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	115 714	115 764	50	0,0 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Kommunen skal vektlegge sosiale og kulturelle møteplasser.	Som forventet	Enhet eiendom bidrar til dette overordnede målet gjennom daglig tjenesteleveranse til renhold, drift og vedlikehold, samt gjennom god prosjektledelse, eiendoms- og boligforvaltning.
Sørge for en bærekraftig forvaltning av naturmiljøet, for å sikre et godt livsmiljø for dagens og framtidens generasjoner.	Som forventet	Enhet eiendom bidrar til dette overordnede målet gjennom daglig tjenesteleveranse til renhold, drift og vedlikehold, samt gjennom god prosjektledelse, eiendoms- og boligforvaltning.
Sørge for en bærekraftig forvaltning av naturmiljøet, for å sikre et godt livsmiljø for dagens og framtidens generasjoner.	Som forventet	Enhet eiendom bidrar til dette overordnede målet gjennom daglig tjenesteleveranse til renhold, drift og vedlikehold, samt gjennom god prosjektledelse, eiendoms- og boligforvaltning.
Sørge for tjenester innenfor samfunnsfunksjoner og næring av høy kvalitet i hele kommunen.	Som forventet	Enhet eiendom bidrar til dette overordnede målet gjennom daglig tjenesteleveranse til renhold, drift og vedlikehold, samt gjennom god prosjektledelse, eiendoms- og boligforvaltning.
Være en attraktiv, åpen og inkluderende kommune der det er godt tilrettelagt for bolig- og næringsutvikling.	Som forventet	Enhet eiendom bidrar til dette overordnede målet gjennom daglig tjenesteleveranse til renhold, drift og vedlikehold, samt gjennom god prosjektledelse, eiendoms- og boligforvaltning.
Være en attraktiv, åpen og inkluderende kommune der det er godt å vokse opp, bo og arbeide.	Som forventet	Enhet eiendom bidrar til dette overordnede målet gjennom daglig tjenesteleveranse til renhold, drift og vedlikehold, samt gjennom god prosjektledelse, eiendoms- og boligforvaltning.

Fagstab Kultur og samfunnsutvikling

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	4 568	4 069	-499	-12,3 %

Status hovedmål

- Kommunen skal vektlegge sosiale og kulturelle møteplasser.
- Sørge for en bærekraftig forvaltning av naturmiljøet, for å sikre et godt livsmiljø for dagens og framtidens generasjoner.
- Sørge for tjenester innenfor samfunnsfunksjoner og næring av høy kvalitet i hele kommunen.
- Være en attraktiv, åpen og inkluderende kommune der det er godt tilrettelagt for bolig- og næringsutvikling.
- Være en attraktiv, åpen og inkluderende kommune der det er godt å vokse opp, bo og arbeide.

Organisasjonsutvikling og styring

Tjenesteområdebeskrivelse

Stab Økonomi og organisasjon er en støttestab for de andre sektorene i kommunen. Den består av tre avdelinger: Økonomi, IKT og dokumentsenter, og HR og lønn.

Støtteområdet stab Økonomi og organisasjon skal i tillegg til å utføre egne oppgaver, være en strategisk partner for sektorene og tjenestene, samt en aktiv bidragsyter for utvikling og helhetstenkning.

Støttefunksjonene skal sørge for effektiv drift av fellesoppgaver, og være en servicefunksjon for alle medarbeidere og ledere i kommunen. Staben leverer driftsoppgaver og støtte til linjeledelsen.

- *Sentrale driftsoppgaver:*
 - Økonomi – planlegge, lede og gjennomføre økonomiplanprosess, lage budsjett og regnskap med god kvalitet i tide, lage periodiske rapporter og årsberetning, finansforvaltning.
 - Personal og lønn – ansettelser, lønns- og arbeidsforhold, sykefraværsoppfølging, rapportere sykefravær og HMS-avvik.
 - Innkjøp – sikre at tilbud er skrevet i tråd med lov- og avtaleverk og kvalitetssikre opp mot kriterier i tilbudsforespørselen.
 - IKT/dokumentsenter – drifte og utvikle, veilede, håndtere og sikre IKT-infrastruktur, IKT-løsninger, dokumentflyt og arkiv.
- *Støtte til linjeledelsen:*
 - Opplæring av nyansatte ledere, brukerstøtte for administrative oppgaver, skaffe gode og enkle datasystemer for lederne, legge til rette for sikker behandling av innbyggernes opplysninger, bistå i vurderinger av dokumentbehandling, behovsanalyser i forbindelse med rekruttering og anskaffelser, kvalitetssikre anbud, bistå i krevende personal- og varslingssaker med videre.
- *Strategisk utviklingsarbeid:*
 - Være oppdatert på gjeldende lovverk innen egne fagområder, kjenne til etablerte løsninger og teknologier som kan bidra til effektiv og sikker drift av sektorenes tjenester, og være premissgiver for kommunens strategiske prosjekter. Dette gjennomføres gjennom det etablerte arkitekturrådet, som er en forlengelse av kommunens innovasjonsnettverk.

Sektorene skal oppleve støtte gjennom konkret rådgiving og veiledning, slik at disse igjen kan utføre og levere tjenester med riktig kvalitet og relevans til våre innbyggere.

Utvikling og utfordringer

Stabens utfordringer og faglige fokusområder er:

- Sikre kompetanse og ressurser til sentrale driftsoppgaver etter omstilling.
- Støtte og bistå ledere i å ivareta, trygge og utvikle de ansatte i en krevende periode.
- Gjennomføre organisasjonsutviklingsprosess i den nye staben.
- Utvikle og tilpasse staben til å dekke sektorenes behov.
- Aktivt støtte alle sektorer i rådgivning eller deltagelse.
- Tilstrekkelig kompetanse og ressurser i forhold til aktivitetsnivå.
- Generell kompetanseheving og læring, herunder fokus på økt digital kompetanse.
- Utvikle og sikre kommunens helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.
- Fortsette arbeidet med digitalisering og automatisering med uforminsket kraft.
- Imøtekomme brukernes krav om brukervennlighet, og balansere dette opp mot informasjonssikkerhet.
- Etterleve krav fra sikkerhetsmyndigheter, hindre digitale angrep, og sikre rutiner internt.
- Tydeliggjøre forventninger til oppgaveløsning og rollefordelingen.
- Aktivt bidra til å redusere sykefraværet.

Gjennom en tydelig strategi med klare mål og forventninger, skal staben bidra til at kommunens overordnede visjon, strategi, satsningsområder og verdier nås.

Viktige begivenheter

HR og lønn

- Aktiv deltakelse i omstillingsprosjektet.
- Videreutvikling, opplæring og forankring av nytt kvalitets- og internkontrollsystem.
- Medarbeiderutviklingsprosjektet er avsluttet som strategisk prosjekt og er overført til staben for videre oppfølging og utvikling.
- Månedlig rapportering og oppfølging av nærværs- og sykefraværsarbeidet.
- Fokus på lederutvikling med tema sykefravær og oppfølgingsaktiviteter nærværsarbeid på tre virksomheter i samarbeid med NAV og arbeidslivstjenesten. Det er målt en nedgang i korttidsfraværet for hele organisasjonen.
- Arbeidsmiljøtiltak
- Samarbeid med bedriftshelsetjenesten.
- Brukerforum innen de forskjellige fagområdene er gjennomført.
- Digitale kurs og veiledninger.
- Nyansatte får alltid tilbud om kurs i sentrale systemer.
- Automatisering av personalmeldinger ved faste ansettelser.
- Administrert og gjennomført medarbeiderundersøkelse - HMS-undersøkelsen 2024

IKT og dokumentsenter

- Implementering av ny lisensmodell for Microsoft, mer riktige lisenser, lavere kostnad og økt sikkerhet.

- Overtatt digitaliseringsansvaret i kommunen, sikrer et mer helhetlig blikk på digital utvikling.
- Gjennomført kurs for ansatte i Public 360 og tilbudt kurs i Teams.
- Høy aktivitet i arkitekturrådet, sikre at alle anskaffelser følger prinsipper innen IKT, GDPR, dokumentforvaltning og universell utforming.
- Rådgivning og implementering av fagsystemer og moduler innen barnevern, legevakt og nytt adgangskontrollsystemet.
- Etablering av nytt IT-lager.
- Revisjon av trådløst nett - forbedring av kapasitet og klargjøring for videre sikkerhetsarbeid.
- Deltagelse i prosjekt nye Aursmoen skole og barnehage.
- Deltagelse i Digi Viken sitt arbeid med Norsk Sikkerhetsmyndighet sine grunnprinsipper.
- Avlevering av eldre arkiver til Arkiv Øst.
- Sluttfase av prosjekt for digitalisering av eiendomsarkivet.
- Videreutvikling av sikkerhetstiltak for overvåking, varsling og avverging av phishingangrep.
- Gjennomført Nasjonal Sikkerhetsmåned med opplæring og øvelse for alle ansatte.
- Gjennomført og evaluert brukerundersøkelse for hele staben.
- Workshop med kommunalsjefer og digitaliseringsnettverket - utarbeidelse av digitalt målbilde.
- Lagt til rette for IT-tekniske tilganger i forbindelse med omorganisering og flytting.
- Gjennomført behovskartlegging innen telefoni og IT-nettverk, store besparelser og mer riktig bruk av IT-utstyr.
- Miljøvennlig returordning for brukt og utrangert IT-utstyr.

Økonomi

- Virksomheten leverer tjenester innenfor regnskap, økonomi- og virksomhetsstyring, innkjøp- og anskaffelser og fakturering av tjenester og oppfølging av eiendomsskatt.
- Vi jobber godt sammen linjelederne for avdekking av problemområder og mulighetsrom med tanke på økonomi- og kostnadskontroll.
- I 2024 har vi initiert og gjennomført en ny økonomiplanprosess, som vi opplever har blitt godt mottatt av kommunestyret og linjelederne. Vi vil jobbe videre med dette gjennom 2025.
- Det er ikke registrert større hendelser eller avvik gjennom året. Det er høy aktivitet og høyt press på fagspesialister knyttet til stramme frister.
- Det er behov for ekstra ressurser, som det er avsatt lønnsmidler for i 2025.
- Virksomheten har gjennom året skiftet systemer for håndtering av Eiendomsskatt og innkreving. Systemsiftene var behovsprøvd og nødvendige og vil effektivisere driften gjennom 2025.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
70-Økonomi	13 057	13 373	316	2,4 %
71-IKT og dokumentsenter	21 866	22 185	319	1,4 %
72-HR og lønn	26 853	26 330	-523	-2,0 %
73-Informasjon og strategi	37 361	39 483	2 122	5,4 %
Sum	99 137	101 371	2 234	2,2 %

Kommentar til status økonomi

Prognosen for året viser et positivt resultat på 68 000 kroner.

Samtidig har det vært gjennomført store innsparinger på utgiftssiden. Her viser resultatet et underforbruk på i overkant av 2 millioner kroner.

Ubudsjetterte etterlønnssavtaler har medført et overforbruk på lønn på i underkant 2,2 millioner kroner.

I tillegg er inntektene i overkant av 600 000 kroner høyere enn budsjettert. Hovedårsaken til dette er høyere refusjon av sykkelønn (kommunedirektør) enn budsjettert.

Oppsummering tiltak

1. Tett og god økonomistyring.
2. Begrenset bruk av vikar ved permisjoner og periodevise vakante stillinger.
3. Begrenset bruk av overtid.
4. Begrenset bruk av ekstern bistand.
5. Begrenset kurs og kompetansetiltak.
6. «Innkjøpsstopp».

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				Avvik i kr
	Estimert ferdig (kvartal)	Rev. bud.	Regnskap	Status	
Arkivopprydding	4K-2025	193	0	Iht. plan	193
Automatiseringsprosjektet	4K-2025	942	0	Iht. plan	942
Digitale møterom	4K-2025	100	0	Forsinket	100
Digitalisering av eiendomsarkivet	3K-2025	0	773	Iht. plan	-773
Innkjøp av nye sentrale løsninger	4K-2025	1 163	2 284	Iht. plan	-1 121
Konsolideringsprosjektet 2019	4K-2025	617	0	Forsinket	617
Sikkerhetsløsning og backup	4K-2025	1 500	0	Forsinket	1 500
Sum		4 516	3 056		1 460

Sammendrag status investeringer

Arkivopprydding

Ordning og avlevering av eldre arkiver, digitalisering og automatisering av arkivprosesser. Fremdrift i henhold til plan. Ønskelig at resterende midler på 193.246 kroner overføres til 2025 for å fortsette aktivitetene.

Konsolideringsprosjektet

Ingen aktivitet pga prioritering av utbygging av switcher. Gjenstående beløp ønskes overført til 2025 da aktiviteten vil øke. Aktivitet i forbindelse med fiberarbeid på Aursmoen skole.

Innkjøp av nye sentrale løsninger

Behov ved innkjøp av switcher. Hele innkjøpet ble gjort i 2024 i stedet for å strekke dette utover to år. Årsaken var å sikre seg god pris på moderne og enhetlig teknologi på et større parti switcher. Avsatte midler i 2025 ble derfor brukt allerede i 2024.

Digitalisering av eiendomsarkivet

Prosjektet er i avslutningsfase, forsinket ihht opprinnelige plan. Digitalisering av arkivet og etablering av innbyggertjeneste ferdigstilles våren 2025 og prosjektet avsluttes i 2025. Resterende midler må overføres for gjenstående aktiviteter. Trolig vil cirka 1 mill kr kunne frigis når prosjektet er avsluttet i 2025.

Sikkerhetsløsning og backup

Aktiviteter er påbegynt for sikring av kommunens nettverk. Kostnader vil komme etter hvert som aktivitetene iltar, dette planlegges fortløpende og deltagelse fra tredjepart vurderes underveis. Noe forsinket, men fremdrift. Resterende midler ønskes videreført til 2025, og prosjektet trenger å forlenge levetiden.

Automatiseringsprosjektet

Saksbehandlingsprosesser og interne arbeidsprosesser med effektiviseringspotensiale er blitt kartlagt, automatisering der det er store gevinster. Prioriterte områder: fakturabehandling, foresatt dialog, tilgangsstyring. Resterende midler ønskes videreført.

Digitale møterom

Ingen aktivitet ennå, men et stort behov for å oppgradere og videreutvikle digitale muligheter på møterommene. Resterende midler på 200.000 kroner ønskes videreført til prosjektet er ferdigstilt i 2025.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,21 %	4,38 %	5,58 %
Årlig sykefravær 2021	1,41 %	2,68 %	4,09 %
Årlig sykefravær 2022	2,31 %	4,48 %	6,79 %
Årlig sykefravær 2023	1,87 %	4,24 %	6,12 %
Årlig sykefravær 2024	1,29 %	3,32 %	4,61 %

Status sykefravær og HMS

Samlet for året har staben et sykefravær på 5,17%. Dette er en betydelig nedgang fra 2023 hvor fraværet totalt var 7,50 %. Korttidsfraværet i 2024 var 1.08 %, en nedgang fra 1,97 % året før. Langtidsfraværet ble 4,08%, en nedgang fra 5,54%.

Det jobbes godt sammen med plasstillitsvalgt og verneombud for å identifisere tiltak som bidrar til ansattes helse, miljø og sikkerhet.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Bedre budsjettframlegg	Ferdig	Budsjett 2025 er levert i hht handlingsreglene. Prosessen ble forbedret med tidlig styringsinformasjon om utvikling i skatteinntekter og forslag til handlingsrom
Finansrapport	Ferdig	Det er levert finansrapporter i forbindelse med 1. tertialrapport 30.04.24 og 2. tertialrapport 30.08.24

Økonomi

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	13 057	13 373	316	2,4 %

Status hovedmål

- Bistå og støtte sektorene slik at de når sine mål, og at vi sammen utvikler arbeidsmiljøer som sikrer attraktive arbeidsplasser.
- Sikre god eierstyring og legge til rette for digital kommunikasjon som styrker det seriøse arbeids- og næringslivet.
- Sørge for digitale kommunikasjonsmuligheter mellom de kommunale instansene, slik at samhandling og riktig tjeneste gis til bruker i rett tid.

IKT og dokumentcenter

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	21 866	22 185	319	1,4 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Bistå og støtte sektorene slik at de når sine mål, og at vi sammen utvikler arbeidsmiljøer som sikrer attraktive arbeidsplasser.	Bedre enn forventet	Rådgivning og støtte ved implementering av nye systemer. God dialog mellom IKT og dokumentcenter og sektorene.
Digitalt først. Tilrettelegge og oppfordre innbyggere og ansatte om å ta i bruk tilgjengelige digitale grønne løsninger	Som forventet	Felles brukerstøttesystem er målet, og vi legger opp til gode rutiner for dette.
Sikre god eierstyring og legge til rette for digital kommunikasjon som styrker det seriøse arbeids- og næringslivet.	Som forventet	Oppfølging av bruk og pådriver for videreutvikling av KS FIKS-plattformen, som består av fellesløsninger mellom det offentlige og innbyggere.
Sørge for digital søknads- og saksbehandling som sikrer tidlig innsats og bidrar til at innbyggerne blir selvhjulpne.	Som forventet	Utvikling av digitale skjemaer og prosessene rundt disse.
Sørge for digitale kommunikasjonsmuligheter mellom de kommunale instansene, slik at samhandling og riktig tjeneste gis til bruker i rett tid.	Som forventet	Rådgivning og teknisk støtte for at fagsystemene utnyttes digitalt.

HR og lønn

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	26 853	26 330	-523	-2,0 %

Status hovedmål

Målsetting	Vurdering måloppnåelse	Status måloppnåelse
Beredskaps- og krisehåndteringsplaner skal være oppdatert og forankret i organisasjonen.	Bedre enn forventet	Planer rulleres etter behov. Overordnet ROS-analyse som danner grunnlaget for planene gjennomføres nå og skal være ferdig innen høsten.
Bistå og støtte sektorene slik at de når sine mål, og at vi sammen utvikler arbeidsmiljøer som sikrer attraktive arbeidsplasser.	Som forventet	Støtte, veiledning og rådgivning er gjennomført fra alle fagområder. Brukerundersøkelse viser at 95,53 prosent av ledere og andre brukere er godt fornøyde eller fornøyde med lønnsavdelingens rådgivning og tilsvarende 90,63 prosent med personalavdelingen. Videreutvikling av rutiner for brukerstøtte er gjennomført. Responstiden er lav. Det er gjennomført flere digitale kurs, brukerforum, og det er utviklet flere digitale kurs og systembeskrivelser for hjelp til selvhjelp. Brukerundersøkelsen viser at det behov for opplæringstiltak.
Sikre god eierstyring og legge til rette for digital kommunikasjon som styrker det seriøse arbeids- og næringslivet.	Ikke vurdert	
Sørge for digital søknads- og saksbehandling som sikrer tidlig innsats og bidrar til at innbyggerne blir selvhjulpne.	Som forventet	Flere administrative prosesser er videreutviklet. Ansettelsesprosessene er digitalisert, og prosess for automatisering av personalmeldinger ved faste ansettelse pågår.
Sørge for digitale kommunikasjonsmuligheter mellom de kommunale instansene, slik at samhandling og riktig tjeneste gis til bruker i rett tid.	Som forventet	Informasjon gis via kommunens hjemmeside. Planer og rutinebeskrivelser er lett tilgjengelig, og utvikles stadig. Stadig flere skjemaer er digitalisert. Andre digitale kanaler brukes for kommunikasjon internt med ansatte, og med innbyggere,

Selvkostområder

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Delansvar	Regnskap 2024	Rev. bud. 2024	Avvik i kr	Avvik i %
80-KTD-Selvkost	-12 357	1 749	14 106	806,7 %
81-Forvaltning-Selvkost	-234	0	234	0,0 %
Sum	-12 592	1 749	14 340	820,1 %

Kommentar til status økonomi

8010 Vann

Det er ikke samsvar mellom regnskap og selvkostkalkylen for vann: Årsak renter og avskrivninger og indirekte kostnader er ulike.

Etterkalkyle 2024 for Vann.

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik 2 612 549 kroner. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik 3 559 110 kroner. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Vann - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	7 987 571	9 900 829	11 260 000	11 777 960	12 319 746	12 886 454	13 479 231
11*** Varer og tjenester	3 714 999	4 216 602	5 197 392	5 410 485	5 632 315	5 863 240	6 103 633
12*** Varer og tjenester	3 797 373	4 736 929	4 707 186	4 900 180	5 101 088	5 310 232	5 527 952
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	42 976	135 848	175 409	182 600	190 087	197 880	205 994
14*** Overføringsutgifter	5 000	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	15 547 919	18 990 208	21 339 986	22 271 226	23 243 236	24 257 807	25 316 810
Avskrivningskostnad	5 227 887	5 382 999	5 496 519	5 760 764	6 275 876	7 526 736	8 611 810
Kalkulatorisk rente	4 829 065	5 241 225	6 008 545	6 696 755	7 759 910	8 941 864	9 931 568
Indirekte kostnader	443 825	482 893	505 106	528 341	552 645	578 067	604 658
Sum driftskostnader	26 048 696	30 097 325	33 350 157	35 257 086	37 831 666	41 304 473	44 464 845
- Øvrige inntekter	-40 294	-580 842	-11 445	-11 731	-12 025	-12 325	-12 633
+/- Andre inntekter/utgifter	386 005	-16 435	0	0	0	0	0
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	25 622 397	29 532 917	33 338 711	35 245 355	37 819 642	41 292 148	44 452 212
Gebyrinntekter	25 835 236	32 145 466	31 675 071	34 762 513	37 222 359	40 667 878	43 809 166

Resultat	212 839	2 612 549	-1 663 640	-482 842	-597 283	-624 271	-643 045
Finansiell dekningsgrad (%)	100,8 %	108,8 %	95,0 %	98,6 %	98,4 %	98,5 %	98,6 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	617 022	852 648	3 559 110	2 018 797	1 615 138	1 076 465	486 299
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	212 839	2 612 549	-1 663 640	-482 842	-597 283	-624 271	-643 045
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	22 788	93 913	123 328	79 182	58 610	34 104	7 352
Selvkostfond 31.12	852 648	3 559 110	2 018 797	1 615 138	1 076 465	486 299	-149 394

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2024 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selv kostmodell høsten 2023.

Budsjettanalyse	Budsjett 2024	Etterkalkyle	Avvik	Avvik
		2024	(kr)	(%)
10*** Lønn	9 699 094	9 900 829	201 735	2,1 %
11*** Varer og tjenester	5 384 800	4 216 602	-1 168 198	-21,7 %
12*** Varer og tjenester	4 584 800	4 736 929	152 129	3,3 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	86486	135 848	49 362	57,1%
14*** Overføringsutgifter	5 210	0	-5 210	-100,0 %
Direkte finansutgifter og aktivitetsendringer	1 385	0	-1 385	-100,0 %
Direkte driftsutgifter	19 761 775	18 990 208	-771 567	-3,9 %
Direkte kapitalkostnader	11 119 742	10 624 224	-495 518	-4,5 %
Indirekte kostnader	435327	482 893	47 567	10,9%
Sum driftskostnader	31 316 843	30 097 325	-1 219 519	-3,9 %
Øvrige inntekter	-21 387	-580 842	-559 455	2615,9 %
+/- Andre inntekter/utgifter	0	-16 435	-16 435	0,0 %
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	31 295 457	29 532 917	-1 762 539	-5,6 %
Gebyrinntekter	31 676 858	32 145 466	468 608	1,5 %
Resultat	381 401	2 612 549	2 231 148	585,0 %
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-381 401	-2 612 549	-2 231 148	585,0 %

I 2024 ble direkte driftsutgifter 3,9 prosent lavere enn budsjettet, kapitalkostnader ble cirka 500 000 kr oner lavere enn forventet og gebyrinntektene ble 1,5 prosent høyere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble omtrent som forventet og resultatet ble cirka 2 230 000 kr høyere enn budsjettet.

8011 Avløp

Det er ikke samsvar mellom regnskap og selvkostkalkylen for vann: Årsak renter og avskrivninger og indirekte kostnader er ulike.

Etterkalkyle 2024 for Avløp

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik 1 002 840

kroner. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik 3 384 763 kroner. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Avløp - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	11 612 667	13 047 307	14 586 280	15 257 249	15 959 082	16 693 200	17 461 087
11*** Varer og tjenester	8 188 252	8 643 342	9 157 469	9 532 925	9 923 775	10 330 650	10 754 206
12*** Varer og tjenester	6 715 862	8 448 248	8 265 318	8 604 196	8 956 968	9 324 204	9 706 496
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	4 785 435	5 695 678	5 295 359	5 512 469	5 738 480	5 973 757	6 218 681
14*** Overføringsutgifter	129 717	93 311	97 137	101 119	105 265	109 581	114 074
Direkte driftsutgifter	31 431 933	35 927 886	37 401 563	39 007 958	40 683 571	42 431 392	44 254 546
Avskrivningskostnad	9 301 881	8 515 793	8 720 098	8 827 599	9 130 739	9 609 419	9 832 881
Kalkulatorisk rente	6 632 507	6 966 308	7 655 989	7 939 119	8 435 550	8 984 580	11 729 997
Indirekte kostnader	630 770	706 076	738 555	772 529	808 065	845 236	884 117
Sum driftskostnader	47 997 091	52 116 062	54 516 205	56 547 205	59 057 925	61 870 628	66 701 540
- Øvrige inntekter	- 1 302 119	- 1 905 806	- 1 250 000	- 1 302 500	- 1 357 205	- 1 414 208	- 1 473 604
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	46 694 972	50 210 256	53 266 205	55 244 705	57 700 720	60 456 420	65 227 936
Gebyrinntekter	46 025 791	51 213 096	53 537 564	56 698 025	59 331 443	60 794 753	65 235 484
Resultat	-669 181	1 002 840	271 359	1 453 320	1 630 723	338 333	7 548
<i>Finansiell dekningsgrad (%)</i>	<i>98,6 %</i>	<i>102,0 %</i>	<i>100,5 %</i>	<i>102,6 %</i>	<i>102,8 %</i>	<i>100,6 %</i>	<i>100,0 %</i>

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	- 3 396 148	- 4 225 601	- 3 384 763	- 3 260 328	- 1 919 883	- 338 333	- 7 548
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-669 181	1 002 840	271 359	1 453 320	1 630 723	338 333	7 548

+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	-160 272	-162 002	-146 924	-112 875	-49 173	-7 548	-168
Selvkostfond 31.12	-	-	-	-	-338 333	-7 548	-168
	4 225 601	3 384 763	3 260 328	1 919 883			

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2024 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selv kostmodell høsten 2023.

Budsjettanalyse	Budsjett 2024	Etterkalkyle 2024	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	12 801 157	13 047 307	246 150	1,9 %
11*** Varer og tjenester	9 378 000	8 643 342	-734 658	-7,8 %
12*** Varer og tjenester	6 731 320	8 448 248	1 716 928	25,5%
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	4 611 892	5 695 678	1 083 786	23,5%
14*** Overføringsutgifter	57310	93 311	36 001	62,8%
Direkte driftsutgifter	33 579 679	35 927 886	2 348 207	7,0 %
Direkte kapitalkostnader	16 263 386	15 482 101	-781 286	-4,8 %
Indirekte kostnader	653014	706 076	53 062	8,1 %
Sum driftskostnader	50 496 079	52 116 062	1 619 984	3,2 %
Øvrige inntekter	-2 444 650	-1 905 806	538 844	-22,0 %
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	48 051 429	50 210 256	2 158 828	4,5 %
Gebyrinntekter	48 796 905	51 213 096	2 416 191	5,0 %
Resultat	745 477	1 002 840	257 363	34,5 %
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-745 477	-1 002 840	-257 363	34,5%

I 2024 ble direkte driftsutgifter 7,0 prosent høyere enn budsjettet, kapitalkostnader ble cirka 780 000 kr lavere enn forventet og gebyrinntektene ble 5,0 prosent høyere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble omtrent som forventet og resultatet ble cirka 260 000 kr høyere enn budsjettet.

8012 Slamtømming

Det er ikke samsvar mellom regnskap og selvkostkalkylen for vann: Årsak renter og avskrivninger og indirekte kostnader er ulike.

Etterkalkyle 2024 for Slamtømming

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik kr 412 759. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik 832 016 kroner. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Slamtømming - Selvkostoversikt 2023til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
---	------	------	------	------	------	------	------

10*** Lønn	172 073	190 442	201 676	210 953	220 657	230 807	241 424
11*** Varer og tjenester	49 677	146 575	190 251	198 051	206 171	214 625	223 424
12*** Varer og tjenester	1 014 602	1 029 822	1 255 100	1 306 559	1 360 128	1 415 893	1 473 945
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	1 983 294	2 007 020	2 271 070	2 364 184	2 461 115	2 562 021	2 667 064
Direkte driftsutgifter	3 219 646	3 373 859	3 918 097	4 079 748	4 248 072	4 423 346	4 605 857
Indirekte kostnader	27 612	37 606	39 336	41 146	43 038	45 018	47 089
Sum driftskostnader	3 247 258	3 411 465	3 957 433	4 120 893	4 291 110	4 468 364	4 652 946
- Øvrige inntekter	-9 655	-30 940	0	0	0	0	0
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	3 237 603	3 380 525	3 957 433	4 120 893	4 291 110	4 468 364	4 652 946
Gebyrinntekter	3 378 476	3 793 284	3 792 787	3 860 165	4 106 914	4 286 399	4 527 232
Resultat	140 873	412 759	-	-	-	-	-
			164 647	260 729	184 196	181 966	125 714
Finansiell dekningsgrad (%)	104,4 %	112,2 %	95,8 %	93,7 %	95,7 %	95,9 %	97,3 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	239 009	393 176	832 016	701 270	465 975	298 424	125 714
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	140 873	412 759	-	-	-	-	-
			164 647	260 729	184 196	181 966	125 714
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	13 294	26 081	33 901	25 434	16 645	9 256	2 805
Selvkostfond 31.12	393 176	832 016	701 270	465 975	298 424	125 714	2 805

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2024 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selv kostmodell høsten 2023.

Budsjettanalyse	Budsjett 2024	Etterkalkyle	Avvik	Avvik
		2024	(kr)	(%)
10*** Lønn	185 396	190 442	5 046	2,7 %
11*** Varer og tjenester	60436	146 575	86 139	142,5 %
12*** Varer og tjenester	1 042 000	1 029 822	-12 178	-1,2 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	2 445 574	2 007 020	-438 554	-17,9 %
Direkte driftsutgifter	3 733 406	3 373 859	-359 547	-9,6 %
Indirekte kostnader	38 680	37 606	-1 073	-2,8 %
Sum driftskostnader	3 772 086	3 411 465	-360 620	-9,6 %
Øvrige inntekter	0	-30 940	-30 940	0,0 %
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	3 772 086	3 380 525	-391 560	-10,4 %

Gebyrinntekter	3 772 450	3 793 284	20 834	0,6 %
Resultat	364	412 759	412 395	113295,2 %
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-364	-412 759	-412 395	113295,2 %

I 2024 ble direkte driftsutgifter 9,6 prosent lavere enn budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble omtrent likt som budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble omtrent som forventet og resultatet ble cirka 410 000 kroner høyere enn budsjettet.

8013 Renovasjon

Det er ikke samsvar mellom regnskap og selvkostkalkylen for vann: Årsak renter og avskrivninger og indirekte kostnader er ulike.

Etterkalkyle 2024 for Renovasjon

Etterkalkylen for 2024 viser et underskudd lik kr 19 791. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik 294 517 kroner. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Renovasjon - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
10*** Lønn	465 029	520 110	546 176	571 300	597 580	625 069	653 822
11*** Varer og tjenester	477 106	525 134	568 810	592 131	616 408	641 681	667 990
12*** Varer og tjenester	380 352	441 128	430 074	447 707	466 063	485 171	505 063
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	27 740 864	30 162 485	31 080 636	33 567 087	34 552 454	37 016 650	38 077 982
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	0	77	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	29 063 351	31 648 934	32 625 695	35 178 225	36 232 505	38 768 571	39 904 857
Avskrivningskostnad	455 490	455 490	455 490	156 751	156 751	156 751	156 751
Kalkulatorisk rente	175 797	158 193	143 851	128 082	121 017	114 294	107 300
Indirekte kostnader	72 094	102 524	107 240	112 173	117 333	122 731	128 376
Sum driftskostnader	29 766 732	32 365 141	33 332 276	35 575 230	36 627 606	39 162 347	40 297 284
- Øvrige inntekter	-224 289	-261 119	-238 349	-248 122	-258 295	-268 885	-279 909
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	29 542 443	32 104 022	33 093 927	35 327 109	36 369 311	38 893 462	40 017 375
Gebyrinntekter	29 630 146	32 084 231	33 840 573	35 245 662	36 266 968	38 788 596	39 913 821
Resultat	87 703	-19 791	746 646	-81 447	-102 343	-104 866	-103 554
<i>Finansiell dekningsgrad (%)</i>	<i>100,3 %</i>	<i>99,9 %</i>	<i>102,3 %</i>	<i>99,8 %</i>	<i>99,7 %</i>	<i>99,7 %</i>	<i>99,7 %</i>

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	- 337 93 0	- 262 86 1	- 294 51 7	455 69 3	392 73 3	305 59 6	212 02 6
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	87 703	-19 791	746 64 6	-81 447	- 102 34 3	- 104 86 6	- 103 55 4
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	-12 634	-11 865	3 564	18 487	15 206	11 296	7 150
Selvkostfond 31.12	- 262 86 1	- 294 51 7	455 69 3	392 73 3	305 59 6	212 02 6	115 62 2

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2024 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selv kostmodell høsten 2023.

Budsjettanalyse	Budsjett 2024	Etterkalkyle 2024	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	496 597	520 110	23 513	4,7 %
11*** Varer og tjenester	468900	525 134	56 234	12,0%
12*** Varer og tjenester	550176	441 128	-109 048	-19,8 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	30042 682	30 162 485	119 803	0,4 %
Direkte finansutgifter og aktivitetsendringer	0	77	77	0,0 %
Direkte driftsutgifter	31 558 355	31 648 934	90 579	0,3 %
Direkte kapitalkostnader	626 047	613 683	-12 365	-2,0 %
Indirekte kostnader	79330	102 524	23 194	29,2%
Sum driftskostnader	32 263 732	32 365 141	101 409	0,3 %
Øvrige inntekter	-207 152	-261 119	-53 967	26,1%
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	32 056 580	32 104 022	47 442	0,1 %
Gebyrinntekter	32 070 400	32 084 231	13 831	0,0 %
Resultat	13 819	-19 791	-33 610	-243,2 %
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-13 819	19 791	33 610	-243,2 %

I 2024 ble direkte driftsutgifter omtrent som budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble omtrent likt som budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble omtrent som forventet og resultatet ble omtrent som budsjettet.

8014 Feiing

Det er ikke samsvar mellom regnskap og selvkostkalkylen for vann: Årsak renter og avskrivninger og indirekte kostnader er ulike.

Etterkalkyle 2024 for Feiing

Etterkalkylen for 2024 viser et overskudd lik kr 288 846. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik 433 294 kroner. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Feiing - Selvkostoversikt 2023 til 2029	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
11*** Varer og tjenester	98 652	140 921	198 410	206 545	215 014	223 829	233 006
12*** Varer og tjenester	8 226	0	10 410	10 837	11 281	11 744	12 225
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	4 701 005	5 056 001	5 080 000	5 410 200	5 761 863	6 136 384	6 535 249
Direkte driftsutgifter	4 807 883	5 196 922	5 288 820	5 627 582	5 988 158	6 371 957	6 780 480
Indirekte kostnader	11 900	26 127	27 329	28 586	29 901	31 277	32 715
Sum driftskostnader	4 819 783	5 223 049	5 316 149	5 656 168	6 018 059	6 403 233	6 813 196
- Øvrige inntekter	- 313 470	- 345 428	0	0	0	0	0
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	4 506 313	4 877 621	5 316 149	5 656 168	6 018 059	6 403 233	6 813 196
Gebyrinntekter	4 135 708	5 166 467	5 256 812	5 496 474	5 931 395	6 316 787	6 725 232
Resultat	- 370 605	288 846	-59 338	- 159 694	-86 664	-86 447	-87 964
<i>Finansiell dekningsgrad (%)</i>	<i>91,8 %</i>	<i>105,9 %</i>	<i>98,9 %</i>	<i>97,2 %</i>	<i>98,6 %</i>	<i>98,6 %</i>	<i>98,7 %</i>

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Selvkostfond 01.01	489 925	132 406	433 294	392 208	246 430	168 807	87 964
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	- 370 605	288 846	-59 338	- 159 694	-86 664	-86 447	-87 964
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	13 087	12 042	18 252	13 916	9 042	5 604	1 962
Selvkostfond 31.12	132 406	433 294	392 208	246 430	168 807	87 964	1 962

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2024 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selv kostmodell høsten 2023.

Budsjettanalyse	Budsjett 2024	Etterkalkyle 2024	Avvik (kr)	Avvik (%)
11*** Varer og tjenester	113 891	140 921	27 030	23,7%
12*** Varer og tjenester	12 087	0	-12 087	-100,0 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	5 056 000	5 056 001	2	0,0 %
Direkte driftsutgifter	5 181 977	5 196 922	14 945	0,3 %
Indirekte kostnader	22 912	26 127	3 215	14,0%
Sum driftskostnader	5 204 889	5 223 049	18 160	0,3 %
Øvrige inntekter	0	-345 428	-345 428	0,0 %
Samlet Selvkost (Gebyrgrunnlag)	5 204 889	4 877 621	-327 268	-6,3 %

Gebyrinntekter	5 242 807	5 166 467	-76 340	-1,5 %
Resultat	37 918	288 846	250 928	661,8 %
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-37 918	-288 846	-250 928	661,8 %

I 2024 ble direkte driftsutgifter omtrent som budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble omtrent likt som budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble omtrent som forventet og resultatet ble cirka 250 000 kroner høyere enn budsjettet.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

Investering	Estimert ferdig (kvartal)	Årets budsjett		Status	Avvik i kr
		Rev. bud.	Regnskap		
Ny overføringsledning mellom Haukenes RA og Rømskog RA Eternitt	4K-2026	5 000	113	Iht. plan	4 887
ledningsfornylse/Klapputledningen	4K-2025	2 248	1 128	Iht. plan	1 120
KTD Avløp: Ledningsfornylse Østmoveien	Ferdig	925	925	Ferdig	0
KTD Vann: Ekebergledningen ledningsfornylse	Ferdig	7 500	7 329	Ferdig	171
KTD Vann: Sommerfjøsveien	Ferdig	422	422	Ferdig	0
KTD: Kumrehabilitering VA	4K-2027	2 500	1 016	Iht. plan	1 484
KTD: Vannmålere	4K-2027	1 000	213	Iht. plan	787
Ledningsfornylse Avløp	4K-2033	1 943	755	Iht. plan	1 188
Lyseren og Ertevann vannverk	4K-2025	4 840	7 599	Ikke vurdert	-2 759
Rehabilitering pumpestasjoner	4K-2033	4 473	3 298	Iht. plan	1 175
Skallsikring høydebasseng	4K-2027	1 000	78	Iht. plan	922
Store Langsjø dam	4K-2027	9 198	35	Forsinket	9 162
Sum øvrige prosjekter		18 552	40 568		-22 016
Sum		59 600	63 479		-3 878

Sammendrag status investeringer

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	1,35 %	1,33 %	2,68 %
Årlig sykefravær 2023	2,26 %	1,99 %	4,25 %
Årlig sykefravær 2024	1,14 %	5,35 %	6,49 %

Vedlegg

Finansrapport

[Lenke til finansrapport 2024](#)